

ร่าง

(๒๕ พ.ย. ๖๔)

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมา	๑
กรอบแนวคิด	๒
ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง	๕
ผลการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก	๑๗
ปัญหาอุปสรรคของการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก.....	๑๘
ส่วนที่ ๒ การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการแร่.....	๒๐
สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก.....	๒๐
สถานการณ์และแนวโน้มภายใน.....	๒๗
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ.....	๔๖
ส่วนที่ ๓ วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่	๔๙
วัตถุประสงค์.....	๔๙
วิสัยทัศน์.....	๔๙
เป้าหมาย	๕๐
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๑ : การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่.....	๕๑
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒ : การพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ ทรัพยากรแร่.....	๕๓
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๓ : การวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ จากแร่	๕๕
แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๔ : การสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน	๕๘
ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล	๖๐
การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ	๖๐
การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่.....	๖๑
ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก	๖๔

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน โดยต้องคำนึงถึงดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรอบด้าน รวมทั้งการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม โดยกระบวนการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยจำเป็นต้องมีการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกระบวนการสร้างความยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุดและเป็นไปตามหลักวิชาการภายใต้การวิเคราะห์ความเสี่ยง การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการบริหารจัดการแร่ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่สำคัญ ๔ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่หนึ่ง มีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ประเด็นที่สอง เกิดดุลยภาพในการใช้ประโยชน์จากแร่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ประเด็นที่สาม เสริมสร้างกลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล และประเด็นที่สี่ ผลักดันการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

นอกจากนี้ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ที่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ (๑) ในการเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมแล้ว คือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่คำนึงถึงการตอบสนองต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างเป็นเอกภาพ โดยตามมาตรา ๑๗ วรรค ๑ กำหนดให้การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่น้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่มีข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ซึ่งเป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกของประเทศไทยที่มีเป้าหมายในการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ในทุก ๆ ด้านเพื่อลดความซับซ้อน และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ พร้อมทั้งการเร่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้กับภาคประชาสังคม เพื่อให้มีองค์ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งเสริมสร้างและส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศผ่านกระบวนการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกดังกล่าวได้สิ้นสุดลง จึงมีความจำเป็นจะต้องจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายในการที่จะปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ต่อเนื่องจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกให้บรรลุผลสำเร็จและสร้างความยั่งยืนให้แก่ระบบการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทย สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

กรอบแนวคิด

ในระยะแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกที่ผ่านมา การบริหารจัดการแร่ของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ มากขึ้น โดยมีการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมและรายชนิดแร่ที่เหมาะสม มีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่เพิ่มขึ้น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังคงประสบปัญหาหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต เช่น ปัญหาการจัดการผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและสุขภาพของประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ปัญหาความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์จากการนำทรัพยากรแร่มาใช้ ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจและขาดความโปร่งใสในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของภาครัฐ แม้ในปัจจุบันก็ยังพบปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความวิตกกังวลของภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ ปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลในเชิงลบและเป็นอุปสรรคต่อการนำทรัพยากรแร่ในประเทศมาใช้ประโยชน์ โดยสาเหตุสำคัญของปัญหาเหล่านี้ คือ นโยบายการนำทรัพยากรแร่ในประเทศมาใช้ประโยชน์ในภาพรวมยังขาดความชัดเจนและขาดการบูรณาการ กระบวนการพิจารณาอนุมัติอนุญาตในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่มีความซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานและขาดความโปร่งใส ตลอดจนภาคประชาชนและสังคมยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นและประโยชน์ของการทำเหมือง รวมทั้งขาดความเชื่อมั่นในกลไกการบริหารจัดการแร่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจนและครอบคลุมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างแท้จริง ปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ในทุก ๆ ด้านเพื่อลดความซับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพ และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจให้เหลือเพียงเท่าที่จำเป็น พร้อมทั้งเร่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้กับภาคประชาสังคม เพื่อให้มีองค์ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งเสริมสร้างและส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศผ่านกระบวนการที่ชัดเจน โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ซึ่งแม้แนวคิดดังกล่าวจะได้ถูกกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ฉบับแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แล้ว แต่จะต้องขับเคลื่อนและผลักดันอย่างต่อเนื่องให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕–๒๕๖๙) โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจน ทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม อันจะส่งผลให้ประเทศก้าวเข้าสู่ช่วงของการมีฐานวัตถุดิบที่มั่นคงสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ โดยลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนให้น้อยที่สุด สามารถให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕–๒๕๖๙) ยังคงยึดกรอบแนวคิดตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่ได้จัดทำขึ้นโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑–๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๕) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๗๙ ตลอดจนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๕ เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่มีอยู่ในประเทศให้เป็นไปอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑–๒๕๘๐) โดยในช่วงระยะ ๕ ปีแรก มุ่งเน้นการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน และมีคุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มีการจัดสรรผลประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ในขณะที่ช่วงระยะปีที่ ๖- ๑๐ ของการบริหารจัดการแร่มุ่งเป้าหมายในการสร้างฐานของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบบริหารจัดการแร่ที่ได้มีการเริ่มต้นในระยะช่วง ๕ ปีแรก เพื่อให้ประเทศมีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะถัดไป เป็นช่วงที่มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และมีการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ด้วยบริบทดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดที่สำคัญในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕–๒๕๖๙) ประกอบด้วย

๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตั้งอยู่บนหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับความรู้ และคุณธรรมควบคู่กันไป การบริหารจัดการแร่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่เป็นไปอย่างรอบคอบ สอดคล้องตามหลักวิชาการ มีเหตุผล มีความพอประมาณ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และเป็นธรรม เพื่อให้ทรัพยากรแร่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้ความสำคัญต่อผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เพื่อให้มีความสมดุลระหว่างการสงวน การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ที่เชื่อมโยงและเกื้อกูลกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมรวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโดยรอบบริเวณพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่

๒) หลักการสำคัญภายใต้นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายและแผน การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๕ และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ ในประเด็นด้านความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลกและสามารถแก้วิกฤลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจดีกว่า

๓) การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นกรอบแนวทางซึ่งเน้นการพัฒนาที่มีคุณภาพ ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องเกื้อกูลและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ตอบสนองต่อความต้องการ วัตถุประสงค์ที่เพิ่มขึ้น การลดผลกระทบด้านลบและเพิ่มผลกระทบด้านบวก การใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงขีดจำกัดของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์เท่าที่จำเป็น การสงวนและรักษาไว้เพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป และการกระจายผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๔) โมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ Bio-Circular-Green Economy เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน- เศรษฐกิจสีเขียว ที่เน้นการพัฒนาต่อยอดจากจุดแข็งของประเทศไทย คือ ความหลากหลายทางชีวภาพ และ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเฉพาะโมเดลเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่มุ่งเน้นการวางแผนให้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบภาคอุตสาหกรรมให้คงอยู่ในระบบโดยให้มีคุณค่าสูงสุดและนานที่สุด เป็นการเปลี่ยนวงจรการใช้ทรัพยากรให้เกิดการหมุนเวียนได้มากที่สุด หรือการเปลี่ยนจากขั้นตอนที่จำเป็นต้องใช้ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด เป็นการใช้ทรัพยากรที่น่ากลับมาใช้ใหม่ได้ โดยลดผลกระทบที่มีต่อ สภาพแวดล้อม ทรัพยากรของระบบนิเวศและสุขภาพของประชาชนให้เหลือน้อยที่สุด ทั้งนี้ ก็เพื่อรับมือกับปัญหา การขาดแคลนทรัพยากรในอนาคตที่มีแนวโน้มความต้องการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตเพิ่มมากขึ้น

๕) ธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นหลักการปกครอง ที่เป็นธรรมเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข สามารถประสานประโยชน์และ คลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืนภายใต้กรอบด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรม บนพื้นฐานขององค์ประกอบสำคัญ ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

นอกจากนี้ ยังได้นำผลสำเร็จของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมถึงปัญหาอุปสรรคจากการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวมาใช้ประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดในการจัดทำ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ด้วย โดยมีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองจะจัดทำในรูปแบบแผนที่ที่มีขอบเขตพื้นที่ชัดเจน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ หรือคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่ให้อำนาจหน้าที่ไว้ อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีที่ดินที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง สำหรับแร่บางประเภท หรือบางพื้นที่ที่ยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ จะนำคำนิยามของพื้นที่ของเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกไปผสมผสานและผนวกเพิ่มเติมในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิและเกิดความเสียหายต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้มีการลงทุนไปแล้วก่อนที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) จะมีผลบังคับใช้

๒) การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ตลอดจนแนวทางการจัดการจะต้องสอดคล้องร้อยเรียงกันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยพิจารณาจากเรื่องหรือประเด็นที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกร่วมกับการเพิ่มเติมเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการทบทวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการรับฟังความคิดเห็นในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเฉพาะเจาะจงของสิ่งที่จะดำเนินการและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติของส่วนราชการ ทั้งนี้ จะต้องเป็นประเด็นในเชิงนโยบายหรือเชิงบูรณาการการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ โดยไม่เป็นประเด็นที่ส่วนราชการต้องดำเนินการตามปกติภายใต้ภารกิจประจำหรือตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน หรือเป็นประเด็นที่ซ้ำซ้อนกับประเด็นตามแผนระดับ ๒ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (๒๕ ก.พ. ๒๕๖๔)) และแผนระดับ ๓ อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการนำไปปฏิบัติและลดความซ้ำซ้อนที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็น

๓) การกำหนดตัวชี้วัดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ต้องระบุรายละเอียดของตัวชี้วัดที่ชัดเจน มีความท้าทาย วัดผลได้จริง มีความสอดคล้องกับการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ รวมทั้งต้องระบุค่าเป้าหมายระยะ ๕ ปี และรายปี ตลอดจนหน่วยงานเจ้าภาพหลักที่รับผิดชอบในการจัดเก็บหรือรวบรวมฐานข้อมูลตามรายละเอียดของตัวชี้วัดให้ชัดเจน โดยจะกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเพียง ๑-๒ หน่วยงานในแต่ละตัวชี้วัด

๔) การประยุกต์ใช้หลักการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ในระดับที่เหมาะสมและเป็นไปได้ โดยไม่ทำให้เกิดความล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญต่อกระบวนการจัดทำแผนแม่บทฯ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ได้คำนึงถึงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยมีรายละเอียดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ดังต่อไปนี้

แผนระดับที่ ๑ - ๓

นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ		
<p>• แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต</p> <p>ข้อ ๔.๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก</p> <p>ข้อ ๔.๔.๑ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ</p> <p>ข้อ ๔.๔.๒ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่</p> <p>ข้อ ๔.๕.๕ ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความเสมอภาคทางสังคม</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี</p> <p>ข้อ ๔.๒.๑ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค</p> <p>ข้อ ๔.๒.๕ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม</p> <p>ข้อ ๔.๓.๓ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง</p> <p>ข้อ ๔.๔.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว</p> <p>ข้อ ๔.๑.๕ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ</p> <p>ข้อ ๔.๔.๑ จัดทำแผนผังภูมิโนเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมิโนเวศอย่างเป็นเอกภาพ</p> <p>ประเด็นที่ ๔.๖ ยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ</p> <p>ข้อ ๔.๖.๒ พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๔.๖.๓ จัดโครงสร้างเชิงสถาบัน เพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ</p>

<p>นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ</p>		
<p>• แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)</p>	<p>• ประเด็น (๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต มุ่งขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมและบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บนฐานของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่เป็นวัตถุดิบ</p> <p>• แผนย่อยอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร</p> <p>• แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต</p>	<p>• ประเด็น (๖) พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ มุ่งเป้าการพัฒนาเมืองนำอยู่ในทุกภาคของประเทศ แหล่งจ้างงานและที่อยู่อาศัย รวมทั้งพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์</p> <p>• แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน</p>	<p>• ประเด็น (๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับและสนับสนุนการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>• แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์</p>
	<p>• ประเด็น (๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ เน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ผืนเทคโนโลยี รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>• แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>• แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้</p> <p>• แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน</p>	<p>• ประเด็น (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเติบโตที่เน้นหลักของการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ รักษาฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p> <p>• แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว</p> <p>• แผนย่อยการยกระดับกระบวนการผลิตเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ</p>	<p>• ประเด็น (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ให้การดำเนินการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมของประเทศไทย สามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ ยกระดับภาคการผลิตและบริการ แก้ไขปัญหาของสังคม พัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ</p> <p>• แผนย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>• แผนย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม</p>

<p>นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ</p>	
<p>• แผนระดับที่ ๒ แผนการปฏิรูปประเทศ (๖ เม.ย. ๒๕๖๑)</p>	<p>• ด้านเศรษฐกิจ เรื่องและประเด็นการปฏิรูป หัวข้อที่ ๑ : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน หัวข้อย่อย ๑.๑ ผลผลิตภาพ (Productivity)</p> <p>หัวข้อที่ ๑ : การปฏิรูปด้านการเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ หัวข้อย่อย ๑.๒ การรวมกลุ่มในภูมิภาค (Regional Integration)</p> <p>หัวข้อที่ ๑ : การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน หัวข้อย่อย ๑.๓ ระบบนิเวศด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (R&D, Innovation Ecosystem)</p> <p>แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แนวปฏิรูปที่ ๑ ด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เน้นการพัฒนาศักยภาพของภาคเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคการผลิตและบริการของประเทศ แนวปฏิรูปที่ ๒ ความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนชาวไทยทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผลักดันให้มีการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังทุกพื้นที่ทั่วประเทศ</p>	<p>• ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ ทรัพยากรทางบก ประเด็นย่อยที่ ๓ ทรัพยากรแร่ ๓.๑ เร่งรัดจัดทำพื้นที่ศักยภาพแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ๓.๒ พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ๓.๓ สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่</p> <p>• เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ ระบบการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูประบบและโครงสร้างการจัดทำรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EIA และ EHIA) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูประบบการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนอย่างยั่งยืน (Strategic Environmental Assessment: SEA)</p>

<p>นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ/ กระทรวง/กรม</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ</p>		
<p>• แผนระดับที่ ๒ แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง (๒๕ ก.พ. ๒๕๖๔)</p>	<p>• ด้านการเมือง กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ เป้าหมาย ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย สาธารณะอย่างจริงจัง ตัวชี้วัด ๒.๑) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องทุกข์/แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของรัฐที่ได้ ดำเนินการจนได้ข้อยุติเพิ่มขึ้น ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕</p>	<p>• ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย ๒) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐาน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็น ภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศ ตัวชี้วัด อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและ คุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก (SDGs) ปี ๖๔-๖๕ ไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่า ๕๐ ประเทศแรกของโลก เป้าหมาย ๓) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษา และฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐาน การพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ๔) เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ ฐานทรัพยากรธรรมชาติ บรรเทาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตัวชี้วัด อันดับความหลากหลายทางพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และถิ่นที่อยู่ในระดับโลก (BHI) ปี ๖๔-๖๕ ไทยอยู่ในอันดับต่ำกว่า ๑๑๔ ประเทศแรกของโลก *หมายเหตุ: ไม่มีกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องโดยตรง</p>	<p>• ด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การเป็นศูนย์กลาง ด้านการค้าและการลงทุนของไทย ในภูมิภาค (Regional Trading/ Investment Center) ประเด็นสำคัญ ๑) พัฒนาด้านโลจิสติกส์ เพื่อสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity) เป้าหมาย ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาค ตัวชี้วัด ๒.๓) อันดับของมูลค่าการลงทุน ทางตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๓ ของอาเซียน ระยะเวลาการดำเนินการรวม ๒ ปี (๒๕๖๔-๒๕๖๕)</p>

<p>นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม</p>	<p>ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ</p>		
<p>• แผนระดับที่ ๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) (๓๐ ธ.ค. ๒๕๕๙)</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม วัตถุประสงค์ ๑.๓ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มศักยภาพของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น ตัวชี้วัด ๓.๒ ดัชนีชุมชนเข้มแข็งเพิ่มขึ้นในทุกภาค แนวทางการพัฒนา ๓.๒ กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง ๓.๓ เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา ๑.๒.๔ เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมสำคัญเดิมให้สามารถต่อยอดสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเข้มข้น และสร้างรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่บนฐานของความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย ๒.๒ การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา เป้าหมายที่ ๑ เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ตัวชี้วัด ๑.๑ อัตราการขยายตัวของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓, ๔.๕ และ ๖ ต่อปีตามลำดับ แนวทางการพัฒนา ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ๓.๒.๒ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม</p>	
	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์ ๑.๑ รักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและมีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม เป้าหมาย ๑ รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ ตัวชี้วัด ๑.๑ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๕ พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก ๑.๕๓ ล้านไร่ เป็น ๑.๕๘ ล้านไร่ พื้นที่ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนา</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วัตถุประสงค์ ๑.๑ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้า รวมทั้งมีกลไกกำกับ ดูแล การประกอบกิจการขนส่งที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสให้สามารถสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน เป้าหมาย ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม</p>	<p>• ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ วัตถุประสงค์ ๑.๓ เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวอย่าง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เป้าหมาย ที่ ๓ พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลัก มีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัด ๓.๒ ชั่วโมงเรียนของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการประกอบการในพื้นที่ลดลง</p>

นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ								
	<p>๓.๑ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม</p> <p>๓.๔ ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓.๗ พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>			<p>ตัวชี้วัด ๑.๒ สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ลดลงจากร้อยละ ๑๔ เป็นร้อยละ ๑๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยในส่วนของต้นทุนค่าขนส่งสินค้าต่ำกว่าร้อยละ ๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี ๒๕๖๔</p> <p>แนวทางการพัฒนา</p> <p>๓.๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง</p>			<p>แนวทางการพัฒนา</p> <p>๓.๓ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ</p>		
<p>• แผนระดับที่ ๒</p> <p>กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)</p>	<p>มิติการพัฒนา</p>	<p>(๑) ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย</p>				<p>(๒) โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม</p>	<p>(๓) ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>(๔) ปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ</p>	
	<p>หมวดหมายการพัฒนา</p>	<p>๓. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก</p>	<p>๔. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง</p>	<p>๕. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค</p>	<p>๖. ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน</p>	<p>๘. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน</p>	<p>๑๐. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ</p>	<p>๑๑. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<p>๑๓. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน</p>
	<p>กลยุทธ์+กลยุทธ์ย่อย</p>	<p>๓. แผนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้าตลอดห่วงโซ่อุปทานในระยะ ๕ ปี</p> <p>๓.๑) ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถผลิต</p>	<p>๓. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ</p> <p>๓.๓ ส่งเสริมการลงทุนและการนำผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพออกสู่ตลาด</p>	<p>๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นประตูการค้า การลงทุนและฐานเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาค</p> <p>๒.๑) ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนพื้นที่ที่มีศักยภาพและเขตพัฒนาพิเศษทั้งในปัจจุบันและอนาคต</p>	<p>๒. การพัฒนาต่อยอดฐานอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๒.๔) ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีขั้น Advance ของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ และพัฒนา product champion</p>	<p>๓. การสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และดิจิทัลรองรับพื้นที่เศรษฐกิจหลักและเมือง</p> <p>๓.๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพียงพอ และได้มาตรฐาน</p> <p>๔. การเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง</p>	<p>๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลัก CE & LCS</p> <p>๑.๑) เพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมและบริการ โดยการพัฒนาลินค้า บริการและตลาดที่สร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๑.๒) เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการ</p> <p>๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<p>๑. การป้องกันและลดผลกระทบ ND&CC ในพื้นที่สำคัญ</p> <p>๑.๑) ส่งเสริมการใช้มาตรการเชิงป้องกัน (Preventive Measure) ในพื้นที่สำคัญ อาทิ การวางผังเมือง การใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดพื้นที่ปลอดภัย การปรับปรุงมาตรฐานก่อสร้างอาคาร การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนอง และการพัฒนา</p>	<p>๑. พัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์สะดวก และประหยัด</p> <p>๑.๒) ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐ ควบคุมพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ</p> <p>๒. ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและ</p>

นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ/ กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ							
	<p>ชิ้นส่วนที่เป็น เทคโนโลยีหลัก ๓.๓) สร้างฐาน การผลิตแบตเตอรี่ รวมถึงชิ้นส่วน สำคัญ ๓.๘) ศึกษา แนวทางการ กำจัดซากรถยนต์ และชิ้นส่วน และส่งเสริม เศรษฐกิจหมุนเวียน ๔. ขีดความสามารถ ของผู้ประกอบการ ในผลิตภัณฑ์ยานยนต์ ไฟฟ้า แบตเตอรี่ และชิ้นส่วนสำคัญ ๔.๓) ส่งเสริมการ นำเทคโนโลยีมา ใช้ในการบริหารจัดการ การการผลิต ๖. การพัฒนา เทคโนโลยีและ นวัตกรรมยานยนต์ ไฟฟ้าและยาน ยนต์ไร้คนขับ ๖.๒) ส่งเสริม การใช้โครงสร้าง พื้นฐานทาง ปัญญาของ ภาครัฐ</p>		<p>๓. ผลักดันการ ลงทุนเพื่อปรับ โครงสร้าง อุตสาหกรรม เป้าหมายสู่ไทย แลนด์ ๔.๐ ๓.๒) ปรับโครงสร้าง ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการและโลจิสติกส์ ให้นำแนวทาง BCG มาใช้เป็นมาตรฐาน</p>		<p>๔.๑) เสริมสร้าง สมรรถนะของท้องถิ่น ทุกระดับ ให้มีศักยภาพ ในการบริหารจัดการ พื้นที่และเมืองได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ๔.๓) สร้างระบบ ตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผลการพัฒนา พื้นที่และเมือง</p>	<p>และเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรอย่าง ชาญฉลาดบนหลักคิด SEP ๓.๑) พื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลาย ทางชีวภาพ ๓.๒) สร้างฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการผลิตให้ เพียงพอและมีการใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ ๓.๓) ใช้ทรัพยากร ธรรมชาติจากส่วนที่ เหลือให้เกิดประโยชน์ ที่หลากหลาย ปราศจากเศษเหลือ และของเสียจาก อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ๓.๔) กำหนดเขตพื้นที่ เพื่อการใช้ประโยชน์ให้ เหมาะสมกับศักยภาพ ของทรัพยากร ๔. การพัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรม และกลไกสนับสนุน CE & LCS ๔.๓) พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนการลดและ หมุนเวียนการใช้ ทรัพยากร และเพิ่ม มูลค่าของเสีย</p>	<p>รูปแบบของสิ่งปลูก สร้างที่ใช้แนวคิด สกปรกกรรมที่สอดคล้อง กับภูมิอากาศ ๑.๔) นำแบบจำลอง ระดับชาติเพื่อประเมิน ความเสี่ยงและ ผลกระทบจาก ND ประเภทต่าง ๆ และ CC ที่มีแผนแก้ไข ปัญหาและเจ้าภาพที่ ชัดเจนมาใช้ในพื้นที่ สำคัญ ๒. การพัฒนาและเพิ่ม ศักยภาพประชาชน/ ชุมชนในการรับมือกับ ND&CC ๒.๔) สนับสนุน มาตรการที่ไม่ใช่เชิง โครงสร้าง (Non-Structural Measure) อาทิ ปรับปรุงกฎหมาย ให้มีประสิทธิภาพและ รวบรวมจัดหมวดหมู่ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการ ND ส่งเสริมมาตรการจูงใจ เพื่อรับมือ ND&CC จัดสร้างระบบประกันภัย และจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนการป้องกัน และลดผลกระทบจาก ND&CC ๓. การใช้วิทยาศาสตร์& เทคโนโลยีในการ</p>	<p>โครงสร้างของภาครัฐ ให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมี ประสิทธิภาพเพื่อ รองรับภาคเอกชนแห่ง ที่เอื้อต่อการพัฒนา ประเทศ ๒.๒) สร้างธรรมมาภิบาลและความ โปร่งใสในการ ทำงานของภาครัฐ ๓. ปรับเปลี่ยน ภาครัฐเป็นรัฐบาล ดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลใน การบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาประเทศ ๓.๑) ปรับเปลี่ยน ข้อมูลภาครัฐ ทั้งหมดให้เป็น ดิจิทัล ๓.๒) ปรับเปลี่ยน กระบวนการทำงาน ภาครัฐเป็นดิจิทัล ๔. สร้างระบบ บริหารภาครัฐ ที่ส่งเสริมการ ปรับเปลี่ยนและ พัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะ ที่จำเป็นในการ ให้บริการภาครัฐ ดิจิทัล และ ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการ ภาครัฐให้เอื้อต่อ การพัฒนาประเทศ</p>

นโยบาย แผน และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ/ กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ								
							<p>๔.๔) ส่งเสริมเทคโนโลยี การดักจับ การใช้ประโยชน์ และการกักเก็บคาร์บอน (Carbon Capture, Utilization and storage: CCUS)</p> <p>๔.๖) พัฒนาระบบข้อมูล/ องค์ความรู้/มาตรฐาน/ กฎหมาย/ มาตรการ สนับสนุนและสร้าง แรงจูงใจ</p> <p>๕. การปรับพฤติกรรม ทางเศรษฐกิจและการ ดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิต ใหม่อย่างยั่งยืน</p> <p>๕.๑) สร้างความ ตระหนักรู้ให้เกิดใน สังคม</p> <p>๕.๒) สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการ ดำรงชีวิตของผู้บริโภค เพื่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสู่การบริโภค ที่ยั่งยืน</p>	<p>บริหารจัดการความ เสี่ยงจาก ND&CC ๓.๓) พัฒนาระบบ ข้อมูลสำหรับการ จัดทำแบบจำลอง ระดับชาติเพื่อประเมิน ความเสี่ยงและ ผลกระทบจาก ND ประเภทต่าง ๆ และ CC ในพื้นที่สำคัญ</p> <p>๔. การอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศเพื่อป้องกัน/ ลดผลกระทบจาก ND&CC</p> <p>๔.๑) สร้างจิตสำนึก (Public Awareness) ให้ประชาชนทุกระดับ ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>๔.๒) เพิ่มบทบาทภาค ประชาชน ชุมชน เอกชน ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อป้องกัน ลดผลกระทบ จาก ND&CC และ เพิ่มศักยภาพการดูดซับ และเก็บกักก๊าซเรือน กระจก (Carbon Sink)</p> <p>๔.๓) สนับสนุนการใช้ แนวทางธรรมชาติใน การจัดการปัญหา ND&CC อย่างยั่งยืน (Nature-based Solution)</p>	<p>๔.๒) ยกเลิก กฎหมายที่หมด ความจำเป็นและ พัฒนากฎหมายที่ เอื้อต่อการพัฒนา ประเทศ</p>

นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ								
								๕. การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ/ลดความเสี่ยงจาก ND&CC ๕.๑) พัฒนาทั่วโลกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการ ND / การปล่อยก๊าซเรือนกระจก/ การแก้ไขปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน	
<p>• แผนระดับที่ ๓</p> <p>นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙</p>	<p>นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน</p> <p>นโยบายที่ ๑.๑ อนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ยั่งยืน และเป็นธรรม</p> <p>ประเด็น ๑.๑.๕ การจัดการทรัพยากรธรณี</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๑ อนุรักษ์ทรัพยากรแร่</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๒ จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่ของประเทศ</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๓ ควบคุม และกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <p>นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>นโยบายที่ ๓.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๓.๒.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๓.๒.๓ ผลักดันให้มีการใช้เครื่องมือเชิงนโยบายเพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ขนาดใหญ่</p>								

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการแร่ของประเทศในระยะ ๒๐ ปี เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนตามหลักการและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้วางกรอบทิศทางในการบริหารจัดการแร่ของประเทศเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยพัฒนาไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับแผนระดับชาติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี คือ “การบริหารจัดการทรัพยากรแร่แบบองค์รวม เพื่อสนับสนุนวัตถุดิบให้เป็นฐานการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศยกระดับคุณภาพชีวิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน”

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดแนวนโยบายเป้าหมายการบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี ในเป้าหมาย ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (๒) การนำแร่มาใช้ประโยชน์ต้องมีดุลยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน (๓) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล และ (๔) การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ โดยมี ๔ ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านการพัฒนากลไกการบริหารระดับนโยบายและการจัดการโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านบริหารจัดการแร่ตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ด้านการสร้างดุลยภาพการบริหารจัดการแร่อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสื่อสารและการสร้างการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้แบ่งระยะเวลาการพัฒนาการบริหารจัดการแร่ของประเทศออกเป็น ๓ ช่วง และกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการแร่ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ดังนี้

ช่วงระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งเน้นที่การปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติและการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคธุรกิจ ภาคการลงทุน และภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางและมาตรการเพื่อผลักดันไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม

ช่วงปีที่ ๖ - ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของการบริหารจัดการแร่ของประเทศภายหลังจากที่ได้มีการปฏิรูปในช่วงเปลี่ยนผ่านจากพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เป็นกฎหมายใช้บังคับ ในช่วงระยะนี้มุ่งเป้าประสงค์ไปที่การสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ การพัฒนาเศรษฐกิจจากนวัตกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่ม และการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางใหม่ในอนาคต เพื่อให้ประเทศมีฐานวัตถุดิบที่มั่นคงและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนในระยะถัดไป เป็นช่วงที่มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Smart and Green Mining)

ช่วงปีที่ ๑๑ - ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ของประเทศได้วางกรอบทิศทางการพัฒนาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ต่อยอดจากการดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อก้าวสู่เป้าหมายของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของภาคอุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวมของประเทศเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้คุณภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เป็นช่วงเวลาที่ประเทศมีฐานด้านแหล่งแร่วัตถุดิบจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาพรวมภายในประเทศและประชาชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และในช่วงท้ายของยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปีสุดท้าย (พ.ศ. ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ต้องเป็นฐานของความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อย่างแท้จริง มีการบริหารจัดการแร่ของประเทศแบบองค์รวมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้คุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

กรอบทิศทางของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ถูกกำหนดมาจากยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก ได้มุ่งเน้นไปที่การปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ วางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจน ทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม เพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทาง และมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อผลักดันแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้ยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจำแนกเขตแหล่งแร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาการกำกับดูแล และอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ผลการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในระดับยุทธศาสตร์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ไว้รวมทั้งรวมทั้งหมด ๑๗ ตัวชี้วัด โดยความก้าวหน้าของการดำเนินการ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๗ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๔๑ และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๙ โดยแบ่งความสำเร็จเป็นรายยุทธศาสตร์ได้ดังนี้ (รายละเอียดตามเอกสารประกอบวาระที่ ๓.๓)

๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกทรัพยากรแร่ มี ๓ เป้าหมาย ๕ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในวาระเริ่มแรกได้รับการกำหนดให้สอดคล้องกับสถานภาพข้อเท็จจริงภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีการดำเนินการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แล้วเสร็จ

(๒) แผนที่ศักยภาพแร่ที่มีการจำแนกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง ที่มีการดำเนินการจัดทำแผนที่ศักยภาพแร่ที่มีการจำแนกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๗.๕ ล้านไร่

โดยมีตัวชี้วัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ (๑) จำนวนพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศที่ได้ทำการสำรวจและจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐาน (เพิ่มขึ้น) (๒) จำนวนแผนที่แสดงพื้นที่ศักยภาพแร่แต่ละชนิดที่ได้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (เพิ่มขึ้น) และ (๓) แผนที่พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีการจำแนกเป็นเขตสงวน หางห้ามเขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มี ๓ เป้าหมาย ๖ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) จำนวนชนิดแร่เศรษฐกิจได้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการรายชนิดแร่ (เพิ่มขึ้น) ที่ได้มีการดำเนินการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม/นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ทองคำ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายและกฎระเบียบสำคัญที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตรแร่ทองคำ จำนวน ๒๒ ฉบับ แล้วเสร็จ

(๒) ร้อยละของภาคอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้รับการตอบสนอง (เพิ่มขึ้น) ที่พบว่าภาคอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้รับการตอบสนอง จำนวนร้อยละ ๙๓

(๓) จำนวนสถานประกอบการที่ได้มาตรฐานการประกอบการหรือมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน (เพิ่มขึ้น) ที่มีการดำเนินการผ่านโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว มีสถานประกอบการที่ได้รับการตรวจประเมินและผ่านเกณฑ์มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียวแล้ว จำนวน ๒๗๘ ราย และการดำเนินการผ่านโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR-DPIM)

โดยมีตัวชี้วัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ (๑) การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมมีการพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการแร่ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติและการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ

สารสนเทศแบบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ (๒) จำนวนข้อเสนอแนะ แนวทางหรือมาตรการที่ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติกำหนดเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (เพิ่มขึ้น) และ (๓) ประเทศมีระบบการบริหาร จัดการแร่ทั้งในภาพรวมและรายแร่เศรษฐกิจ สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนากลไกการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล มี ๓ เป้าหมาย ๓ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานที่สำเร็จแล้ว จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑) จำนวนกลไกการบริหารจัดการแร่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น) ที่มีการดำเนินการผ่านโครงการปรับปรุงระบบคำขอประทานบัตรและอาชญาบัตร และโครงการพัฒนาส่วน เชื่อมโยงข้อมูลคำขอใบอนุญาตนำเข้าส่งออกแร่กับระบบ National Single Window ณ จุดเดียว

(๒) ระบบการรับข้อร้องเรียนและการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ได้รับการเพิ่ม ประสิทธิภาพ ที่มีการดำเนินการพัฒนาระบบร้องเรียนกลางกระทรวงอุตสาหกรรม เชื่อมโยงหน่วยงานภายใน กระทรวงอุตสาหกรรม และมีระบบร้องเรียนผ่านเว็บไซต์กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่โดยตรง

โดยมีตัวชี้วัดที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ- จำนวนกลไกของการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และ การเฝ้าระวังได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น)

๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม มี ๓ เป้าหมาย ๓ ตัวชี้วัด ซึ่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่

(๑) จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร และการสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน ท้องถิ่น และชุมชน (เพิ่มขึ้น)

(๒) สัดส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้า มามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ตามแนวทางและหลักเกณฑ์การเสริมสร้างและส่งเสริมความร่วมมือภายใต้ กลไกประชารัฐ (เพิ่มขึ้น)

(๓) ร้อยละของภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ (เพิ่มขึ้น)

ปัญหาอุปสรรคของการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก

ผลจากการรับฟังปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและ ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับถัดไป โดยมีประเด็นปัญหา รายละเอียดปัญหาอุปสรรค ดังนี้

๑) การกำหนดเนื้อหาในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

- แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีประเด็นเนื้อหาบางส่วนที่อาจขาด ความชัดเจนหรือมีความทับซ้อนกันเองในการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางมาตรการ เช่น ในกรณีการ

มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการแร่ กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมนั้น ได้กำหนดแนวทางมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพไว้ แต่โดยข้อเท็จจริง แนวทางมาตรการดังกล่าวเป็นเพียงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องของการพัฒนา กลไกการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ ซึ่งเป็นสาระสำคัญในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ในขณะเดียวกัน หากต้องการจะส่งเสริม กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ควรกำหนดเป็นแนวทางมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำหนด นโยบายจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นต้น ซึ่งจากผลของความไม่ชัดเจนและทับซ้อนของแนวทางมาตรการ ต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นนี้ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาจัดทำแผนงานโครงการของส่วนราชการที่รับผิดชอบได้

- การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ มีความจำเป็น ที่จะต้องพิจารณาในลักษณะของการถือว่าทรัพยากรแร่เป็นส่วนหนึ่งของวัตถุดิบ ดังนั้น หากจะบริหารจัดการ ได้อย่างครบวงจรจะต้องอาศัยการวิเคราะห์ตลอดห่วงโซ่อุปทานของวัตถุดิบตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เนื่องจาก หากพิจารณาเพียงว่ามีทรัพยากรแร่โดยอยู่มากน้อยเพียงไรแล้วจึงนำมาบริหารจัดการ จะเป็นการพิจารณาเพียงมิติเดียว เท่านั้น และอาจไม่สะท้อนต่อวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศได้

๒) การนำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปปฏิบัติ

- การกำหนดตัวชี้วัด แนวทาง/มาตรการ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแผนแม่บทการบริหาร จัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ยังไม่มีความชัดเจน จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบางหน่วยงานความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทต่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการแร่ตามแนวทาง/มาตรการในยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ที่จะนำไปกำหนดในแผนปฏิบัติการของส่วนราชการเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหาร จัดการแร่สู่การปฏิบัติ

- กระบวนการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนตัวชี้วัด เป้าหมาย และ แนวทาง/มาตรการตามแผนแม่บทฯ ยังไม่เพียงพอ ทำให้หน่วยงานที่ต้องนำแนวทาง/มาตรการไปปฏิบัติยังไม่มี การบูรณาการร่วมกัน

- การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในบางมิติ ยังมีได้ถูกขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็น รูปธรรมอย่างชัดเจน แม้ว่าจะมีการกำหนดให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบต่าง ๆ ก็ยังไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีได้นำเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนแม่บทฯ ไปเป็นกรอบในการจัดทำกิจกรรม โครงการ การขอรับการจัดสรรงบประมาณ การจัดและปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ หรือการพัฒนาสมรรถนะ ของบุคลากรภาครัฐให้ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อ้างไว้ได้

๓) การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

- แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไม่ได้อธิบายรายละเอียดตัวชี้วัด รวมทั้ง กำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดไว้ตั้งแต่ต้น ทำให้ไม่มีแนวทางในการกำหนดกรอบการประเมินผลวัดความสำเร็จ การดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒ การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการแร่

สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มภายนอก จะนำข้อมูลการทบทวนบริบทการพัฒนาประเทศที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำขึ้นในกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เช่น ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Megatrends) ที่สำคัญและคาดว่าจะมีผลต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่ในอนาคต มาพิจารณาพร้อมกับข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อม สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลก รวมถึงกรอบความร่วมมือด้านแร่ของไทยกับอาเซียน เพื่อใช้ประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยต่อไป โดยมีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ (The Fourth Industrial Revolution) ซึ่งเป็นยุคของการต่อยอดและผสมผสานเทคโนโลยีที่มีขอบเขตแตกต่างกันเข้าด้วยกัน ส่งผลให้เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างพลิกผัน อาทิ การผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าด้วยกันกับเทคโนโลยีชีวภาพและกายภาพ โดยการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุคนี้ ส่งผลให้เกิดการเร่งความเร็วและความครอบคลุมของการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและแตกต่างไปจากวิถีการดำเนินชีวิตและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมแบบเดิม อาทิ การใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการกำหนดทิศทางการธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเฉพาะเจาะจง หรือแม้กระทั่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่มาโดยตลอด เนื่องจากแร่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป จึงมีความต้องการเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การสำรวจ การทำเหมือง การขนส่ง การแต่งแร่ การใช้แร่เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ตลอดจนการพัฒนาวัตถุดิบทดแทน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรแร่มีความคุ้มค่ามากที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุด ตัวอย่างการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) ในการสำรวจหรือตรวจวัดต่าง ๆ การควบคุมการทำเหมืองจากระยะไกล การใช้เซ็นเซอร์และระบบอัตโนมัติในพื้นที่โครงการ

ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Global Climate Action)

ด้วยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญากรอบการทำงานแห่งสหประชาชาติ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) จำนวน ๑๙๗ ประเทศ ได้มีมติเห็นชอบกับความตกลงปารีส (Paris Agreement) ที่มีเป้าหมายระยะยาวที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกโดยเฉลี่ยให้น้อยกว่า ๒ องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับระดับก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม และมุ่งมั่นพยายามในการจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกโดยเฉลี่ยให้อยู่ที่ ๑.๕ องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีสเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ได้มีการประเมินโดยโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment Programme : UNEP) ว่า เพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๒ องศาเซลเซียส ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อปีทั่วโลกจะต้องลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และหากต้องการควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกต้องลดลงร้อยละ ๕๕ ในขณะเดียวกัน จากการประเมินของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) พบว่า ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิของโลกจะต้องลดลงเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) เพื่อที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ต้องเผชิญกับแรงกดดันอย่างหนักในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากทั้งภาครัฐ นักลงทุน และภาคสังคม เนื่องจากปัจจุบันอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีส่วนสำคัญในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หากใช้ค่าประมาณการปล่อยมลพิษที่อ้างอิงจากการวิจัยของ McKinsey's Basic Materials Institute พบว่า อุตสาหกรรมเหมืองแร่จะมีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากกิจกรรมในการทำเหมือง (Scope 1) ประมาณร้อยละ ๑ ของโลก และมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการใช้พลังงาน (Scope 2) ประมาณร้อยละ ๓ - ๖ ของโลก นอกจากนี้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมอื่น ๆ นอกเหนือจาก Scope 1 และ Scope 2 (Scope 3) ของอุตสาหกรรมอื่น ซึ่งครอบคลุมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ถ่านหินจะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๒๘

ในปัจจุบันผู้ประกอบการเหมืองแร่รายใหญ่ของโลกได้เริ่มตั้งเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมีเป้าหมายแตกต่างกันไป ผู้ประกอบการเหมืองแร่ได้เผยแพร่เป้าหมายที่มีตั้งแต่ลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เหลือร้อยละ ๐ จนถึงร้อยละ ๓๐ ให้ได้ภายในปี ๒๕๗๓ ซึ่งก็ยังคงถือว่าต่ำกว่าเป้าหมายของความตกลงปารีสพอสมควร ทั้งนี้ ในทางทฤษฎีแล้วกระบวนการทำเหมืองสามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน การใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้พลังงานหมุนเวียน เป็นต้น และปัจจุบันเริ่มมีผู้ประกอบการเหมืองแร่เริ่มลงทุนเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวแล้ว

พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า

กระแสความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีแบตเตอรี่ ได้สร้างแรงกดดันให้เกิดการพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในสาขาการผลิตที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด ๒ อันดับแรก ได้แก่ สาขาพลังงาน และสาขาการคมนาคมขนส่ง

ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) รวมทั้งมีการคิดค้นการพัฒนา ยานยนต์สมัยใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าจากแบตเตอรี่หรือเซลล์เชื้อเพลิงไฮโดรเจน (Hydrogen Fuel Cell) เพื่อตอบสนองความต้องการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือกและการใช้งานยานยนต์สมัยใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อย่างรวดเร็วทั่วโลก โดยในปี ๒๕๖๒ ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือก ประกอบด้วย พลังงานชีวภาพ พลังงานความร้อนใต้พิภพ พลังงานน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานลม มีแนวโน้มลดต่ำลงอยู่ในระดับที่ เทียบเท่าหรือต่ำกว่าต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และคาดว่าพลังงานหมุนเวียนจะมีต้นทุนรวม (ต้นทุนทางการเงินรวมกับต้นทุนภายนอก) ลดลงต่ำกว่าต้นทุนการผลิตแบบดั้งเดิมภายในปี ๒๕๗๐

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ได้เริ่มปรับตัวตามเป้าหมายปริมาณการผลิตการปล่อยก๊าซ เรือนกระจก โดยผู้ประกอบการเหมืองแร่ได้ดำเนินการสร้างโรงผลิตไฟฟ้าหรือจัดหาจากแหล่งภายนอกเพื่อใช้ กับโครงการของตนเอง โดยโรงไฟฟ้าเหล่านี้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงาน ลม หรือแบบไฮบริด ควบคู่ไปกับการกักเก็บลงในแบตเตอรี่ เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล จากการ รวบรวมข้อมูลของ Industrial Info พบว่า มีโครงการผลิตไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการเหมืองแร่ประมาณ ๘๗๐ โครงการ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๖,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่เดียวกันการเติบโตของตลาด ยานยนต์ไฟฟ้าของโลกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก็ส่งผลให้ความต้องการแร่ที่เป็นวัตถุดิบในผลิต แบตเตอรี่ที่ใช้ในยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย เช่น ลิเทียม โคบอลต์ กราไฟต์ นิกเกิล อะลูมิเนียม รวมถึงปริมาณการใช้ทองแดงเป็นส่วนประกอบในยานยนต์ไฟฟ้าที่คาดว่าจะต้องใช้ทองแดงมากกว่ายานยนต์ แบบเดิมถึง ๔ เท่า

ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึง การใช้ชีวิตของประชากรโลกอย่างรุนแรง เกิดเป็นต้นทุนจากทั้งความสูญเสียชีวิตและการเจ็บไข้ได้ป่วยโดยตรงจาก การติดเชื้อ และผลกระทบทางอ้อมจากความพยายามในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด โดยในปี ๒๕๖๓ ธนาคารโลกได้รายงานไว้ว่า เศรษฐกิจโลกหดตัวลงถึงร้อยละ ๓.๕ และประมาณการว่ามีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ ๖.๔๖ รวมถึงมีการสูญเสียของชั่วโมงการทำงานถึงร้อยละ ๘.๘ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ ซึ่งอัตรา การสูญเสียของชั่วโมงการทำงานข้างต้นเทียบเท่ากับการสูญเสียการจ้างงานประจำถึง ๒๕๕ ล้านตำแหน่ง

ในขณะเดียวกัน การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ยังส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อเศรษฐกิจและ การค้าโลกอย่างรุนแรง โดยระดับผลกระทบมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ จากรายงานของ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade And Development: UNCTAD) ปี ๒๕๖๓ พบว่า กลุ่มประเทศหรือประเทศที่ได้รับความเสียหายในด้านการค้าโลก มากที่สุดตามดัชนี Purchasing Managers' Index (PMI) คือ สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ โดยประเทศไทยได้รับผลกระทบสูงเป็นอันดับที่ ๑๑ ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากการหดตัวของกลุ่มอุตสาหกรรม ยานยนต์ ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลกระทบของรายได้จากภาคการท่องเที่ยวตามข้อมูลของสมาคมขนส่ง ทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association: IATA) ยังพบว่า กลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย ได้รับความเสียหายจากปริมาณการเดินทางทางอากาศที่หดตัวอย่างรุนแรงมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจในหลาย ๆ ประเทศได้ทยอยปรับตัวดีขึ้นตามลำดับ โดย OECD คาดการณ์ว่าในปี ๒๕๖๔ โลกจะมีอัตราการเติบโตของ GDP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๒ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องด้วยความสำเร็จของมาตรการควบคุมการระบาด มาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจในระยะสั้นและระยะยาว และการจัดสรรวัคซีนที่คาดว่าจะสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เดิมทีมีการคาดการณ์กันว่าในปี ๒๕๖๓ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลกจะมีการใช้จ่ายเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒ จากปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นแนวโน้มของการลงทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของตลาดนับตั้งแต่สถานการณ์ราคาโลหะตกต่ำในช่วงปลายปี ๒๕๕๙ จนกระทั่งเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ทำให้ GDP ของโลกหดตัว ซึ่งเป็นปัจจัยชี้หน้าที่สำคัญของการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ทำให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ผู้ประกอบการเลือกที่จะถือเงินสดไว้ในมือมากขึ้น โดยเลื่อนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนและระงับหรือชะลอกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ในปี ๒๕๖๓ เอาไว้ก่อน ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลของ Industrial Info พบว่า ณ สิ้นปี ๒๕๖๓ มีโครงการเหมืองแร่และโลหะที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 มากกว่า ๑,๖๐๐ โครงการ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๑๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยจำนวนโครงการประมาณร้อยละ ๖๖ เป็นโครงการเหมืองแร่ส่วนที่เหลือเป็นโครงการเกี่ยวกับการแต่งแร่และถลุงโลหะ ทำให้การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในปี ๒๕๖๓ ลดลงประมาณร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมเหมืองแร่ยังถือได้ว่ามีสถานการณ์ที่ดีกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยว การผลิตน้ำมันและปิโตรเลียม เนื่องจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ยังมีสัญญาณที่ดีว่าพัฒนาโครงการเหมืองแร่ส่วนใหญ่เป็นเพียงการชะลอโครงการออกไปมากกว่ายกเลิกโครงการ โดยคาดว่าจะมีการพัฒนาโครงการล่าช้าออกไปประมาณ ๓ ถึง ๑๘ เดือน ซึ่งจะทำให้มีโครงการจำนวนมากถูกผลักดันให้เกิดขึ้นในช่วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ นอกจากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการลงทุนแล้ว ผู้ประกอบการยังได้เรียนรู้และปรับตัวอย่างรวดเร็วในการประกอบธุรกิจให้มีความปลอดภัยในสภาพแวดล้อมของการแพร่ระบาดของ COVID-19 เช่น การทำงานแบบเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) หรือการควบคุมจากระยะไกล ทำให้ต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก

สถานการณ์ SDG ของโลก

นับตั้งแต่มีการจัดอันดับ SDG Index ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ คะแนนดัชนี SDGs ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแต่ละประเทศมีการดำเนินงานคืบหน้ามากน้อยเพียงใดนั้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี อันอาจหมายความว่า ประเทศสมาชิกมีความพยายามในการขับเคลื่อน SDGs อย่างต่อเนื่อง ทว่า ในปีนี้ (ค.ศ.๒๐๒๑) คะแนนดัชนี SDGs เฉลี่ยกลับลดลงกว่าปีก่อนหน้าอันเป็นผลมาจากอัตราความยากจนและสถิติการว่างงานที่เพิ่มขึ้นจากการระบาดของโควิด-๑๙ โดยนี่เป็นครั้งแรกที่คะแนนดัชนี SDGs ทั่วโลกลดลงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากปีก่อนหน้า สะท้อนให้เห็นว่าการระบาดของโควิด-๑๙ กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา

ที่ยั่งยืนในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐) เป็นไปได้ยากขึ้น อย่างไรก็ตาม ระดับที่ลดลงนี้อาจถูกประเมินต่ำกว่าความเป็นจริงเนื่องจากความล่าช้าทางด้านเวลาของข้อมูลสถิติระหว่างประเทศ

เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าในรายเป้าหมายแต่ละเป้าหมายนับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ออกมาในรูปแบบของร้อยละจุด (Percentage point: p.p.) จะเห็นว่า เป้าหมายส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในเชิงบวก โดยเป้าหมายที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด ได้แก่ SDG 9 ส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน ๘.๖ p.p. แต่ก็ยังมีเป้าหมายที่มีความก้าวหน้าน้อยโดยรายงานระบุว่าเป้าหมายที่มีความก้าวหน้าต่ำกว่า 1 p.p. ซึ่งล้วนแต่เป็นเป้าหมายกลุ่มสิ่งแวดล้อม (Planet) ทั้งสิ้น ได้แก่

SDG 6 การมีน้ำสะอาดและสุขอนามัยที่ดี	0.4 p.p.
SDG 12 การมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบ	-0.4 p.p.
SDG 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	0.4 p.p.
SDG 14 การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล	0.1 p.p.
SDG 15 การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก	-0.3 p.p.

มีข้อสังเกตว่า ในจำนวนนี้มีเป้าหมายที่มีค่าเป็นลบ กล่าวคือ เป็นเป้าหมายที่การดำเนินงานถดถอยยิ่งกว่าปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ได้แก่ SDG 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน - 0.4 p.p. และ SDG 15 การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบนบก -0.3 p.p. สะท้อนว่า การดำเนินการที่ทุกประเทศได้ปฏิบัติตลอด ๖ ปีที่ผ่านมายังไม่เข้มข้นมากพอที่จะฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ

สำหรับภูมิภาคที่มีความก้าวหน้าในการขับเคลื่อน SDGs มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ คือ เอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ ทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. ๒๐๑๐ และตั้งแต่การรับรองเป้าหมายดังกล่าวในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ โดยสามประเทศที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดตามคะแนนดัชนี SDG ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ได้แก่ บังกลาเทศ โกตดิวัวร์ และอัฟกานิสถาน ในประเทศที่ก้าวหน้ามากที่สุดนี้มีข้อมูลฐานตั้งต้น (baseline) ที่ห่างไกลจากความยั่งยืนมากกว่าประเทศอื่น ส่วนสามประเทศที่มีความก้าวหน้าถดถอยมากที่สุด คือ เวเนซุเอลา ตูวาลู และบราซิล

สถานการณ์เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ของโลก

กระแสความตื่นตัวด้านประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนปรากฏชัดเจนในระดับโลก เห็นได้จากความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญต่าง ๆ ได้ระบุให้การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนเป็นเป้าหมายสำคัญซึ่งประเทศต่าง ๆ ตกลงร่วมกันว่าจะบรรลุให้ได้ และเห็นแนวโน้มทั่วโลกต่างยอมรับว่า ไม่ว่าจะประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนาต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อช่วยให้โลกบรรลุข้อตกลงในเรื่องนี้ โดยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนได้รับความสนใจในฐานะเป็นเครื่องมือที่มีศักยภาพที่จะนำพาประเทศต่าง ๆ ให้ตัวอย่างความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญซึ่งระบุเรื่องนี้ไว้ชัดเจน อาทิ

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยหากประเทศสามารถส่งเสริมให้เกิดการหมุนเวียนทรัพยากรในระบบอย่างมีประสิทธิภาพจะมีส่วนช่วยให้บรรลุเป้าหมายของ SDGs ในหลายด้าน ทั้งในทางตรง เช่น การหมุนวนวัสดุกลับมาใช้ใหม่ การลดของเสีย การลดขยะ อาหาร จะช่วยให้ประเทศต่าง ๆ บรรลุเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายที่ ๑๒ (สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) และเป้าหมายที่ ๑๑ (ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทิวทัศน์ พร้อมรับ

การเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน) และทางอ้อม เช่น สร้างงานและรายได้จากธุรกิจใหม่ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายที่ ๑ (ขจัดความยากจน) และเป้าหมายที่ ๑๔ (อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน) เป็นต้น

- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ได้รับการยอมรับว่าจะมีบทบาทสำคัญที่ช่วยลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ โดยมีประมาณศักยภาพของแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนว่า หากใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนใน ๕ กลุ่มวัสดุคือ ซีเมนต์ อลูมิเนียม เหล็ก พลาสติก และอาหาร จะสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ได้ ๔๕% ของการปล่อยตามปกติ หรือคิดเป็นประมาณ ๙.๓ พันล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ หรือเทียบเท่ากับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดจากภาคขนส่ง ณ เวลา ปัจจุบันให้เหลือ ๐

- สหภาพยุโรปออกแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้รับแนวทางไปกำหนดนโยบายในระดับประเทศให้สอดคล้องกัน โดยได้ออกแผนปฏิบัติการสำหรับเศรษฐกิจหมุนเวียน (EU action plan for the Circular Economy) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ เพื่อให้มั่นใจว่า ทุกประเทศจะมุ่งหาแนวทางการเปลี่ยนผ่านที่จะสร้างโอกาสใหม่ ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยให้การดำเนินงานเป็นภาระสำหรับประชาชนและภาคธุรกิจให้น้อยที่สุด ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ สหภาพยุโรปได้เผยแพร่แผนปฏิบัติการว่าด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียนฉบับใหม่ เพื่อยุโรปที่สะอาดและมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่มากกว่าเดิม (A new Circular Economy Action Plan: For a cleaner and more competitive Europe) โดยระบุว่า เพื่อเป็นการดำเนินการตามข้อกำหนดนโยบาย Green Deal ของสหภาพยุโรป ที่ต้องการสร้างรูปแบบการเติบโตแบบใหม่ที่ยั่งยืน โดยตระหนักถึงความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ การเสื่อมลงของทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและการเติบโตรูปแบบใหม่ให้สามารถตอบโจทย์การมีทรัพยากรที่จำกัด การสร้างงานและการความมั่งคั่งในอนาคต ซึ่งสหภาพยุโรปแสดงความมุ่งมั่นต้องการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ภูมิภาคที่เป็นมิตรต่อธรรมชาติและ climate neutral ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ผ่านการดำเนินการในเรื่องระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) พลังงานหมุนเวียน (renewable energy) อาคารประหยัดพลังงาน (energy-efficient building) และการขนส่งที่ปล่อยมลภาวะต่ำ (low-emission transport)

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของโลก

การลงทุนสำรวจแร่

การลงทุนสำรวจแร่ในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งไทยมีแนวโน้มที่ไม่ดีนักในการดึงดูดการลงทุนสำรวจแร่เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนจาก “ส่วนแบ่งตลาด” หรือสัดส่วนของการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยจากยอดรวมการใช้จ่าย ๑๙๗.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อลงทุนสำรวจแร่ในภูมิภาคอาเซียนมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒.๔ ของการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ของโลกทั้งหมดประมาณ ๘,๓๒๗.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อพิจารณาแนวโน้มในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓ พบว่า การใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ในภูมิภาคอาเซียนและแปซิฟิกลดลงอย่างต่อเนื่องจากระดับสูงสุดในปี ๒๕๕๕ ที่ ๑,๓๔๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือสัดส่วนร้อยละ ๖.๕ ของการใช้จ่ายทั้งโลก มาอยู่ที่ระดับต่ำสุดในปี ๒๕๖๓ ที่ ๒๗๐.๘ ล้าน

ดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๓.๒ ของการใช้จ่ายทั่วโลก ซึ่งเป็นการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่ที่ต่ำที่สุดในรอบ ๑๕ ปีของภูมิภาคอาเซียนและแปซิฟิก

การลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนลดลงทั้งในเชิงมูลค่าในรูปของตัวเงินและเชิงเปรียบเทียบในรูปของสัดส่วนต่าง ๆ ซึ่งแนวโน้มการลงทุนด้านการสำรวจแร่ที่ลดลงของภูมิภาคอาเซียนจะเป็นภัยคุกคามที่ร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่ในอนาคตของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดลงของทั้งเงินลงทุนและกิจกรรมในการสำรวจในพื้นที่ใหม่ ซึ่งจะลดโอกาสในการค้นพบแหล่งแร่ใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพที่จะนำมาพัฒนาเป็นเหมืองเพื่อขยายการเติบโตด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่หรือแม้แต่เพื่อรักษาระดับการผลิตแร่ในปัจจุบันของภูมิภาคอาเซียนต่อไปได้

ความต้องการสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม

การเติบโตของตลาดสินค้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ในปัจจุบัน เช่น โทรศัพท์มือถือ ยานยนต์ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทำให้ความต้องการแร่ที่เป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมเหล่านี้ เช่น โลหะหายาก ลิเทียม นิกเกิล เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งแร่เหล่านี้มักมีผู้ผลิตรายใหญ่ของโลกอยู่จำนวนไม่มาก เช่น จีนเป็นผู้ผลิตแร่โลหะหายากรายใหญ่ของโลก อินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตนิกเกิลรายใหญ่ของโลก ประเทศผู้ผลิตสินค้าเทคโนโลยีเหล่านี้จำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตแร่ดังกล่าว จนบางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหาการจัดการจัดหาวัตถุดิบให้อุตสาหกรรมและนำไปสู่ข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศได้ เช่น กรณีแร่โลหะหายากระหว่างสหรัฐอเมริกา กับจีน กรณีแร่ลิเทียมระหว่างสหภาพยุโรปกับอินโดนีเซีย

ปัจจุบันหลายประเทศที่เป็นผู้ผลิตสินค้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น สหรัฐอเมริกา รัสเซีย สหภาพยุโรป ได้พยายามสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมของตนเอง โดยเฉพาะวัตถุดิบที่มีความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรม ประเทศเหล่านี้ได้ดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของวัตถุดิบภาคอุตสาหกรรม โดยจัดทำเป็นบัญชีกำหนดประเภทหรือชนิดของวัตถุดิบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง (Critical raw materials: CRM) เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการบริหารจัดการวัตถุดิบที่มีความสำคัญแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม เช่น สหภาพยุโรปได้จัดทำและประกาศแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับวัตถุดิบ CRM (Action Plan on Critical Raw Materials) สหรัฐอเมริกามีนโยบายผ่อนปรนความเข้มงวดด้านกฎระเบียบในการพัฒนาเหมืองใหม่เพื่อลดภาระด้านกฎระเบียบสำหรับแร่ CRM ในพื้นที่กรรมสิทธิ์ของรัฐบาล รัสเซียประกาศแผนการลงทุนสำหรับแร่โลหะหายาก เป็นต้น

ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน

ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียนได้ริเริ่มขึ้นในปี ๒๕๓๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน เนื่องจากอุตสาหกรรมแร่เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาอย่างยาวนาน โดยความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียนแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนด้านแร่ ๒) การพัฒนาด้านแร่อย่างยั่งยืน ๓) การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการพัฒนาด้านแร่ และ ๔) การพัฒนาฐานข้อมูลด้านแร่ โดยแต่ละด้านจะมีคณะทำงาน (Working Group) ดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียน หรือ ASEAN Minerals Cooperation Action Plan

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านแร่ธาตุอาเซียน ครั้งที่ ๗ (The 7th ASEAN Ministerial Meeting on Minerals: AMMin) ได้หารือร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทที่สำคัญของอุตสาหกรรมแร่ในการสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งรวมถึงบทบาทในการกระตุ้นและส่งเสริมการบูรณาการทางด้านธุรกิจและเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างขีดความสามารถของภูมิภาคอาเซียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอุตสาหกรรมแร่

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้หารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียนในการแสวงหาโอกาสและรับมือกับความท้าทายที่มีต่ออุตสาหกรรมแร่ของโลก เช่น โอกาสจากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในยุคดิจิทัลมาใช้ในการประกอบการ บทบาทของแร่และโลหะที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันคณะทำงาน (Working Group) ความร่วมมือด้านแร่ธาตุของอาเซียน ทั้ง ๔ ด้าน ได้นำประเด็นดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียนฉบับที่ ๓ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘)

สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มภายใน จะใช้ข้อมูลสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่และการบริหารจัดการแร่ของไทยในอนาคต เช่น สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลสถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทย เพื่อใช้ประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยต่อไป โดยมีสาระสำคัญโดยสังเขป

สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

นับตั้งแต่ช่วงต้นปี ๒๕๖๓ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวางและรุนแรงในระดับที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะประสบความสำเร็จในการป้องกันและควบคุมโรคในระดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศในโลก ทว่าการแพร่ระบาดของโรคอย่างรุนแรงและต่อเนื่องได้ส่งผลกระทบต่อถึงมิติด้านเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวิกฤติการณ์ด้านสาธารณสุข ทั้งการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิตและการค้าระหว่างประเทศ การหดตัวของรายได้จากภาคการท่องเที่ยวเนื่องจากการจำกัดการเดินทาง ความผันผวนรุนแรงในตลาดการเงินโลก และภาวะเศรษฐกิจถดถอย โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้เปิดเผยว่า เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๓ หดตัวร้อยละ ๖.๑ ซึ่งรุนแรงที่สุดนับตั้งแต่วิกฤติเศรษฐกิจปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ส่วนแนวโน้มของเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป เศรษฐกิจไทยจะทยอยฟื้นตัวในปี ๒๕๖๔ และต่อเนื่องในปี ๒๕๖๕ ซึ่งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจไทยย่อมส่งผลกระทบต่อทางบวกเชื่อมโยงไปยังทุกภาคส่วนของระบบเศรษฐกิจในประเทศ รวมทั้งอุตสาหกรรมเหมืองแร่ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ และมีอุปสงค์สืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รอบที่ ๓ ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งมีการระบาดเป็นวงกว้างและรุนแรงมากกว่าการระบาดในรอบที่ ๑ (ต้นปี ๒๕๖๓) และรอบที่ ๒ (ปลายปี ๒๕๖๓) และในปัจจุบันก็ยังไม่สามารถควบคุมการระบาดได้ ทำให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

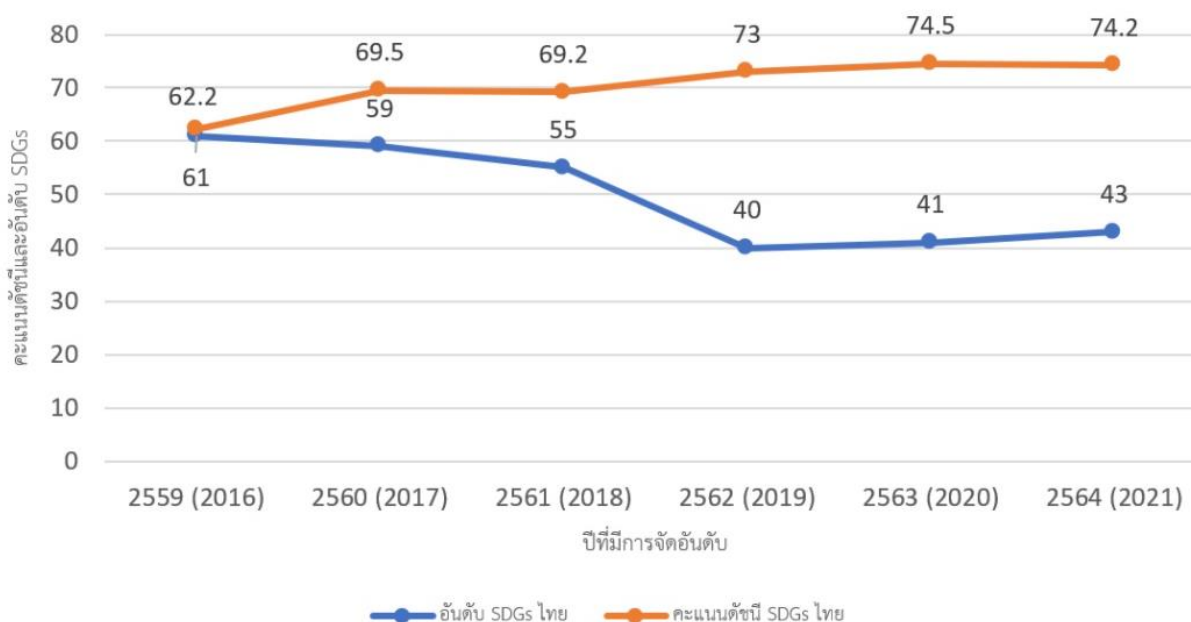
ปรับลดอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๔ ลงจากร้อยละ ๒.๘ ต่อปี เป็นคาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๐.๗ - ๑.๒ ที่จะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ จากการลดลงร้อยละ ๖.๑ ในปี ๒๕๖๓ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก (๑) การฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก (๒) แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่าย การลงทุน และมาตรการเศรษฐกิจสำคัญของภาครัฐ (๓) การปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของรายได้ภาคเกษตร และ (๔) ฐานการขยายตัวในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๓ ที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สหรัฐ จะขยายตัวร้อยละ ๑๖.๓ ขณะที่การอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๑.๑ และ ร้อยละ ๔.๗ ตามลำดับ ส่วนการลงทุนภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๘.๗ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๐ - ๑.๕ และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ ๒.๐ ของ GDP

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย

สถานการณ์ SDG ของไทย

ในปี ๒๕๖๔ ดัชนี SDGs ของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๓ จาก ๑๖๕ ประเทศ ตกลงมาจากเดิมในปี ๒๕๖๓ ที่อยู่ในอันดับ ๔๑ จาก ๑๖๖ ประเทศ คะแนนดัชนีของปี ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๗๔.๒ คะแนน ต่ำกว่าปี ๒๕๖๓ ที่ได้ ๗๔.๕ คะแนน เพียงเล็กน้อย แต่ถือว่าสอดคล้องกับทิศทางของทั่วโลกที่มีคะแนนดัชนี SDGs ลดลงจากปีก่อนหน้า ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับอันดับกับประเทศในทวีปเอเชียพบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓ ของเอเชีย รองจากญี่ปุ่น (อันดับ ๑๘) และเกาหลีใต้ (อันดับ ๒๘) ตามลำดับ และยังคงเป็นประเทศที่มีคะแนนดัชนี SDGs สูงที่สุดในอาเซียนติดต่อกันเป็นปีที่ ๓ (๒๕๖๒ - ปัจจุบัน)

อันดับและคะแนนดัชนี SDGs ของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2559 - 2564

สำหรับสถานการณ์รายเป้าหมายในปี ๒๕๖๔ เป้าหมายที่ประเทศไทยบรรลุแล้ว คือ SDG 1 ยุติความยากจน โดยตัวชี้วัดของเป้าหมายนี้วัดจากจำนวนประชากรที่อยู่ในภายใต้เส้นความยากจนต่ำสุดที่เกณฑ์ของธนาคารโลกกำหนดไว้ที่ ๑.๙ ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๖๐ บาท/วัน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามเส้นความยากจนภายในประเทศปัจจุบันถือว่าผู้ที่มีรายได้ได้น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท/เดือน เป็นคนยากจน ข้อมูลจากรายงานสถานการณ์ความยากจนและเหลื่อมล้ำในปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการรายงานสถานการณ์ล่าสุดของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่า ประเทศไทยจะยังมีคนยากจนอยู่ราว 6.24% ของประชากรในปี ๒๕๖๒

ส่วนเป้าหมายที่มีความท้าทายสูง (สีแดง) จำนวน ๕ เป้าหมาย โดยเมื่อพิจารณาระดับตัวชี้วัดจะพบว่า ประเด็นที่เป็นความท้าทายของประเทศไทย ได้แก่

- SDG 2 ขจัดความหิวโหย ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ ดัชนีการบริหารจัดการไนโตรเจนที่ยั่งยืน ปริมาณการส่งออกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นอันตราย
- SDG 3 มีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ อัตราผู้ป่วยวัณโรค อัตราการตายบนท้องถนน
- SDG 10 ลดความเหลื่อมล้ำ ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของผู้มีรายได้ และสัดส่วนพัลมา (palma ratio)
- SDG 14 การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ พื้นที่ทางทะเลที่ได้รับความคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ ความสะอาดของน้ำทะเล และการจับปลาในปริมาณมากเกินไปกว่าประโยชน์ที่ได้รับ
- SDG 15 การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบนบก ประเด็นที่มีสถานะท้าทายสูง คือ การคุ้มครองความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำ และดัชนีสายพันธุ์สิ่งหายาก

SDG DASHBOARDS AND TRENDS

สถานการณ์เศรษฐกิจหมุนเวียนของไทยในด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ (GDP) ต่อหน่วยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร หรือผลิตภาพการใช้ทรัพยากร (Material Productivity) ของประเทศไทยต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยพบว่าในปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีผลิตภาพการใช้ทรัพยากรอยู่ที่ \$1.3/กก. ขณะที่ประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และมาเลเซียมีผลิตภาพการใช้ทรัพยากรอยู่ที่ \$4.2/กก. \$3.2/กก. และ \$1.6/กก. ตามลำดับ โดยประเทศไทยมีปริมาณการใช้หรือบริโภคทรัพยากรในประเทศรายประชากร (Domestic Material Consumption: DMC/Capita) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก ๙.๘๗ ตันต่อประชากรในปี ๒๕๕๐ เป็น ๑๒.๗๐ ตันต่อประชากรในปี ๒๕๖๐ คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘ ในระยะเวลา ๑๐ ปี โดยขณะที่ปริมาณการใช้แร่ของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิต แร่กลุ่มหินปูนมีปริมาณการใช้ประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ ๘๐ ของปริมาณการใช้แร่ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง ซึ่งค่อนข้างมีความพร้อมในการทำเศรษฐกิจหมุนเวียน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ปูนซีเมนต์สามารถรีไซเคิลได้ทั้งหมด และอุตสาหกรรมก่อสร้างมีศักยภาพในการรองรับการรีไซเคิลวัสดุอื่น ๆ มาเป็นวัสดุก่อสร้าง

สถานการณ์และแนวโน้มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย

การลงทุนสำรวจแร่ของไทย

ภาพรวมด้านการลงทุนสำรวจแร่ของไทยเปรียบเทียบกับการลงทุนสำรวจแร่ของภูมิภาคอาเซียนในปี ๒๕๖๓ จะมีการใช้จ่าย ๑๙๗.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่มากที่สุด ๙๔.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๘ ของการใช้จ่ายทั้งหมดในภูมิภาคนี้ รองลงมา คือ ฟิลิปปินส์ ๒๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ ๑๕) และเมียนมา ๒๔.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ ๑๓) ตามลำดับ และถ้าไม่นับรวมสิงคโปร์ที่ไม่มีทรัพยากรแร่แล้ว จะทำให้ไทยเป็นประเทศลำดับสุดท้ายของภูมิภาคอาเซียนที่มีการใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจแร่เพียง ๐.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศ	การใช้จ่ายเพื่อลงทุนสำรวจ (ดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วนต่อการใช้จ่ายทั้งหมด ในภูมิภาค (ร้อยละ)
อินโดนีเซีย	๙๔.๘	๔๘
ฟิลิปปินส์	๒๙.๐	๑๕
เมียนมา	๒๔.๘	๑๓
เวียดนาม	๒๐.๑	๑๐
บรูไน	๑๘.๔	๙
สปป.ลาว	๔.๔	๒
กัมพูชา	๓.๔	๒
มาเลเซีย	๒.๒	๑
ไทย	๐.๖	๑
สิงคโปร์	-	-
รวมทั้งหมด	๑๙๗.๗	๑๐๐

บัญชีทรัพยากรแร่ของไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔) ประเทศไทยพบทรัพยากรแร่มากกว่า ๔๐ ชนิด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙๙,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร (๖๐ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของประเทศ (รูปที่ ๑) ปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศรวมประมาณ ๒๗ ล้านล้านตัน ประเมินมูลค่าแร่เบื้องต้นรวมกว่า ๔๐,๐๐๐ ล้านล้านบาท โดยข้อมูลสถิติแร่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม ดังนี้

๑) แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน ได้แก่ ถ่านหิน (ลิกไนต์) มีประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒ ล้านล้านบาท พบที่ภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดลำปาง ลำพูน และพะเยา นอกจากนี้ ยังพบที่ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เช่น จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เลย สุราษฎร์ธานี และกระบี่ เป็นต้น

๒) หินอุตสาหกรรมและหินประดับ ได้แก่ หินปูน หินบะซอลต์ หินแกรนิต หินแอนดีไซต์ และหินทราย มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๗,๑๔๐,๔๒๖ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๑,๕๘๘ ล้านล้านบาท

- หินปูน พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง นครสวรรค์ อุทัยธานี เลย นครราชสีมา สระบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา ตรัง พังงา และสตูล เป็นต้น

- หินบะซอลต์ พบที่จังหวัดเพชรบูรณ์ พิจิตร นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ตราด และสระแก้ว

- หินแกรนิต พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดตาก สุโขทัย อุทัยธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สงขลา และภูเก็ต เป็นต้น

- หินแอนดีไซต์ พบที่จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สระบุรี ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี

- หินทราย พบที่จังหวัดหนองคาย นครพนม มุกดาหาร ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ปราจีนบุรี และสตูล

๓) แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ได้แก่ หินปูน หินดินดาน และยิปซัม มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑,๐๕๖,๕๔๔ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๒๖๔ ล้านล้านบาท

- หินปูน พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดเชียงราย ลำปาง นครสวรรค์ นครราชสีมา สระบุรี เลย เพชรบูรณ์ ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และตรัง

- หินดินดาน พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดลำปาง เชียงราย เพชรบูรณ์ เลย สระบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล เป็นต้น

- ยิปซัม พบที่จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร เลย นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี

๔) โลหะมีค่า ได้แก่ ทองคำ (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่ประมาณ ๑๓๗ ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๐.๒๖ ล้านล้านบาท พบที่จังหวัดลำปาง เชียงราย แพร่ ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย พิจิตร เลย ลพบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ปราจีนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนราธิวาส

๕) โลหะพื้นฐาน ได้แก่ สังกะสี ดีบุก และทองแดง (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑๒ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๘ ล้านล้านบาท

- ดีบุก พบที่ภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดชุมพร ระนอง พังงา นอกจากนี้ยังพบที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันตก เช่น จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย อุทัยธานี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี

- ทองแดง พบที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน อุตรดิตถ์ เลย และลพบุรี

๖) เหล็กและโลหะผสมเหล็ก ได้แก่ เหล็ก และทังสแตน มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ

๕๑ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๐.๕๙ ล้านล้านบาท โดยแร่เหล็กพบที่จังหวัดเพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู นครราชสีมา ลพบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครศรีธรรมราช ส่วนแร่ทังสแตนส่วนใหญ่เกิดร่วมกับแร่ดีบุก

๗) แร่อุตสาหกรรมเซรามิก ได้แก่ เฟลด์สปาร์ ดินขาว บอลล์เคลย์ ควอตซ์ ททรายแก้ว และโดโลไมต์ มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑,๘๙๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๑.๖๑ ล้านล้านบาท

- เฟลด์สปาร์ พบที่จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี ระยอง และนครศรีธรรมราช

- ดินขาว พบที่จังหวัดลำปาง อุตรดิตถ์ อุทัยธานี เลย ลพบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ระยอง

จันทบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และระนอง

- บอลล์เคลย์ พบที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย พะเยา และนครศรีธรรมราช

- ควอตซ์ พบที่จังหวัดลำปาง กำแพงเพชร อุทัยธานี หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง จันทบุรี สระแก้ว และระนอง

- ททรายแก้ว พบที่จังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา จันทบุรี บึงกาฬ นครพนม ร้อยเอ็ด ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา ตรัง และปัตตานี

๘) แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ แบไรต์ ฟลูออไรต์ เกลือหิน โพแทช โพโรฟิลไลต์ ฟอสเฟต และหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑๙,๐๔๙,๘๒๒ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๘,๕๗๐ ล้านล้านบาท

- เกลือหินและโพแทช พบบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกระจายตัวในแอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร

- โพโรฟิลไลต์ พบที่จังหวัดเชียงราย

- ฟอสเฟต พบที่จังหวัดราชบุรี และกาญจนบุรี

- หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น เชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย ตาก นครสวรรค์ เลย ชัยภูมิ นครราชสีมา ขอนแก่น ลพบุรี สระบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ระยอง จันทบุรี สระแก้ว สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร และสงขลา เป็นต้น

๙) โลหะเบาและแร่หายาก ได้แก่ ธาตุหายาก (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ

๔.๕๒ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๔.๒๐ ล้านล้านบาท พบที่จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี อุทัยธานี สุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง

ตารางแสดงปริมาณและมูลค่าทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔)

ชนิดแร่	1 (ล้านเมตริกตัน)	ราคาแร่ ² พ.ศ. 2564		มูลค่าทรัพยากรแร่ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน				
ถ่านหิน ³	2,000	960.00	เมตริกตัน	1.92
หินอุตสาหกรรมก่อสร้าง				
หินปูน	6,287,917	180.00	เมตริกตัน	1,131.83
หินบะซอลต์	34,336	200.00	เมตริกตัน	6.87
หินแกรนิต	165,058	200.00	เมตริกตัน	33.01
หินแอนดีไซต์	35,167	200.00	เมตริกตัน	7.03
หินทราย	264,461	150.00	เมตริกตัน	39.67
หินไนส์	10,170	200.00	เมตริกตัน	2.03
หินไรโอไลต์	2,255	385.00	เมตริกตัน	0.87
หินควอร์ตไซต์	207	200.00	เมตริกตัน	0.04
หินอ่อน	65,452	520.00	ลูกบาศก์เมตร	34.03
หินประดับ (หน่วย: ล้านลูกบาศก์เมตร)				
หินแกรนิต	60,4656	5,200.00	ลูกบาศก์เมตร	314.42
หินทราย	284	2,750.00	ลูกบาศก์เมตร	0.78
หินอ่อน	3,445	4,750.00	ลูกบาศก์เมตร	16.36
หินไนส์	100	6,250.00	ลูกบาศก์เมตร	0.63
หินกรวดมน (หน่วย: เมตริกตัน)	459	2,000.00	เมตริกตัน	0.92
หินชนวน (หน่วย: เมตริกตัน)	30	1,000.00	เมตริกตัน	0.03
แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์				
หินปูน	1,055,326	250.00	เมตริกตัน	263.83
หินดินดาน	305	250.00	เมตริกตัน	0.08
ยิปซัม	913	565.00	เมตริกตัน	0.52
โลหะมีค่า				
ทองคำ (โลหะ)	136.71 ตัน	1,896.74	กรัม	0.26
โลหะพื้นฐาน				
สังกะสี	4	91,970.00	เมตริกตัน	0.35
ดีบุก	7	968,020.00	เมตริกตัน	7.21
ทองแดง (โลหะ)	1	241,370.00	เมตริกตัน	0.24

ชนิดแร่	1 (ล้านเมตริกตัน)	ราคาแร่ ² พ.ศ. 2564		มูลค่าทรัพยากรแร่ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
เหล็กและโลหะผสมเหล็ก				
เหล็ก	50	2,260.00	เมตริกตัน	0.11
ถังสแตน	1	488,110.00	เมตริกตัน	0.48
แร่อุตสาหกรรมเซรามิก				
เฟลด์สปาร์	45	700.00	เมตริกตัน	0.03
ดินขาวและบอลเคลย์	199	550.00	เมตริกตัน	0.11
ควอตซ์	658	750.00	เมตริกตัน	0.49
ทรายแก้ว	988	990.00	เมตริกตัน	0.98
แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ				
เกลือหิน	18,000,000	1,950.00	เมตริกตัน	35,100.00
โพแทช	407,000	8,130.00	เมตริกตัน	3,308.91
ไฟโรฟิลไลต์	13	600.00	เมตริกตัน	0.01
ฟอสเฟต	0.23	416.00	เมตริกตัน	0.01
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ	642,809	250.00	เมตริกตัน	160.70
แร่โลหะเบาและแร่หายาก				
ธาตุหายาก (โลหะ)	4.52	ราคาขึ้นอยู่กับธาตุหายาก (โลหะ) แต่ละชนิด**		4.20
มูลค่ารวมทรัพยากรแร่				40,438.95

หมายเหตุ

- ^๑ ปริมาณทรัพยากรแร่ หมายถึง ปริมาณแร่ที่มีศักยภาพในการพัฒนานำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่ยังไม่มีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ หรือมีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจแล้วแต่ยังไม่คุ้มค่าขณะที่ทำการประเมิน

- ^๒ ราคาแร่ เป็นราคาประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (www.dpim.go.th) สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พ.ค. ๒๕๖๔)

- ^๓ ข้อมูลถ่านหินอ้างอิงจากกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ, ๒๕๕๒, รายงานประจำปี ๒๕๕๒, กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ, กระทรวงพลังงาน, หน้า ๔๘-๕๕.

- ** คำนวณมูลค่าจากธาตุหายาก (โลหะ) ที่มีความสมบูรณ์ตั้งแต่ 10 ppm ขึ้นไป ได้แก่ แลนทานัม (La) ซีเรียม (Ce) เพรซีโอดิเมียม (Pr) นีโอดิเมียม (Nd) และอิตเทรียม (Y) ซึ่งใช้ราคาที่ประกาศไว้ใน <http://www.metal-pages.com> ซึ่งเป็นราคาโลหะ ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี ๒๕๖๓ ที่ ๓๑.๔๖ บาท/ดอลลาร์สหรัฐ

การทำเหมืองแร่

จากฐานข้อมูลใบอนุญาตประทานบัตร โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔) พบว่า ประเทศไทยมีประทานบัตรระบุสถานะประทานบัตร “มีอายุ” รวมกันทั้งสิ้น ๘๖๙ แปลง กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยประทานบัตรส่วนใหญ่เป็นการประกอบกรหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน ๓๓๕ แปลง รองลงมาได้แก่ หินอุตสาหกรรมเพื่อซีเมนต์ จำนวน ๑๕๓ แปลง แร่อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ จำนวน ๓๑๔ แปลง โปแทชและเกลือหิน จำนวน ๘ แปลง และถ่านหิน จำนวน ๕๙ แปลง ตามลำดับ

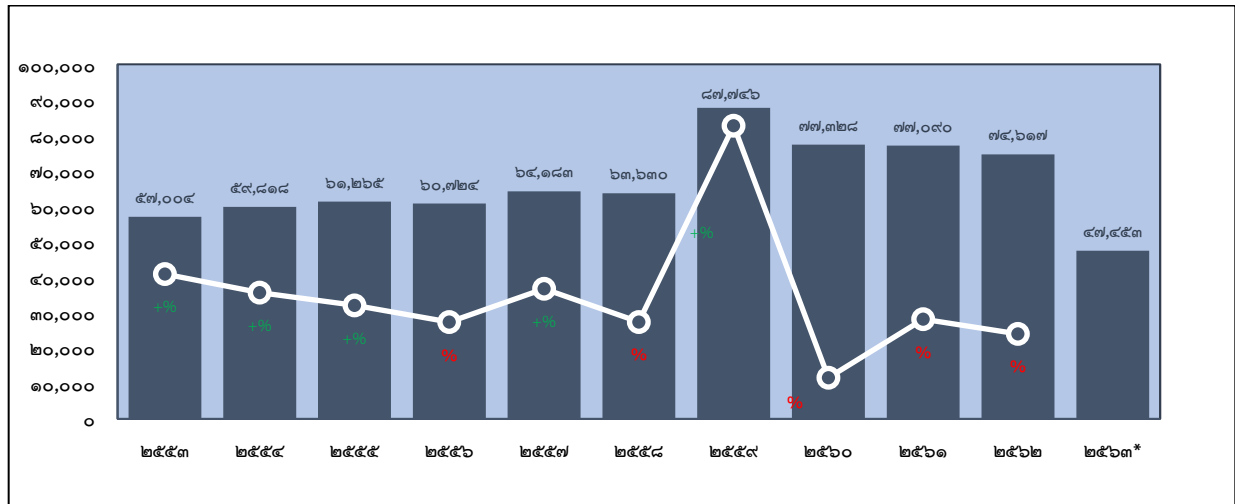
ในส่วนของการออกใบอนุญาตสำรวจแร่ประเภทอาชญาบัตรซึ่งออกโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พบว่า (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔) ใบอนุญาตอาชญาบัตรต่าง ๆ ที่ยังมีอายุมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๙๑ แปลง จำแนกเป็น อาชญาบัตรพิเศษ จำนวน ๕๑ แปลง และอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ จำนวน ๔๐ แปลง ทั้งนี้ อาชญาบัตรพิเศษชนิดแร่ที่สำรวจส่วนใหญ่ คือ ทองคำ จำนวน ๔๔ แปลง และแร่ชนิดอื่น จำนวน ๗ แปลง สำหรับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจส่วนใหญ่เป็นชนิดแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน ๑๒ แปลง ส่วนที่เหลือเป็นชนิดแร่ เช่น แร่ดีบุก วุลแฟรม ซีไลต์ เซอร์คอน อิลเมไนต์ โมนาไซต์ แทนทาลิต์ และ โคลัมไบต์ เป็นต้น รวมจำนวน ๓๘ แปลง

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย

ในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒ ประเทศไทยสามารถผลิตแร่ได้มากกว่า ๔๐ ชนิด มูลค่าการผลิตแร่ในประเทศมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก ๕๗,๐๐๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๗๔,๖๑๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๒ แต่ถ้าวินิจฉัยในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ กลับพบว่า มูลค่าการผลิตแร่ลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ต่อปี ส่วนแนวโน้มของปริมาณการผลิตแร่ในประเทศรวมทุกชนิดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๑๙๕.๗ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๒๕๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๒ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๙ ต่อปี สอดคล้องกับความต้องการใช้แร่สำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ ซึ่งปริมาณการผลิตแร่สำหรับใช้ในประเทศของไทยส่วนใหญ่จะเป็นแร่จำพวกหินอุตสาหกรรม เช่น หินปูน หินแกรนิต หินบะซอลต์ และแร่เชื้อเพลิง คือ ถ่านหินลิกไนต์ ส่วนแร่ที่ผลิตเพื่อการส่งออก เช่น ยิปซัม มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจนตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยเริ่มปรับทิศทางไปสู่การผลิตแร่เพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่..... มูลค่าการผลิตแร่และอัตรการขยายตัว ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๓

หน่วย : ล้านบาท

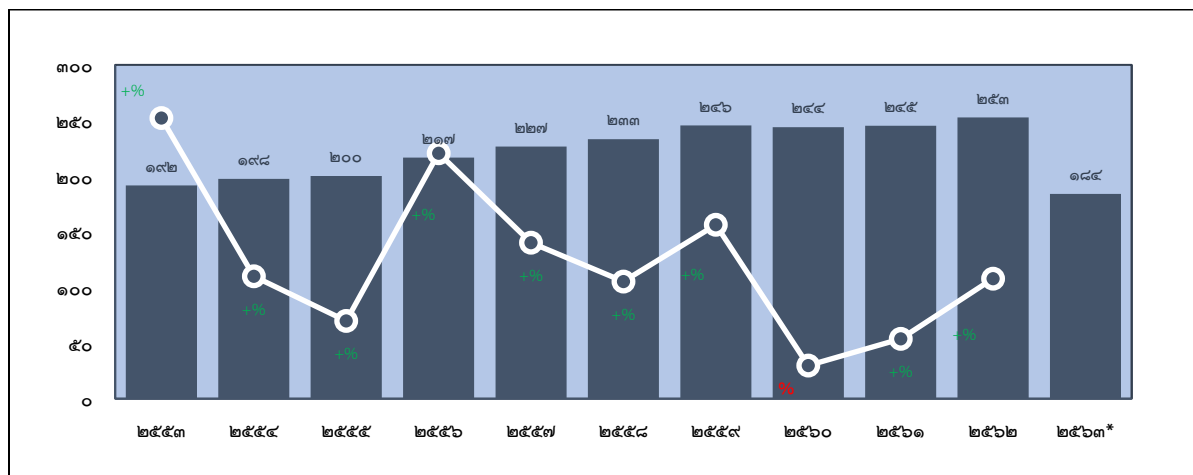

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
หมายเหตุ : *ข้อมูลปี ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างการรวบรวมยังไม่แล้วเสร็จ

ปริมาณการใช้แร่ที่ผลิตได้ในประเทศในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้แร่สำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน เช่น อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมแก้วและกระจก เป็นต้น โดยในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗ ปริมาณการใช้แร่มีอัตรการขยายตัวเฉลี่ยค่อนข้างสูงถึงร้อยละ ๕.๔ ต่อปี ก่อนที่จะชะลอตัวลงในช่วงปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ มีอัตรการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๒ ต่อปี ทำให้การผลิตแร่ของไทยถูกใช้สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากสัดส่วนร้อยละ ๙๑.๖ ของการผลิตแร่ทั้งหมดในปี ๒๕๕๓ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙๗.๓ ในปี ๒๕๖๒ โดยแร่ที่มีปริมาณการใช้สูงที่สุดในปี ๒๕๖๒ คือ หินปูน ๑๗๖.๑ ล้านตัน ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รองลงมา คือ ถ่านหินลิกไนต์ ๑๔ ล้านตัน ใช้ในการผลิตไฟฟ้า ส่วนหินแกรนิตและหินบะซอลต์มีปริมาณการใช้ ๑๒.๓ และ ๑๒.๒ ล้านตัน ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ตามลำดับ

ภาพที่... ปริมาณการใช้แร่และอัตราการขยายตัว ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๓

หน่วย : ล้านตัน

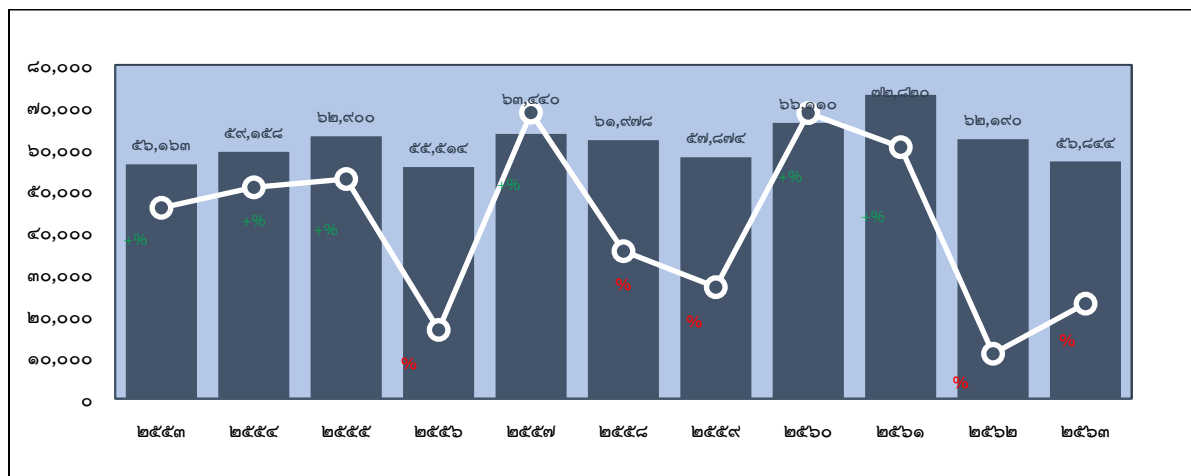

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
หมายเหตุ : *ข้อมูลปี ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างการรวบรวมยังไม่แล้วเสร็จ

นอกจากการใช้แร่ที่ได้จากการผลิตภายในประเทศแล้ว ประเทศไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าแร่จากต่างประเทศ เนื่องจากแร่บางชนิดไม่สามารถผลิตได้เองหรือผลิตได้แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าแร่เป็นจำนวนมาก โดยกลุ่มแร่นำเข้าที่สำคัญคือ แร่เชื้อเพลิง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๗๐ ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เนื่องจากไทยสามารถผลิตถ่านหินลิกไนต์ได้เพียงชนิดเดียว แร่เชื้อเพลิงที่นำเข้ามาจะถูกใช้เป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ ถ่านหินแอนทราไซต์ ถ่านหินบิทูมินัส ถ่านหินโค้ก และถ่านหินชนิดอื่น ๆ ซึ่งแร่เชื้อเพลิงเหล่านี้ต้องซื้อขายโดยอ้างอิงราคาตลาดโลก ทำให้มูลค่าการนำเข้าในภาพรวมในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๖๓ ค่อนข้างผันผวนตามปริมาณการนำเข้าและราคาของแร่แต่ละชนิดในแต่ละปี ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๓ มีการนำเข้าแร่มากกว่า ๗๐ ชนิด คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าสูงถึง ๕๖,๘๔๔ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณกลับพบว่า ปริมาณการนำเข้าแร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๗.๘ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๒๕.๔ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๓ หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๗.๘ โดยในปี ๒๕๖๓ กลุ่มแร่เชื้อเพลิงที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุด คือ ถ่านหินชนิดอื่น ๑๕.๔ ล้านตัน นำเข้าจากอินโดนีเซียและรัสเซีย แร่โลหะที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุด คือ หินฟลินต์ ๐.๓๓ ล้านตัน นำเข้าจาก สเปน.ลาว ส่วนแร่โลหะที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุด คือ แมงกานีส ๐.๐๗ ล้านตัน นำเข้าจากเมียนมา

ภาพที่ ...มูลค่าการนำเข้าแร่และอัตราการขยายตัว ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๓

หน่วย : ล้านบาท

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำหรับการส่งออกสินค้าแร่ของไทยมีทั้งการส่งออกในรูปแบบแร่ดิบเนื่องจากผลิตได้มากเกินไป ความต้องการภายในประเทศ เช่น ยิปซัม แอนไฮไดรต์ และการนำเข้าแร่ดิบมาเพิ่มมูลค่าก่อนส่งออก เช่น โลหะดีบุก ซึ่งการส่งออกสินค้าแร่ของไทยในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๕๗ มีมูลค่าประมาณ ๒๕,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่หลังจากนั้นในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ การส่งออกสินค้าแร่ของไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียง ๑๒,๐๐๐-๑๓,๐๐๐ ล้านบาท เนื่องจากมีคู่แข่งรายใหม่ในตลาดส่งออกยิปซัมที่สำคัญของไทย และการระงับการประกอบกิจการเหมืองแร่ทองคำเอาไว้ก่อนตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ รวมถึงแนวโน้มการผลิตแร่ที่มีเป้าหมายเพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ สินค้าแร่ส่งออกที่สำคัญของไทยในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ได้แก่ โลหะดีบุก ยิปซัม แอนไฮไดรต์ โซเดียมเฟลด์สปาร์ และโดโลไมต์ โดยในปี ๒๕๖๓ มีการส่งออกสินค้าแร่รวมทั้งสิ้น ๑๑,๙๐๗ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ มากถึงร้อยละ ๑๐.๑

ตารางที่ มูลค่าการส่งออกสินค้าแร่ที่สำคัญของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓

หน่วย: ล้านบาท

	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
โลหะดีบุก	๔,๒๗๕	๕,๑๘๘	๕,๔๘๑	๕,๕๐๔	๕,๕๔๔	๕,๕๑๒
ยิปซัม	๕,๐๑๘	๔,๓๓๖	๓,๖๗๕	๓,๖๖๘	๓,๒๐๕	๒,๙๒๗
แอนไฮไดรต์	๖๗๔	๘๘๐	๘๙๖	๙๑๓	๗๙๘	๘๑๓
โซเดียม เฟลด์สปาร์	๗๐๘	๕๖๙	๖๑๐	๕๙๓	๑,๓๙๗	๖๓๗
โดโลไมต์	๔๖๙	๕๕๕	๔๘๗	๕๐๙	๓๙๕	๔๘๐
แร่อื่น ๆ	๖,๒๙๒	๘,๖๑๒	๑,๗๓๐	๑,๗๐๗	๑,๙๑๒	๑,๕๓๘
รวม	๑๗,๔๓๖	๒๐,๑๔๐	๑๒,๘๗๙	๑๒,๘๙๕	๑๓,๒๕๐	๑๑,๙๐๗

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ค่าภาคหลวงแร่

ค่าภาคหลวงแร่ที่รัฐจัดเก็บได้ในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ มีแนวโน้มแกว่งตัวอยู่ในช่วง ๓,๗๐๐ -๓,๙๐๐ ล้านบาท เนื่องจากค่าภาคหลวงแร่จะแปรผันไปตามปริมาณและราคาแร่แต่ละชนิดที่มีการผลิตในแต่ละปี โดยในปี ๒๕๖๓ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่สามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ได้ ๓,๗๓๐ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๔.๒ โดยแร่ที่สามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงได้มากที่สุด คือ หินปูน ๒,๐๖๑ ล้านบาท รองลงมา คือ ลิกไนต์ ๕๑๕ ล้านบาท ยิปซัม ๒๕๖ ล้านบาท เหลือหิน ๑๑๓ ล้านบาท และหินแกรนิต ๑๐๙ ล้านบาท ตามลำดับ ค่าภาคหลวงจากแร่ทั้ง ๕ ชนิดนี้มีมูลค่ารวมกันถึง ๓,๐๕๔ ล้านบาท หรือ คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๘๑.๙ ของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ทั้งหมด (ตารางที่)

ตารางที่ การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓

หน่วย: ล้านบาท

	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
หินปูน	๑,๑๖๕	๒,๐๖๘	๒,๑๑๐	๒,๑๑๓	๒,๑๐๓	๒,๐๖๑
ลิกไนต์	๕๘๙	๖๔๘	๖๒๔	๕๕๔	๕๓๗	๕๑๕
ยิปซัม	๒๙๘	๒๗๕	๒๔๖	๒๕๓	๓๐๙	๒๕๖
เหลือหิน	๘๕	๑๐๕	๑๑๖	๑๑๘	๑๒๑	๑๑๓
หินแกรนิต	๕๐	๗๔๘	๗๘	๑๐๕	๑๑๔	๑๐๙
อื่น ๆ	๘๕๓	๖๕๙	๖๖๒	๖๔๕	๗๑๒	๖๗๖
รวม	๓,๐๔๐	๔,๕๐๓	๓,๘๓๖	๓,๗๘๙	๓,๘๙๖	๓,๗๓๐

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกกฎกระทรวงกำหนดพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งออกตามความมาตรา ๕ วรรคสี่ และมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้คิดอัตราค่าภาคหลวงจากราคาตลาดที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ประกาศ กำหนด ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของอัตราการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ของไทย โดยแร่ส่วนใหญ่ มีอัตราค่าภาคหลวงตั้งแต่ร้อยละ ๔ ถึงร้อยละ ๑๐ และแร่โลหะบางชนิดที่มีราคาสูง (แร่ดีบุก แร่ทองคำ แร่ตะกั่ว แร่ที่มีทั้งสติคออกไซด์ และแร่สังกะสี) จะเรียกเก็บในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ ๒ ถึงร้อยละ ๒๐ ตามช่วงระดับราคานอกจากนี้ ยังกำหนดอัตราค่าภาคหลวงสำหรับแร่ที่ส่งออกในอัตราที่สูงกว่าแร่ที่ใช้เพื่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

ค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้จากประทานบัตรแต่ละแปลงจะถูกออกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนแรก จะถูกนำส่งเป็นรายได้ของรัฐร้อยละ ๔๐ และส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๖๐ จะถูกจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้กำหนดอัตราที่ได้รับการจัดสรรไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ ร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ประทานบัตรตั้งอยู่ ร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่ประทานบัตรตั้งอยู่ ร้อยละ ๑๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นในจังหวัดเดียวกับที่ประทานบัตรตั้งอยู่ และร้อยละ ๑๐ จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลในจังหวัดอื่น

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการกระจายผลประโยชน์จากการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีการจัดสรรผลประโยชน์พิเศษให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่การทำเหมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกับเขตพื้นที่การทำเหมืองที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองด้วย

ความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมแร่กับปัจจัยการผลิตและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่

การผลิตแร่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการเหมืองแร่ (ในรูปของผลตอบแทนจากการจำหน่ายแร่) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการผลิตแร่ หรือ Supplier (ในรูปของผลตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้แก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่) ภาครัฐ (ในรูปของภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ) แรงงานหรือพนักงานในบริษัทเหมืองแร่ (ในรูปของค่าจ้างแรงงานหรือเงินเดือน) นอกจากนี้ ผลประโยชน์ที่สำคัญที่เกิดจากพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้แร่เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมพื้นฐานหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ (Forward Linkage) เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมการผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมเซรามิก แก้ว และกระจก อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น อุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างงานให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก

จากข้อมูลในตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ปี ๒๕๕๘ ที่จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งเป็นตารางล่าสุดที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ ในสาขาการผลิต ๑๐๘ สาขาของตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต มีสาขาที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่จำนวน ๑๑ สาขา พบว่า สาขาเหมืองแร่มีมูลค่าผลผลิตภายในประเทศประมาณ ๑๑๖,๖๔๗ ล้านบาท โดยสาขาที่มีมูลค่าผลผลิตรวมสูงที่สุด คือ สาขา ๐๔๐ การทำ

เหมืองหินและการย่อยหิน ซึ่งมีมูลค่า ๕๔,๘๒๓ ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขา ๐๓๙ การทำเหมืองหินปูน (๒๑,๗๖๕ ล้านบาท) และสาขา ๐๔๑ การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่น ๆ (๑๗,๙๔๑ ล้านบาท) ตามลำดับ

ตารางที่ สาขาเหมืองแร่ในตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

สาขาที่	ชื่อสาขา	รายละเอียด
๐๓๐	การทำเหมืองถ่านหิน	การทำเหมืองถ่านหินและลิกไนต์
๐๓๒	การทำเหมืองแร่เหล็ก	การขุดและแต่งแร่เหล็ก
๐๓๓	การทำเหมืองแร่ดีบุก	การขุดและแต่งแร่ดีบุก
๐๓๔	การทำเหมืองแร่ทั้งสเดน	การขุดและแต่งแร่วูลแฟรม และซีไลต์
๐๓๕	การทำเหมืองแร่อื่นที่มีใช้แร่เหล็ก	การขุดและแต่งแร่อื่นที่มีใช้แร่เหล็ก เช่น พลวง โครไมต์ ทองแดง แมงกานีส โคัลัมไบต์ ซิโนไทท์ สังกะสี เซอร์คอน และแร่ตะกั่ว ฯลฯ
๐๓๖	การทำเหมืองแร่ฟลูออไรท์	การขุดเจาะแร่ฟลูออไรท์
๐๓๗	การทำเหมืองแร่ที่ใช้เคมีภัณฑ์และปุ๋ย	การขุดเจาะและการทำเหมืองแร่ที่ใช้ทำเคมีภัณฑ์และปุ๋ย เช่น ฟอสเฟต ไพโรไฟไลต์ แมกนีเซียมคาร์บอเนตและอื่น ๆ
๐๓๘	การผลิตเกลือ	การขุดเจาะเกลือหิน และผลิตภัณฑ์เกลือทะเล
๐๓๙	การทำเหมืองหินปูน	การขุดเจาะหินปูน
๐๔๐	การทำเหมืองหินและการย่อยหิน	กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน กรวด ทราย ดินเหนียว และหินอ่อน
๐๔๑	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่น ๆ	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินที่มีได้จัดประเภทไว้ในสาขาอื่น ๆ เช่น แคลไซต์ ไดอะโตไมต์ โดโลไมท์ เฟลด์สปาร์ ยิบซั่ม ดินเหนียวปนปูน ดินขาว ทรายละเอียด และหินมีค่าต่าง ๆ

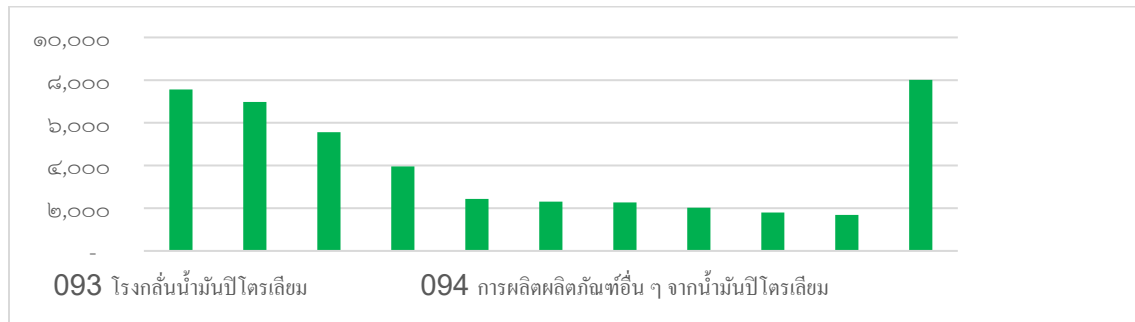
ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ปี ๒๕๕๘ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มูลค่าผลผลิตแร่ภายในประเทศสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนหลัก ได้แก่ มูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลางภายในประเทศ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการทำเหมืองแร่ หรือ Supplier ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตให้แก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๔๙,๐๔๖ ล้านบาท มูลค่าปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ๖,๓๔๗ ล้านบาท และมูลค่าเพิ่มหรือมูลค่าที่เกิดจากการผลิตแร่ที่ไม่ใช่มูลค่าปัจจัยการผลิต ประมาณ ๖๖,๗๕๓ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๕๗ ของมูลค่าผลผลิต ทั้งนี้ มูลค่าเพิ่มจากการทำเหมืองแร่คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๐.๘ ของมูลค่าเพิ่มจากการผลิตสินค้าและบริการทั้งหมดภายในประเทศ (GDP) ซึ่งมีมูลค่าประมาณ ๑๓.๙ ล้านล้านบาท ในปี ๒๕๕๘

ในส่วนของสาขาการผลิตที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการทำเหมืองแร่ (Backward linkage) มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๗ สาขาจาก ๑๐๘ สาขา สาขาที่สำคัญ ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม การซ่อมแซมยานพาหนะ การขนส่งสินค้าทางบก การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ เป็นต้น

รูปแสดงมูลค่าปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศที่ถูกใช้ในการผลิตแร่ (Backward linkage)

หน่วย: ล้านบาท

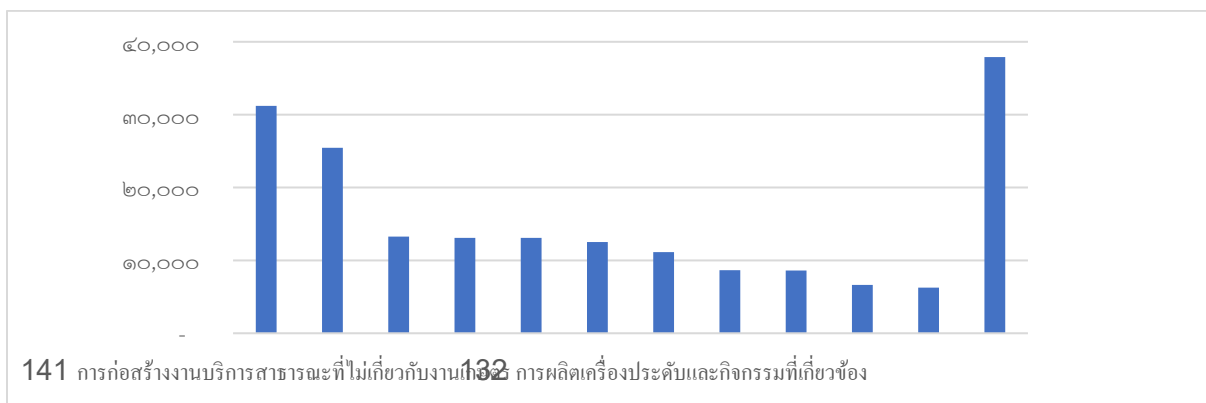

ที่มา: ดัดแปลงจากรายการปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ปี ๒๕๕๘ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลประโยชน์ที่สำคัญที่เกิดจากพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ประโยชน์ที่เกิดจากการใช้แร่เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมพื้นฐานหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ (Forward Linkage) เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมการผลิตกระแสไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมเซรามิก แก้ว และกระจก อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น ซึ่งอุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างงานให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก โดยจากข้อมูลในตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต พบว่า มีอุตสาหกรรมที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบทั้งสิ้น ๗๖ จาก ๑๐๘ สาขา กล่าวคือ ประมาณร้อยละ ๗๐ ของสาขาการผลิตของประเทศมีการใช้แร่เป็นวัตถุดิบ สาขาที่สำคัญ ได้แก่ การก่อสร้างงานบริการสาธารณะที่ไม่เกี่ยวกับงานเกษตร, การผลิตซีเมนต์, การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย, การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่มีใช้เหล็ก, การผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีต เป็นต้น

รูปแสดงมูลค่าการใช้แร่เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศ (Forward Linkage)

หน่วย: ล้านบาท

ที่มา : ดัดแปลงจากรายการปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ปี ๒๕๕๘ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แนวโน้มของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยในระยะต่อไป

อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ และมีอุปสงค์สืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ เช่น อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมแก้วและกระจก ทำให้โดยทั่วไปแล้วแนวโน้มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทย จะสอดคล้องไปกับแนวโน้มของเศรษฐกิจในประเทศ โดยมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางบวกและทางลบ ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางบวก

(๑) การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ โดยเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๔ ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อน โดยทั้งปี ๒๕๖๓ เศรษฐกิจไทยหดตัวร้อยละ ๖.๑ ตามข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่าจะทยอยฟื้นตัวในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๖๔ และต่อเนื่องไปในปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจไทยย่อมส่งผลกระทบต่อทางบวกเชื่อมโยงไปยังทุกภาคส่วนของระบบเศรษฐกิจในประเทศ รวมทั้งอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ และมีอุปสงค์สืบเนื่องมาจากอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

(๒) การผลิตแร่สำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีการคาดการณ์ว่าธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจะเติบโตแรงขึ้น สอดคล้องกับมูลค่าการลงทุนก่อสร้างโดยรวมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๕-๕.๐ ในปี ๒๕๖๔ และร้อยละ ๕.๐-๕.๕ ในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนหลักมาจากการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridors: EEC) รวมถึงภาวะเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวและหนุนการก่อสร้างที่อยู่อาศัย ทำให้การผลิตแร่สำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์น่าจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เช่นเดียวกัน เนื่องจากปริมาณงานก่อสร้างในโครงการลงทุนภาครัฐส่วนใหญ่จะเน้นการใช้วัสดุก่อสร้างประเภทปูนซีเมนต์และคอนกรีตในปริมาณมาก

(๓) การอนุญาตประทานบัตรใหม่ จากฐานข้อมูลใบอนุญาตประทานบัตร พบว่า ในช่วงปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มีการอนุญาตประทานบัตรจำนวน ๔๘ แปลง ได้แก่ หินเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างจำนวน ๓๔ แปลง ยิปซัมจำนวน ๖ แปลง หินประดับจำนวน ๑ แปลง และฟลูออไรด์จำนวน ๑ แปลง แสดงให้เห็นว่าการผลิตหินเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างน่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของอุตสาหกรรมก่อสร้างที่จะขยายตัวตามธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

(๔) อัตราดอกเบี้ยยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง ทำให้ธนาคารพาณิชย์น่าจะยังไม่มีการปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นในช่วงนี้ โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยสำหรับการกู้ยืมเงินที่จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการเงินของผู้ประกอบการ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางลบ

(๑) การผลิตถ่านหินลิกไนต์มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการลดลงของผลิตถ่านหินลิกไนต์ของเหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีสัดส่วนการผลิตถ่านหินลิกไนต์มากกว่าร้อยละ ๙๕ ของทั้งประเทศ ตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ได้กำหนดแผนการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในช่วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๙ โดยใช้ถ่านหินลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงจำนวน ๑๖ ล้านตันในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔ ล้านตัน ในช่วงปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ จำนวน ๗ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๘ และจำนวน ๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๙ ตามลำดับ ซึ่งลดลงจากจำนวน ๑๔ ล้านตัน ในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ สอดคล้องกับแนวโน้มของโลกที่มุ่งลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยลดการใช้พลังงานฟอสซิลและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน

(๒) การส่งออกยิปซัมมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทยมีกำลังซื้อลดลงจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ และต้องเผชิญกับคู่แข่งสำคัญอย่างโอมานที่มีนโยบายเร่งผลิตและส่งออกยิปซัม เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้โอมานสามารถแย่งส่วนแบ่งตลาดในตลาดส่งออกหลักไปจากไทยได้ในช่วง ๔-๕ ปีที่ผ่านมา

ข้อสรุป

ถึงแม้ว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านบวกจะทำให้เกิดแนวโน้มที่ดีต่อการเพิ่มขึ้นของการผลิตแร่สำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้างและแร่สำหรับอุตสาหกรรมซีเมนต์ โดยเฉพาะหินเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างที่มีสัดส่วนมากที่สุดเมื่อเทียบกับการผลิตแร่ทั้งหมด แต่การเพิ่มขึ้นเหล่านี้อาจจะชดเชยการลดลงของผลิตถ่านหินลิกไนต์และยิปซัมเพื่อส่งออกได้ไม่ทั้งหมด รวมถึงเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศที่ต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวเพื่อกลับไปสู่ระดับก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้คาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยน่าจะมีแนวโน้มค่อนข้างทรงตัวในช่วง ๑-๒ ปีข้างหน้า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแร่

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักสากลที่ทุกประเทศให้ความสำคัญในการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้รับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจของภาครัฐให้ดียิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย ซึ่งภายใต้หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนตาม International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การปรึกษาหารือหรือการรับฟังความคิดเห็น (Consult) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือเสนอแนะแนวทาง (Involve) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Collaborate) และการให้อำนาจแก่ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด (Empower) ทั้งนี้ การสร้างการมีส่วนร่วมนี้นับว่าสามารถทำได้หลายระดับและหลายวิธีการตามความเหมาะสมของกระบวนการทำงาน ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่าย แต่บางวิธีจำเป็นต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับระดับของการมีส่วนร่วมและขั้นตอนที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

จากผลการศึกษารอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทย โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ค่อนข้างเปิดกว้างกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีขั้นตอนการมีส่วนร่วมที่สำคัญสี่ประการ คือ ประการแรก ต้องเปิดเผยข้อมูลการขอประทานบัตร และข้อมูลการกำหนดเขตพื้นที่ประทานบัตร โดยต้องมีการปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบข้อมูลไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ประการที่สอง ต้องเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตพื้นที่ที่จะออกประทานบัตร หากประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยและไม่สามารถหาข้อยุติได้ จะต้องจัดให้มีการทำประชาคมติจากคนในชุมชนในเขตพื้นที่ขอประทานบัตร เพื่อหาข้อยุติดังกล่าวโดยผู้ขอประทานบัตรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ประการที่สาม เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียส่งตัวแทนเพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัด ซึ่งมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต ต่ออายุ การโอน การเพิกถอน และกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับประทานบัตรหรืออาชญาบัตรได้ รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองได้ และประการที่สี่ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการควบคุมและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง ซึ่งกรรมการจะประกอบด้วยตัวแทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยเช่นกัน

เมื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เปรียบเทียบกับหลักการมีส่วนร่วมตามมาตรฐานสากลซึ่งประกอบด้วยระดับขั้นของการมีส่วนร่วม ๕ ระดับตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่า บทบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการตามมาตรฐานสากล ตั้งแต่การเปิดเผยข้อมูลในขั้นตอนการขอประทานบัตรหรือใบอนุญาตของผู้ทำเหมืองแร่ การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตออกประทานบัตร ตลอดจนจนถึงการให้สิทธิผู้มีส่วนได้เสียสามารถร่วมตัดสินใจหรือร่วมดำเนินการในการบริหารจัดการแร่ ทั้งการมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ ตลอดจนจนถึงการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายการบริหารจัดการ การแก้ไขกฎระเบียบที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังเปิดกว้างให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจหรือลงประชามติในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติจากการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกประทานบัตรได้ ซึ่งถือเป็นการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับสูงสุดตามหลักการมีส่วนร่วมของสากล

อย่างไรก็ดี เมื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมตามขั้นตอนของห่วงโซ่การผลิตแร่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมในทุกขั้นตอนและทุกระบวนการของอุตสาหกรรมแร่ เช่น ขั้นตอนการออกอาชญาบัตรหรือใบอนุญาตสำรวจแร่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยกฎหมายมิได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในขั้นตอนดังกล่าวแต่อย่างใด ยกเว้นตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำที่ได้กำหนดให้มีการปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบในขั้นตอนการยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่ทองคำ แต่ก็ยังมีข้อพิจารณาว่าเป็นเพียงการแจ้งให้ประชาชนรับทราบ ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งกับชุมชนได้เนื่องจากอาจไม่มีความเข้าใจที่ตรงกัน นอกจากนี้ ขั้นตอนของการพัฒนาโครงการเหมืองแร่หรือการทำเหมืองภายใต้พระราชบัญญัติแร่

พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการแยกรูปแบบการบริหารจัดการระหว่างการทำเหมืองแร่และการทำเหมืองแร่ใต้ดินออกจากกัน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการทำเหมืองและการทำเหมืองแร่ใต้ดินก็มีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดห่วงโซ่การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาโครงการของการทำเหมืองและการทำเหมืองใต้ดิน อาจพิจารณาถึงรูปแบบและมาตรฐานของการมีส่วนร่วมที่ให้ความใกล้เคียงกันในแต่ละขั้นตอนได้ ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการดำเนินการ โดยการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมนั้น ควรกำหนดให้มีตั้งแต่ขั้นก่อนได้รับใบอนุญาตไปจนกระทั่งขั้นปิดเหมืองและฟื้นฟูพื้นที่ซึ่งการเปิดให้มีส่วนร่วมตลอดทั้งห่วงโซ่การผลิตแร่จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับจากชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียในกลุ่มต่าง ๆ อย่างไม่รู้ก็ตาม รูปแบบการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนควรจะเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมตามสถานการณ์และปัจจัยที่แตกต่างกันในแต่ละโครงการ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐควรออกคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติในการมีส่วนร่วมซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจทราบช่องทางในการมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานภาครัฐอาจใช้วิธีการศึกษาคู่มือและแนวทางปฏิบัติของต่างประเทศเพื่อนำมาปรับปรุงและต่อยอดให้เหมาะสมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ตามบริบทของประเทศไทย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ

จุดแข็ง (Strengths)

S1 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแร่แบบองค์รวมโดยมีการคำนึงถึงคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

S2 มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ชัดเจน เป็นกลไกให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ ให้ความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

S3 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ปรับกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตร ให้มีขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่ชัดเจน มีการกระจายอำนาจมากขึ้น โดยเปลี่ยนผู้ลงนามจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมไปเป็นอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่ประเภทของเหมือง

S4 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดอ่อน (Weaknesses)

W1 ฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการแร่ของประเทศยังไม่มีคุณสมบัติ เป็นปัจจุบัน และยังไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในการกำหนดเขตศักยภาพแร่โดยภาครัฐที่ใช้สำหรับกระบวนการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

W2 การแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อาจยังมิได้มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม

W3 ภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ส่วนใหญ่ยังมิได้รับการยอมรับจากชุมชนท้องถิ่น

W4 ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในบางกรณีอาจมีสาเหตุมาจากการไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ หรือขาดกลไกการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

W5 การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐในการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรแร่ การแปรรูปวัตถุดิบและการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่ายังมีน้อย

W6 ขาดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งศักยภาพแร่ แหล่งแร่พื้นที่ประทานบัตร พื้นที่อาชญาบัตร รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำเหมือง ปัญหาผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูหลังจากปิดเหมือง

W7 ขาดการนำกลไกและระบบการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment : SEA) ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการแร่

W8 ความน่าเชื่อถือในการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่จากต่างประเทศลดลง

W9 ขาดการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทย มีลักษณะการทำงานแบบแยกส่วน หน่วยงานหลักที่ดูแลทรัพยากรแร่อยู่ต่างหน่วยงานทั้งในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ ทำให้มีความเห็นที่ต่างกันในมุมมองของการพัฒนาและการอนุรักษ์ ไม่มีความชัดเจนเพียงพอเชิงนโยบายในบางส่วน เช่น การส่งเสริมการพัฒนาการใช้ประโยชน์แหล่งแร่ การประมวลแหล่งแร่ การพิจารณาอนุญาตสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและล่าช้า

ปัจจัยสนับสนุนและโอกาส (Opportunities)

O1 เป้าหมายตามนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับประเทศมุ่งให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้เป็นฐานการผลิตของภูมิภาค การสร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีหรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพสูงซึ่งรวมถึงแร่หายาก (Rare Earth) ทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในการก่อสร้างและใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นเพิ่มขึ้น

O2 การให้ความสำคัญในการพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

O3 การพัฒนาประเทศไปสู่ ประเทศไทย ๔.๐ มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เอื้อให้มีการวิจัยพัฒนานวัตกรรม และนำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้และต่อยอดให้เกิดการใช้ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ตามแนวทางของ Circular Economy

O4 ระเบียบและกฎหมายในปัจจุบัน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และยังช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง

O6 ปัจจุบันแร่ที่ผลิตได้ในประเทศส่วนใหญ่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ

O7 ประชาคมอาเซียนบางประเทศ มีทรัพยากรแร่มากเพียงพอที่จะเป็นแหล่งวัตถุดิบให้นำมาใช้ในประเทศกรณีที่ประเทศไทยมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ

O8 โรคระบาดโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อ Supply chain ของทุกภาคส่วน แต่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตปกติใหม่ (new normal) ส่งผลให้อุตสาหกรรมการผลิตและการบริโภคกลับมาฟื้นตัว เกิดการจัดหาวัตถุดิบเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว รวมทั้งวัตถุดิบที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตปกติใหม่ เช่น การปรับปรุงอาคารสถานที่ การจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกจากการทำงานที่บ้านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการปรับตัวสู่การทำงานและใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล

ภัยคุกคามและข้อจำกัด (Threats)

T1 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง พื้นที่แหล่งแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองซ้อนทับอยู่ในพื้นที่ป่าและพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ

T2 ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของภาครัฐ และวิตกกังวลกับปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ทั้งจากผลกระทบทางตรง เช่น ปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและหิน ปัญหามลพิษเป็นต้น และจากผลกระทบทางอ้อม เช่น กรณีการขนส่งแร่โดยใช้ถนนหลวง ถนนสาธารณะ ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกิดความเสียหายต่อถนน เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรแร่ของประเทศที่สำคัญมาใช้ประโยชน์

T3 การทำเหมืองมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทำเหมืองแร่ต้องมีการเปิดหน้าดิน ทำให้เกิดการชะล้าง พังทลาย การทำเหมืองแร่จึงเป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ทรัพยากรอื่น ๆ

ส่วนที่ ๓ วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และ ประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

วัตถุประสงค์

ช่วงระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรกจนถึงระยะ ๑๐ ปีของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มุ่งเน้นที่การปฏิรูปและสร้างฐานความมั่นคงของกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศอย่างต่อเนื่อง ให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และมีการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ซึ่งต่อยอดจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกไว้ ดังนี้

๑) เพื่อต่อยอดการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ และพัฒนารอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศอย่างต่อเนื่องให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ภายใต้อุดมภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

๒) เพื่อพัฒนากลไกการปฏิบัติภายใต้การบริหารจัดการแร่ของประเทศในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ สร้างความโปร่งใสและเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมต่อการบริหารจัดการแร่

๓) เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านวัตถุดิบแร่รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเชื่อมโยงกับการพัฒนาภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในประเทศเป็นหลัก

๔) เพื่อให้มีกลไกในการป้องกัน กำกับดูแล และเยียวยาปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน อันเนื่องมาจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่สู่ชุมชนโดยตรงและทั่วถึง และการทำเหมืองแร่ตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์

“ต่อยอดการปฏิรูปการบริหารจัดการแร่ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนเข้าใจและมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

เป้าหมาย

๑) มีบัญชีทรัพยากรแร่ที่สมบูรณ์เพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการ โดยการสำรวจ จัดทำฐานข้อมูลธรณีวิทยาแหล่งแร่พื้นที่ทั่วประเทศ พื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพที่สามารถทำเหมืองได้ของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒) มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมุ่งเน้นพื้นที่หรือแร่เศรษฐกิจเป้าหมายที่สำคัญ โดยต้องมีกรอบนโยบายและแนวทางบริหารจัดการแร่ที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่ นั้น ๆ และคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาวะวิกฤติและทิศทางการพัฒนาในอนาคต

๓) มีกลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์แร่ อาทิ ระบบการอนุมัติอนุญาตที่โปร่งใส ระบบจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

๔) ประเทศมีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าแร่ การนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่ ตลอดจนมีการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองทั้งในระหว่างการทำเหมืองและภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนเพื่อเป็นองค์ประกอบไปสู่การพัฒนาแหล่งแร่และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๕) สาธารณชนและชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ มีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ รวมทั้งมีความยินดีที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ และการเฝ้าระวังผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๑ : การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่

การจัดการระดับนโยบาย และการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสามารถของอุตสาหกรรมแร่ในภาพรวมของประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการรายกลุ่มแร่หรือรายชนิดแร่ ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ เป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน รวมถึงจัดอุปสรรคในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่ให้สามารถพัฒนาเติบโตได้

โดยแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแร่มุ่งเน้นการบูรณาการสารสนเทศที่จำเป็นต่อการใช้ในการตัดสินใจระดับนโยบาย และสร้างขีดความสามารถในการคาดการณ์ การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่กระทบต่ออุตสาหกรรมแร่ ผ่านการกำหนดนโยบายการบริหารรายกลุ่มแร่ที่สัมพันธ์กับความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ภายในประเทศ เช่น แนวทางการบริหารจัดการแร่อายุนิดที่กำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ได้แก่ ทองคำ โพลแทช ควอตซ์ และหินอุตสาหกรรม ที่ยังคงกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในแผนบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) รวมทั้งยังจำเป็นต้องกำหนดนโยบายการบริหารรายกลุ่มแร่ที่สอดคล้องกับทิศทางความต้องการใช้แร่ของอุตสาหกรรมยุคใหม่ของไทย โดยการพัฒนามาตามแนวนโยบายดังกล่าวก็จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรเป็นจำนวนมาก อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โครงการรถไฟความเร็วสูง การพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์อนาคต และการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นต้น ซึ่งการดำเนินนโยบายดังกล่าวล้วนจำเป็นต้องมีการเตรียมวัตถุดิบซึ่งมีองค์ประกอบของทรัพยากรแร่ ดังนั้น การบริหารจัดการแร่ และการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทยจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้อให้ไทยประเทศไทย ๔.๐ และยุทธศาสตร์ชาติ บรรลุผลสำเร็จได้ โดยการบริหารจัดการแร่ที่มีประสิทธิภาพจะต้องครอบคลุมทั้งห่วงโซ่คุณค่าของแร่ซึ่งจะมุ่งเน้นการวิเคราะห์ด้านอุปสงค์และอุปทานโดยอุปทานต้องพิจารณาทั้งการผลิต การนำเข้า และการได้มาซึ่งทรัพยากรแร่แบบองค์รวม สำหรับฝั่งอุปทานจะต้องมีการคาดการณ์และบริหารจัดการอุปสงค์จากภาคอุตสาหกรรมและภาคเศรษฐกิจอื่นทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการบริหารจัดการโดยใช้ห่วงโซ่คุณค่าควรพิจารณาแร่แต่ละชนิด ซึ่งจะมีความต้องการและการจัดการที่แตกต่างกัน โดยแร่บางชนิดอาจมีโอกาสนในการเพิ่มมูลค่าในอนาคต และต้องพัฒนาแบบมีส่วนร่วมแนวทางการดำเนินการสามารถพัฒนาได้โดยอาศัยเป้าหมายระดับนานาชาติ เช่น การประยุกต์ใช้บางเป้าหมายของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs) เป็นหลักในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

สำหรับการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ได้กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามภาคผนวก ก โดยมีการพิจารณาศักยภาพแร่ตามระดับความเชื่อมั่นทางธรณีวิทยา และประเมินตามมิติต่าง ๆ ใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยความเหมาะสมด้านเทคโนโลยีในการทำเหมืองและสถานภาพโครงการ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านสุขภาพของประชาชน ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ทั้งนี้ ยังคงคำนึงถึงสิทธิตามกฎหมายของผู้ประกอบการ และคำนึงถึงกระบวนการขั้นตอนที่ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

เป้าประสงค์ :

๑. ประเทศไทยมีบัญชีทรัพยากรแร่และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการแร่ โดยเฉพาะในชนิดแร่เป้าหมายที่สำคัญ โดยสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในอุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒. เกิดการลงทุนเพื่อสำรวจทรัพยากรแร่เป้าหมายที่สำคัญต่อการปฏิรูปสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่ของประเทศมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่สำหรับรองรับการตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการพัฒนาประเทศ

๓. มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่หรือพื้นที่นั้น ๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภาวะวิกฤติและทิศทางใหม่ในอนาคต

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความสำเร็จในการจัดทำข้อมูลด้านแร่เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายเช่น ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานแร่ปริมาณแร่คงคลัง ปริมาณแร่สำรอง และประเด็นสถานการณ์เร่งด่วนด้านทรัพยากรแร่ เป็นต้น ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน

๒. ร้อยละของพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศได้ถูกสำรวจทรัพยากรแร่ และจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐานและกำหนดประเภทพื้นที่ศักยภาพแร่ หรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง หรือพื้นที่อนุรักษ์เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗๕ ภายในปีสิ้นสุดแผน

๓. จำนวนนโยบายหรือแนวทางการจัดการกลุ่มแร่เศรษฐกิจหรือรายชนิดแร่ที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และภาคอุตสาหกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๕ เรื่อง ภายในปีสิ้นสุดแผน

กิจกรรมหลัก :

๑.๑ ออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจระดับนโยบายตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า พร้อมทั้งเทคโนโลยีสนับสนุนที่จำเป็น พร้อมทั้งพัฒนาวิธีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกับระบบสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นในการคาดการณ์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะกระทบต่อระบบการบริหารจัดการแร่

๑.๒ เร่งรัดการรวบรวมสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาในระบบเพื่อลดความซ้ำซ้อน และสะดวกต่อการใช้งาน

๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบแร่ที่สำคัญจากต่างประเทศในชนิดแร่ที่มีความจำเป็น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ

๑.๔ เพิ่มอัตราการสำรวจและจำแนกแหล่งแร่ โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีขีดความสามารถเข้ามาช่วยเป็นเครือข่ายการสำรวจ และบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ เพื่อให้ประเทศมีแผนที่ศักยภาพแร่

แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ

๑.๕ ปรับปรุงกลไกการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และกำหนดมาตรการแนวทาง หรือแรงจูงใจในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสำรวจแร่ของภาคเอกชน

๑.๖ ศึกษาวิเคราะห์ Critical Raw Materials (CRM) เพื่อกำหนดพื้นที่หรือรายชนิดแร่ที่สำคัญให้เกิดการพัฒนาโยบายการบริหารจัดการแร่ โดยคำนึงถึงการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่จำเป็น

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๒ : การพัฒนาการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่

ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ดังนั้น การสร้างคุณภาพของการใช้ทรัพยากรแร่จึงเป็นประเด็นที่สำคัญของประเทศในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และปัจจัยสำคัญในการเตรียมตัวสู่นาคตของประเทศ โดยการที่ประเทศจะสามารถบริหารจัดการแร่ได้อย่างมีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และจำเป็นต้องมีการพัฒนากรอบและระบบในการประเมินศักยภาพการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีในองค์รวม การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกสำคัญในการสร้างการยอมรับ และช่วยนิยามความสมดุลของแต่ละสังคม ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจทั้งประชาชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ และกลุ่มประชาชนผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง การสร้างสมดุลจะต้องฟังภาคส่วนที่เป็นเอกชน และภาควิชาการที่จะสามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องของการสร้างคุณภาพได้

รัฐจำเป็นต้องจัดให้มีการบริหารแหล่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียงที่เหมาะสม โดยการพัฒนาชุมชนที่ได้รับผลกระทบจะต้องวิเคราะห์และต้องมีมาตรการในการจัดการมากกว่าการเยียวยาทางการเงิน โดยผลกระทบจะต้องมีการพิจารณาทั้งด้านสังคม ด้านสาธารณสุข และด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ชุมชนที่ได้รับผลกระทบสามารถอยู่ร่วมกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ นอกจากนี้ การพัฒนากรอบและระบบการสร้างผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนที่เกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมในห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่จะต้องถูกพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ปรับกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้สนับสนุนการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่อย่างมีคุณภาพ

แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาการอนุญาต กำกับดูแล และการจัดสรรผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ เป็นการพัฒนาการอนุญาต กำกับดูแลที่โปร่งใสและรวดเร็ว มีระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตรผ่านกลไกการทำงานของภาครัฐที่มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยตลอดจนการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากกิจการเหมืองแร่ รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่ให้กับชุมชนในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยสอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในระดับท้องถิ่น

เป้าประสงค์ :

๑. มีการปรับปรุงและพัฒนากลไกการอนุญาต กำกับดูแลที่โปร่งใสและรวดเร็ว และมีระบบกำกับติดตาม ตรวจสอบการประกอบกิจการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ
๒. มีการปรับปรุงระบบจัดสรรและใช้ผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในระดับท้องถิ่น

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่โดยตรงหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม อาทิ กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น ได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปรับปรุงกลไกการอนุมัติ อนุญาต และการจัดสรรผลประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๓. จำนวนกลไกที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาและปรับปรุงระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังของการ ทำเหมืองที่เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ จำนวน ๕ กลไก ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๔. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการจัดการและการติดตามแก้ไขปัญหา ร้อยละ ๗๕ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๕. ร้อยละของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๖. มีวิธีแนวทางปฏิบัติที่ดี (best practice) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบ และพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนไม่น้อยกว่า ๓ แนวทางภายในปีสิ้นสุดของแผน

กิจกรรมหลัก :

- ๒.๑ ปรับปรุงกฎระเบียบ แนวปฏิบัติของส่วนราชการ ให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุญาตสิทธิในการสำรวจหรือทำเหมืองแร่อย่างมีประสิทธิภาพผ่านกลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
- ๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตร ประทานบัตร การขอต่ออายุประทานบัตร และใบครอบครองแร่โดยรวมออกแบบกระบวนการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการจัดขั้นตอนการทำงานที่เกินความจำเป็น
- ๒.๓ พัฒนากลไก และรูปแบบของการจัดสรรสิทธิใหม่ ๆ เพื่อทดลองและปรับเปลี่ยนให้ภาครัฐสามารถตอบสนองภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ พัฒนาและทดลองใช้วิธีการประมูลการให้สัมปทานแหล่งแร่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ และเป็นธรรม

๒.๔ พัฒนากลไกการกำกับตรวจสอบการจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐ ท้องถิ่น และชุมชนที่เหมาะสม และเป็นธรรมด้วยความโปร่งใส

๒.๕ พัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลการตรวจสุขภาพของประชาชนก่อนระหว่าง และหลังปิดกิจการ และเผยแพร่ข้อมูลให้กับชุมชน

๒.๖ บูรณาการกับเครือข่ายการเฝ้าระวังและการจัดการเรื่องอื่นในพื้นที่ อาทิ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เครือข่ายสาธารณสุข เครือข่ายพัฒนาสังคม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการ และยั่งยืน

๒.๗ ติดตามและปรับปรุงพัฒนากระบวนการและระบบสารสนเทศสำหรับการรับและติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้สามารถรักษาระยะเวลาโดยเฉลี่ยของการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนไว้ได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒.๘ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ตามแนวทาง Green economy

๒.๙ สร้างกลไกการค้นหาแนวปฏิบัติในการจัดการที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการจัดการความรู้ในการจัดการแร่ทั้งระดับพื้นที่ และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เกิดการรับรู้ และความเข้าใจร่วมกันของการใช้ประโยชน์ของกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ สำหรับโครงการเหมืองแร่ และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๓ : การวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากแร่

ประเทศไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญความท้าทายสำคัญในหลายประการเนื่องจากระดับการพัฒนาของประเทศอยู่ระหว่างช่วงรอยต่อของประเทศรายได้ปานกลางและรายได้สูง ตลอดจนการพยายามพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศภายหลังจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งก็นับเป็นโอกาสสำคัญของประเทศไทย หากสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจสังคมให้มีศักยภาพเชิงระบบจากฐานรากของความสามารถได้ และมีโอกาสก้าวข้ามกับดักรายได้ประเทศปานกลางได้ ทั้งนี้รัฐบาลได้จัดให้มีนโยบายสำคัญของการพัฒนาก็คือ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ที่ต้องการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจสังคมให้มีการพัฒนาเชิงลึก และยั่งยืน ที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง รวมทั้งยังมุ่งให้เกิดนโยบายสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี และองค์ความรู้ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมแร่ไทยอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่ มุ่งให้เกิดนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในประเทศไทย ได้แก่ การเปลี่ยนของเสียให้เป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า เพิ่มศักยภาพด้านการแปรใช้ใหม่ (Recycle) บริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสูงสุด

ในการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่ทั้งห่วงโซ่คุณค่าก็จำเป็นต้องพัฒนาทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตลอดจนความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบริการของรัฐที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องในทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนากระบวนการของรัฐการจัดการสิทธิ และการให้การอนุญาตในอุตสาหกรรมแร่ที่เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพเพื่อเสริมความคล่องตัวของเอกชน การพัฒนาศักยภาพและผู้ประกอบการในทุกมิติ อาทิ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการเพื่อเพิ่มมูลค่าตลอดทั้งกระบวนการห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่ ซึ่งจะช่วยให้ลดการใช้ทรัพยากร และสร้างโอกาสนำมาใช้ใหม่ หรือแต่งแร่ที่มีมูลค่าเพิ่มได้ดีขึ้น เช่น การเพิ่มศักยภาพหินปูนให้เหมาะสมกับคุณสมบัติทางเคมีจากการใช้เพื่อก่อสร้างให้เปลี่ยนไปใช้ในทางการแพทย์และโภชนาการ การพัฒนาศักยภาพของแร่โพแทชในอุตสาหกรรมเกษตร หรือนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า (EV) เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาลักษณะนี้จะต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพัฒนาด้านธุรกิจในการใช้ทรัพยากรเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันต้องทำไปพร้อมกับการสร้างสมดุลกับธรรมชาติ โดยรัฐควรมีการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนในห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่จะต้องถูกพัฒนาควบคู่กันไป รวมถึงการพัฒนาประชาชนผู้เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถปรับตัวให้ทันและปรับการดำเนินอุตสาหกรรมให้ตอบสนองความต้องการของประเทศที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ได้

นอกจากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการเพื่อเพิ่มมูลค่าตลอดทั้งกระบวนการห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมแร่แล้ว เมื่อพิจารณาถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตบนโลก ทั้งยังเกี่ยวโยงถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลเสียโดยตรงต่อสิ่งมีชีวิต ซึ่งอาจทำให้เกิดการสูญเสยสิ่งมีชีวิตหรือนำไปสู่สภาวะที่พืชและสัตว์บางชนิดสูญพันธุ์ไปได้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการป้องกันแก้ไขปัญหามลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาแหล่งแร่ และการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างมากสำหรับการติดตามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน ตลอดจนระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องสร้างความร่วมมือและผลักดันให้ภาคส่วนต่าง ๆ เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการป้องกันและแก้ไขปัญหามลกระทบสิ่งแวดล้อมจากกิจการเหมืองแร่ และการจัดการพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

เป้าประสงค์ :

๑. เกิดการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าแร่ การนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ให้เป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนในอุตสาหกรรมยุคใหม่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศ มีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมยุคใหม่

๒. มีการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันแก้ไขปัญหามลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่การทำเหมืองทั้งในระหว่างการทำเหมืองและภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนเพื่อเป็นองค์ประกอบไปสู่การอยู่ร่วมกันของการพัฒนาและแร่และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

๓. ผู้ประกอบการด้านแร่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลให้สถานประกอบการดำเนินกิจการที่มีมาตรฐานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละของของเสีย (Waste) ในกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ ของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมาย ที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน

๒. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเพิ่มมูลค่าแร่ ด้านการนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ และ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม่น้อยกว่า ๒ แนวทางในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน

๓. จำนวนผลงานวิจัยพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ หรือวัสดุทดแทนแร่ หรือแร่ทดแทน จำนวน ๕ ผลงานภายในปีสิ้นสุดแผน

๔. มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (best practice) สำหรับการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และด้านการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ผ่านการทำเหมือง ไม่น้อยกว่า ๒ แนวทางในแต่ละด้านภายในปีสิ้นสุดแผน

๕. ร้อยละของความสำเร็จในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปรับระบบหรือกระบวนการทำเหมืองหรือการผลิตแร่ให้เป็นไปตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ร้อยละ ๕๐ ภายในปีสิ้นสุดแผน

กิจกรรมหลัก :

๓.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยพัฒนานำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามทิศทางการปฏิรูปอุตสาหกรรมยุคใหม่

๓.๒ เร่งรัดให้มีการวิจัยพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยบูรณาการการวิจัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายรวมถึงสถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการทั้งในและ/หรือต่างประเทศ และหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย

๓.๓ ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาด้านวัสดุผสม วัสดุทดแทนแร่ที่มีกระบวนการผลิตที่ประเทศขาดศักยภาพ และแร่ที่การผลิตส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้อุตสาหกรรมพร้อมกับแก้ปัญหาผลกระทบ

๓.๔ ส่งเสริมให้งานวิจัยด้านแร่ที่มีศักยภาพไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม โดยทั้งสนับสนุนตลาดเดิมและพัฒนาตลาดใหม่ เพื่อให้เกิดการบริหารที่สมดุลตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า โดยทำงานร่วมและสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม เป็นต้น

๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนานวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบจากกิจการเหมืองแร่ และนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีในการจัดการพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้ว

๓.๖ ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทาง circular economy

แนวทางการพัฒนาด้านที่ ๔ : การสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

การที่อุตสาหกรรมแร่จะเติบโตแข็งแรงได้อย่างยั่งยืนนั้นต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบด้าน โดยเฉพาะชุมชน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนต่าง ๆ ที่ผ่านมาด้วยข้อจำกัดของข้อมูลและการสื่อสารทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทำให้การทำงานไม่ประสานสอดคล้องเกิดแรงต้านในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่ ทำให้อุตสาหกรรมแร่เติบโตได้ไม่รวดเร็วเท่าที่ควร การสื่อสาร และสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการแร่จึงมีความสำคัญอย่างมากในการทำให้ทุกภาคส่วนมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแร่ไทยอย่างยั่งยืน โดยให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนได้ประโยชน์ร่วมกันอย่างสมดุล

แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน มุ่งทำให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นของอุตสาหกรรมแร่ต่อสาธารณะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์จริงร่วมกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการ ปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกขั้นตอน

เป้าประสงค์ :

๑. มีการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนทั่วไป และชุมชนในระดับท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ที่สูงขึ้น
๒. เกิดการสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ในกระบวนการต่าง ๆ และชุมชนในระดับท้องถิ่นพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการร่วมบริหารจัดการแร่

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของภาคประชาสังคม มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ร้อยละ ๒๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย (ระดับพื้นที่) มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของพื้นที่ ร้อยละ ๔๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน
๓. ร้อยละความสำเร็จของการสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ร้อยละ ๘๐ ภายในปีสิ้นสุดของแผน

กิจกรรมหลัก :

๔.๑ พัฒนากลไกในการประชาสัมพันธ์อย่างมีทิศทาง และเอกภาพ เพื่อการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลข้อเท็จจริง ความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ติดตามและรายงานเรื่องความเสี่ยงและการควบคุมต่อสาธารณะผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อาจเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อรับฟังความคิดเห็นข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และกิจการเหมืองแร่ โดยอาศัยเครือข่ายพันธมิตร อาทิ กรมประชาสัมพันธ์ เครือข่ายภาคเอกชน ภาคประชาชน และอื่น ๆ เป็นต้น

๔.๒ สร้างกลไกให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งแร่สำรอง ปริมาณสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ การบริหารจัดการ การแก้ปัญหา การใช้เงินกองทุนฟื้นฟูฯ การติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นต้น

๔.๓ พัฒนากลไกการสื่อสารกับผู้นำชุมชน สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนให้เข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อเผยแพร่ และสร้างความเข้าใจ

๔.๔ ปรับปรุงกลไกการมีส่วนร่วมระดับนโยบายในการพิจารณาการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่ โดยคำนึงถึงนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การท่องเที่ยว พลังงาน ศิลปวัฒนธรรม สังคม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๕ พัฒนากลไกให้ชุมชนท้องถิ่น มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเหมืองแร่เก่าหรือสินอายุประทานบัตรมาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน

ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและติดตาม ประเมินผล

ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการประกอบด้วย ความชัดเจนของสาระของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การรับรู้เข้าใจความตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมต่อการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ภายใต้ทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ระบบและกลไกการบริหารจัดการจากแผนสู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ชาติที่เชื่อมต่อกับแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และแผนปฏิบัติการ โดยนอกจากจะต้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบแล้ว ยังต้องมีการผลักดันให้ต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และการปรับปรุงระบบการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพและสะท้อนการถ่ายทอดจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่แผนปฏิบัติการของกระทรวงและหน่วยงานที่สอดคล้องกันตามเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการพัฒนา นอกจากนี้ ระบบติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานและการขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการร่วมที่เหมาะสม

การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่การปฏิบัติ

๑) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ไปสู่การปฏิบัติ โดยกลไกที่สำคัญ คือ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ โดยเร่งสร้างความเข้าใจกับภาคีทุกภาคส่วนถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ผ่านกระบวนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพผ่านบุคคลและสื่อมวลชนทั้งระดับชาติและท้องถิ่น กิจกรรมสื่อสมัยใหม่ที่เข้าใจง่าย รวมทั้งการสร้างเครือข่ายให้ข้อมูลข่าวสารกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

๒) คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ต้องดำเนินการผลักดันให้ประเด็นการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์แปลงสู่การปฏิบัติผ่านแผนงานระดับกระทรวงสู่พื้นที่ระดับต่าง ๆ ผสมผสานอยู่ในภารกิจหลักของหน่วยงานที่ต้องมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมติดตามและประเมินผลแผนดังกล่าว

ที่สะท้อนความสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ถูกกำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ รวมถึงให้ความสำคัญกับการบูรณาการแผนงานโครงการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแผนแม่บท ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด เพื่อให้การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บท และสามารถขับเคลื่อนแผนแม่บทได้อย่างแท้จริง

๔) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับส่วนราชการ (ซึ่งรวมถึงจังหวัดและท้องถิ่น) ในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ

๕) นำเสนอข้อมูลและเหตุผลความจำเป็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ฯลฯ โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความสำคัญระดับสูงเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ งบประมาณ และระบบราชการ

๖) ผลักดันให้เกิดการพัฒนาเครื่องมือที่สำคัญโดยการจัดทำฐานข้อมูลแร่และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลแร่ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นข้อมูลที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ที่สามารถนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงให้สอดคล้องกับแนวทางในยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการแร่ในแต่ละพื้นที่

๗) สร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่อย่างกว้างขวาง ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่ โดยเปิดพื้นที่สาธารณะให้ทุกภาคีใช้ประโยชน์ในการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจัดเวทีประชาคม การสานเสวนา รวมถึงใช้ช่องทางเครือข่ายออนไลน์สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

๘) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และเสริมสร้างสังคมที่ดียึดหลักบรรษัทภิบาล และยกระดับการมีส่วนร่วมกับชุมชนในแต่ละขั้นตอน เชื่อมโยงเป้าหมายทางธุรกิจกับยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสร้างเครือข่ายความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ นำไปสู่การทำกิจกรรมเพื่อสังคมร่วมกัน

๙) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกในการอนุมัติอนุญาต และกระบวนการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ รวมทั้งพัฒนาบทบาทการเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงสร้างสรรค์และข้อเท็จจริงที่มุ่งประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ในการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จะต้องมีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการประเมินตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทให้มีความเป็นระบบชัดเจน มีความเข้าใจที่ตรงกัน มีการประเมินตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบความคืบหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือเร่งรัดหากพบว่ามีผลการดำเนินงานล่าช้าหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ดังต่อไปนี้

๑) ศึกษา และทบทวนข้อมูลสาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ กำหนดกรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแต่ละตัวชี้วัดเพื่อพิจารณาผลสำเร็จการดำเนินการตามยุทธศาสตร์โดยในการประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จในภาพรวมของแต่ละยุทธศาสตร์กำหนดให้ประเมินโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของแต่ละตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์นั้น ตัวชี้วัดต่างๆ กัน

๒) กำหนดรูปแบบ ระยะเวลา เครื่องมือในการติดตามและประเมินผลรายยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ผ่านระบบสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดตลอดจนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละกลยุทธ์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามผลการดำเนินงานต่อไป

๓) ในการประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จ ฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

- ระดับต่ำมาก หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๑ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ลงมา

- ระดับต่ำ หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๒ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๖๐ ถึงร้อยละ ๗๐

- ระดับปานกลาง หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๓ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๗๐ ถึงร้อยละ ๘๐

- ระดับสูง หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๔ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๘๐ ถึงร้อยละ ๙๐

- ระดับสูงมาก หรือระดับคะแนนเท่ากับ ๕ หมายถึง มีความสำเร็จตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของตัวชี้วัดที่กำหนด สูงกว่าร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป

โดยในการประเมินระดับความก้าวหน้า/ระดับความสำเร็จในภาพรวมของแต่ละยุทธศาสตร์กำหนดให้ประเมินโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของแต่ละตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์นั้น ตัวชี้วัดต่างๆ กัน

๔) จัดเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลทุก ๖ เดือนตามปฏิทินงบประมาณ และจัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะครึ่งแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในระยะที่กำลังดำเนินงานได้ครึ่งแผน เพื่อศึกษาว่ามีปัญหาอุปสรรคใดบ้างในการดำเนินงาน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน และระยะหลังการดำเนินงานเสร็จ เป็นการประเมินผลเพื่อสรุปผลสิ้นสุดแผนแล้วได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด มีผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากสิ้นสุดแผน เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ตลอดจนผลกระทบทั้งทางบวกและลบ และข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติและคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕) ในการประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๒ ในระยะสิ้นสุดแผน จะต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อจะได้ใช้ผลการประเมินดังกล่าวซึ่งเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับสถานการณ์เมื่อใกล้สิ้นสุดแผน เป็นข้อมูลในการประมวลและวิเคราะห์ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับที่ ๓ ต่อไปด้วย

๖) เผยแพร่รายงานการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ระยะสิ้นสุดแผน ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาและสาธารณชนได้รับทราบ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนต่อไป

ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

96°E 98°E 100°E 102°E 104°E 106°E

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
Republic of the Union of Myanmar

กองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี
Mineral Resources Division

INDEX MAP 250,000

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
Lao People's Democratic Republic

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
Socialist Republic of Vietnam

ราชอาณาจักรกัมพูชา
Kingdom of Cambodia

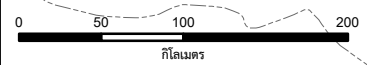
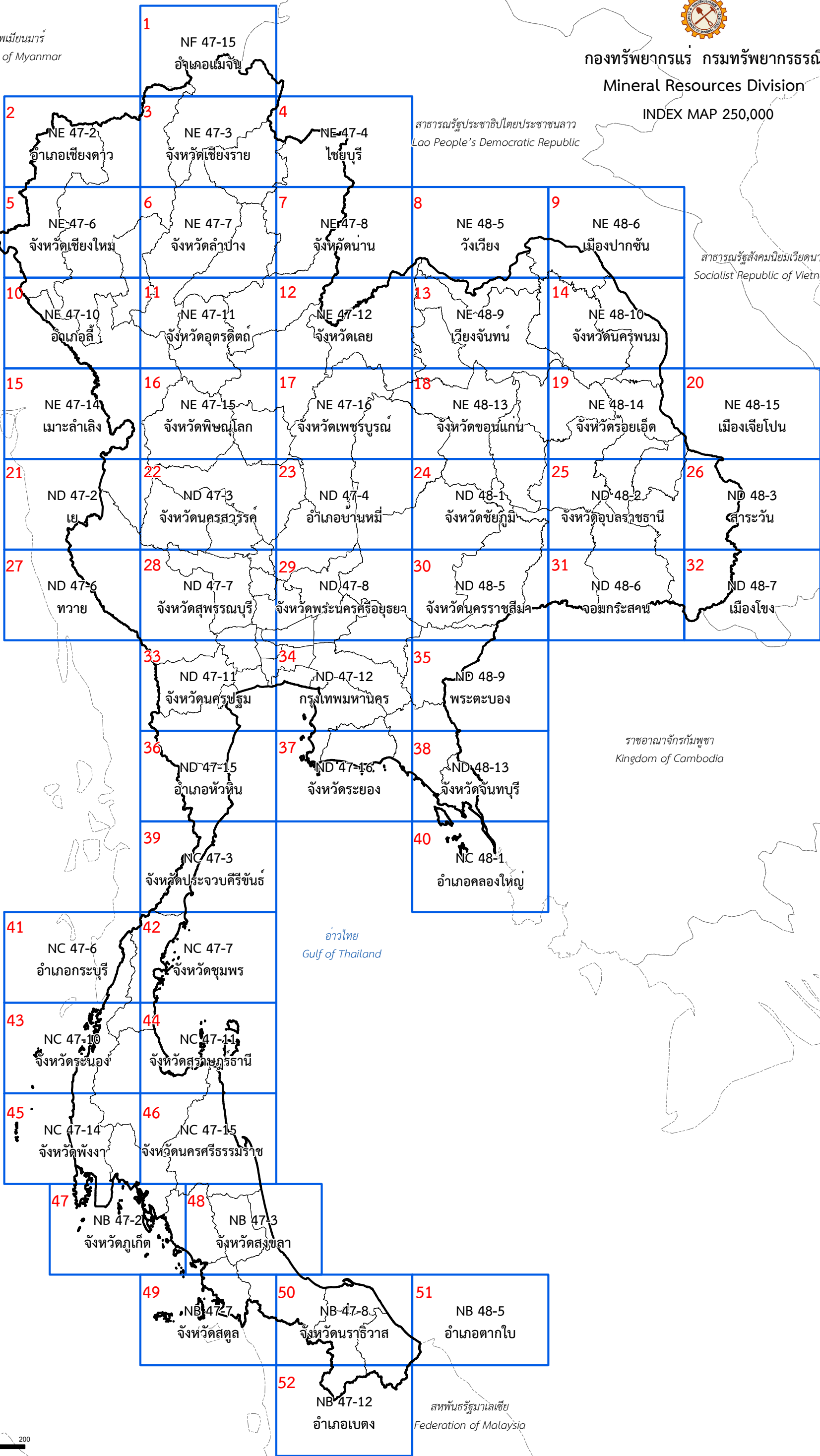
ทะเลอันดามัน
Andaman Sea

อ่าวไทย
Gulf of Thailand

สหพันธรัฐมาเลเซีย
Federation of Malaysia

20°N
18°N
16°N
14°N
12°N
10°N
8°N
6°N

20°N
18°N
16°N
14°N
12°N
10°N
8°N
6°N

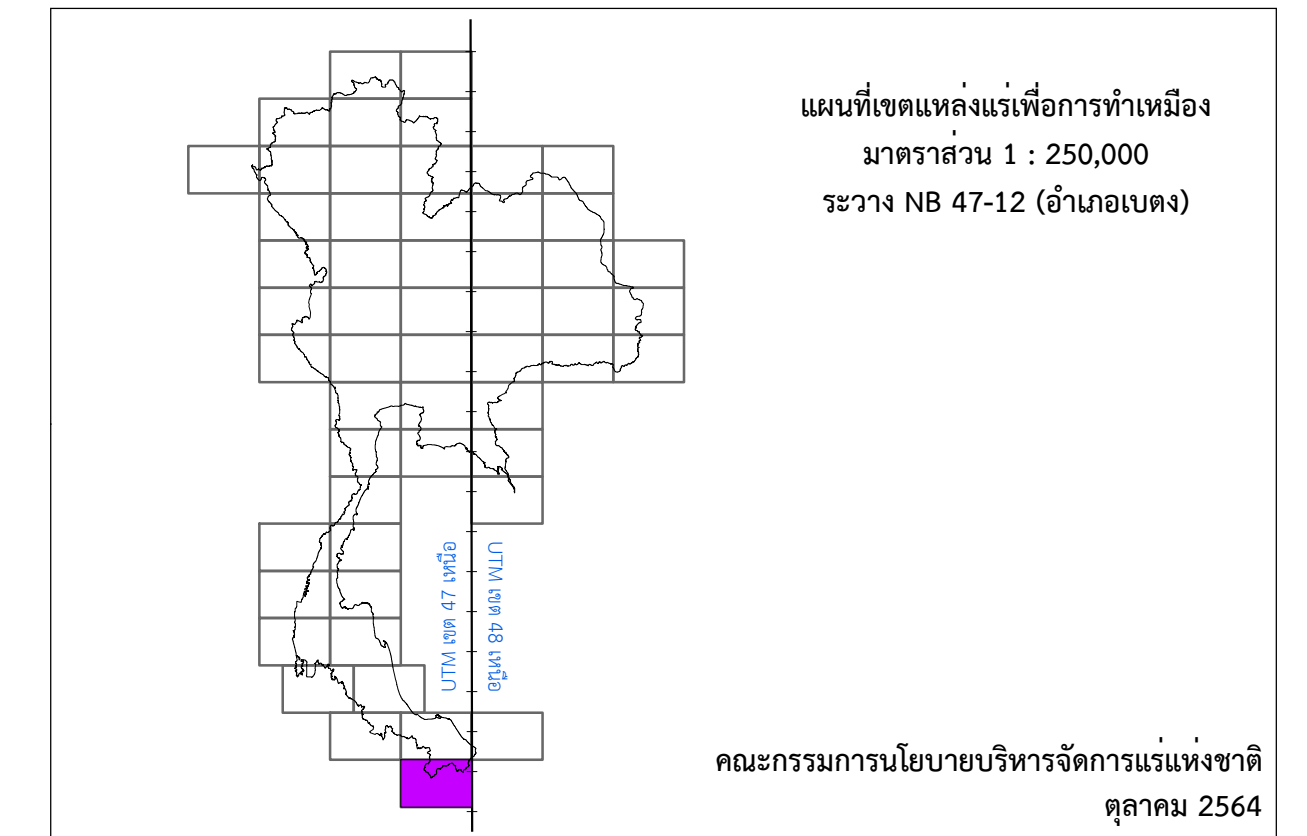
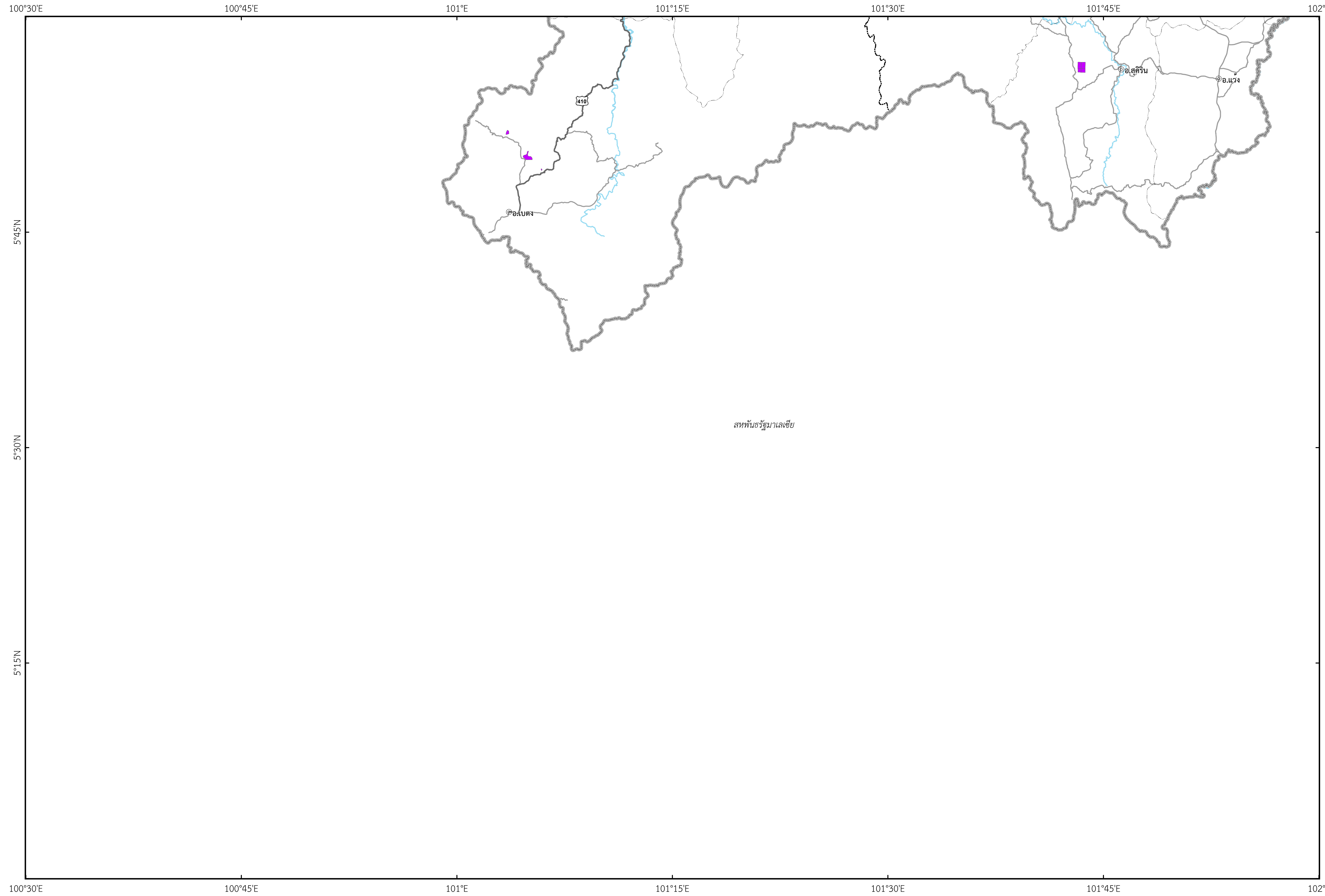
96°E 98°E 100°E 102°E 104°E 106°E

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NB 47-12 (อำเภอเบตง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

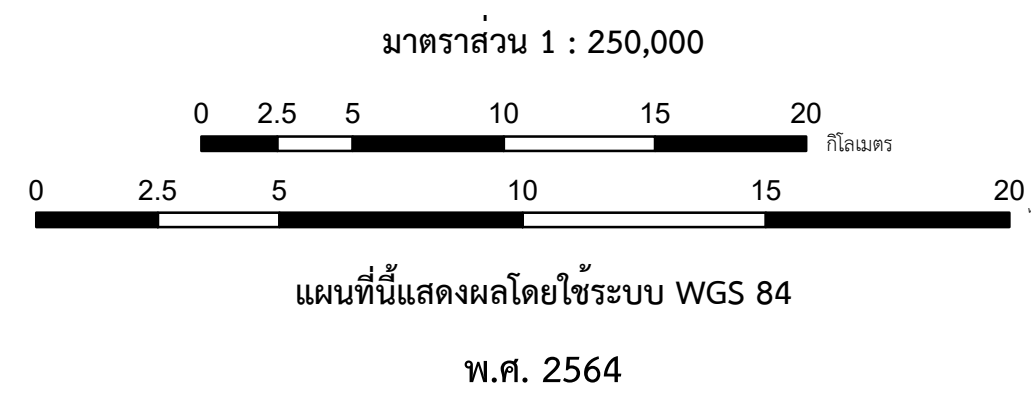
สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ๑ ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื่อม อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการทำเหมืองได้แก่พื้นที่ที่มีความเป็นไปได้อย่างยั่งยืน ซึ่งการประเมินศักยภาพและสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินศักยภาพการทำเหมือง และการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ โดยให้มีความสอดคล้องกันและสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

- พื้นที่ดินประเภทนิเวศ ค่าของอยู่ประจําถิ่น และค่าของประจําถิ่นที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ดินประเภทนิเวศที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ดินประเภทนิเวศที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และธรณีวิทยาเบื้องต้นในพื้นที่แหล่งแร่ตามแผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569
- พื้นที่ดินประเภทนิเวศที่มีศักยภาพในการทำเหมืองตามแผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ดินประเภทนิเวศที่มีศักยภาพในการทำเหมืองตามแผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ดินประเภทนิเวศที่มีศักยภาพในการทำเหมืองตามแผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการทำเหมืองได้แก่พื้นที่ที่มีความเป็นไปได้อย่างยั่งยืน ซึ่งการประเมินศักยภาพและสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินศักยภาพการทำเหมือง และการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ โดยให้มีความสอดคล้องกันและสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

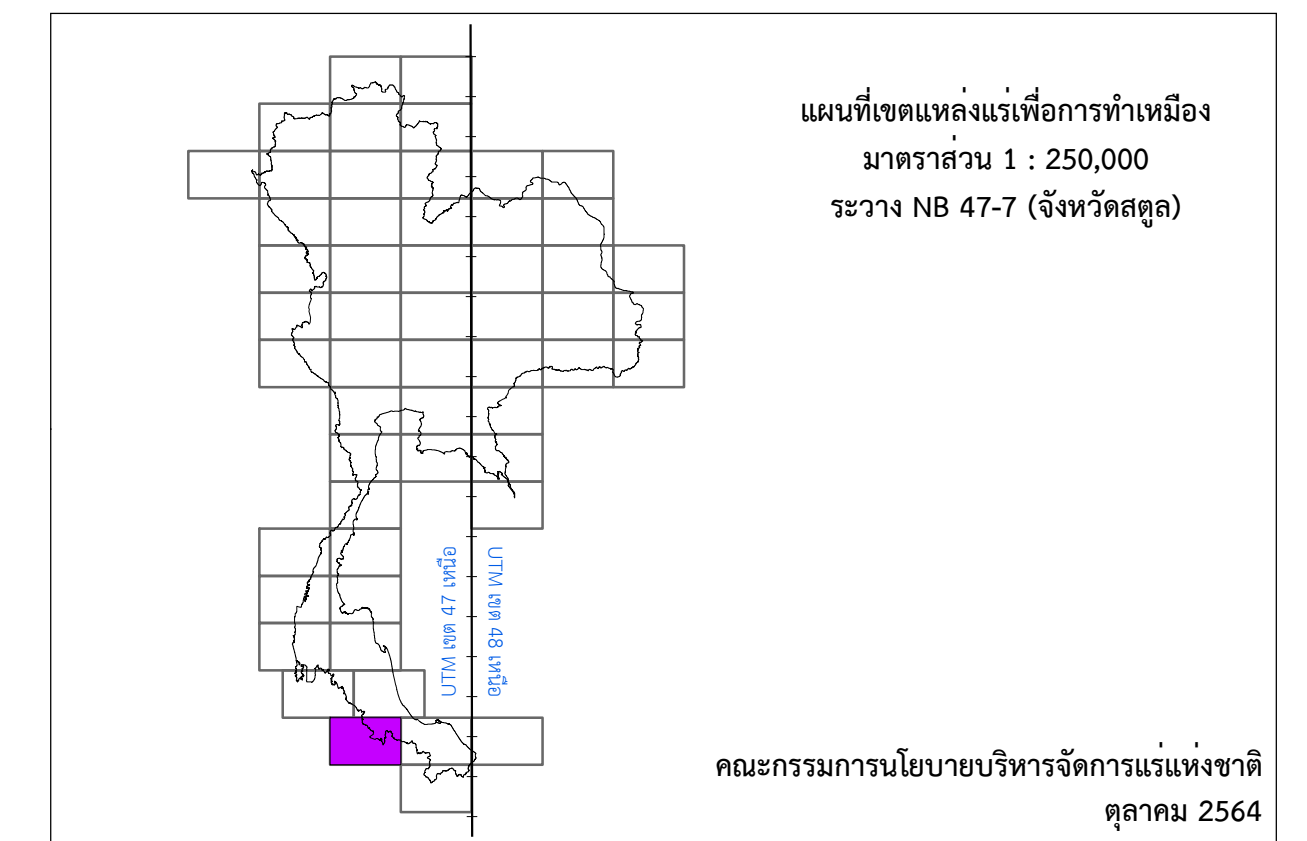
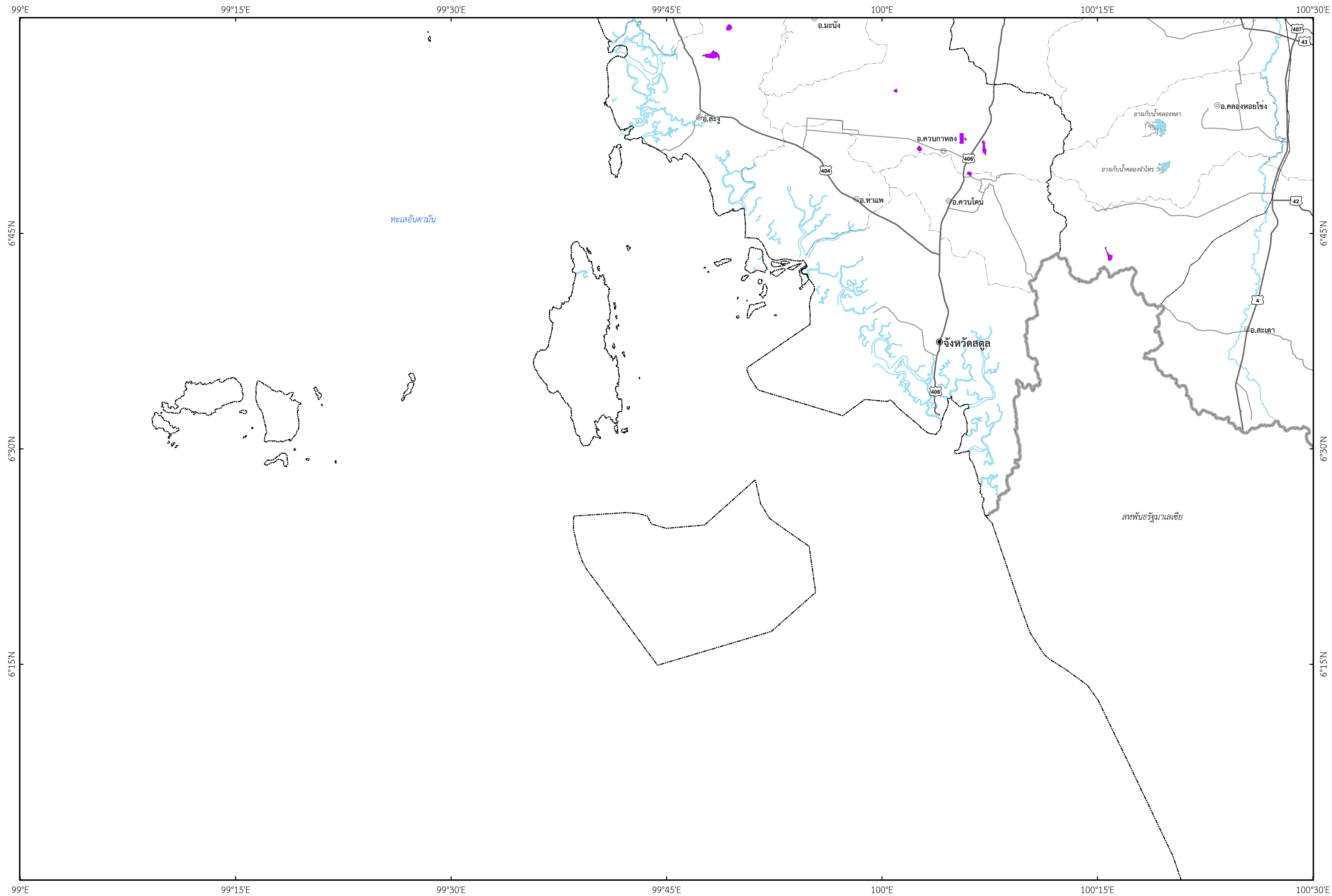
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่ทำเหมือง
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NB 47-7 (จังหวัดสตูล)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

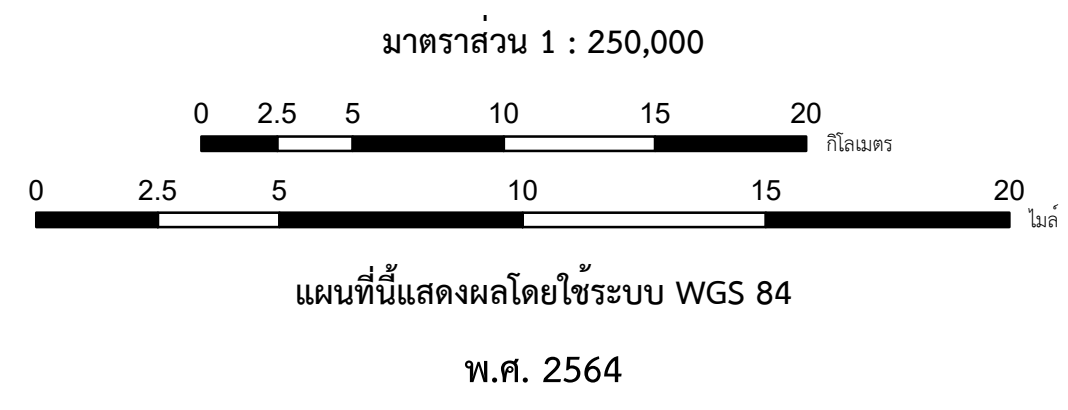
สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื้อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณสำรองแร่สูงและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสูง ให้นำมาพิจารณาประเมินเชิงนโยบายการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความยั่งยืนได้แก่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปริมาณสำรองแร่สูงและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง

- พื้นที่ตามประเภทบัตร ค่าของแร่ประเภทบัตร และค่าของแร่ประเภทบัตรที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ยังไม่ได้ดำเนินการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และหาแร่เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่คุณภาพดีและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
- พื้นที่ที่มีปริมาณสำรองแร่สูงและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสูงตามประเภทบัตรประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่น้อยกว่า 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองเป็นอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมอื่น ไม่ควรดำเนินการตามกฎเกณฑ์ด้านสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสูง

พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสูง ให้นำมาพิจารณาประเมินเชิงนโยบายการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความยั่งยืนได้แก่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปริมาณสำรองแร่สูงและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง

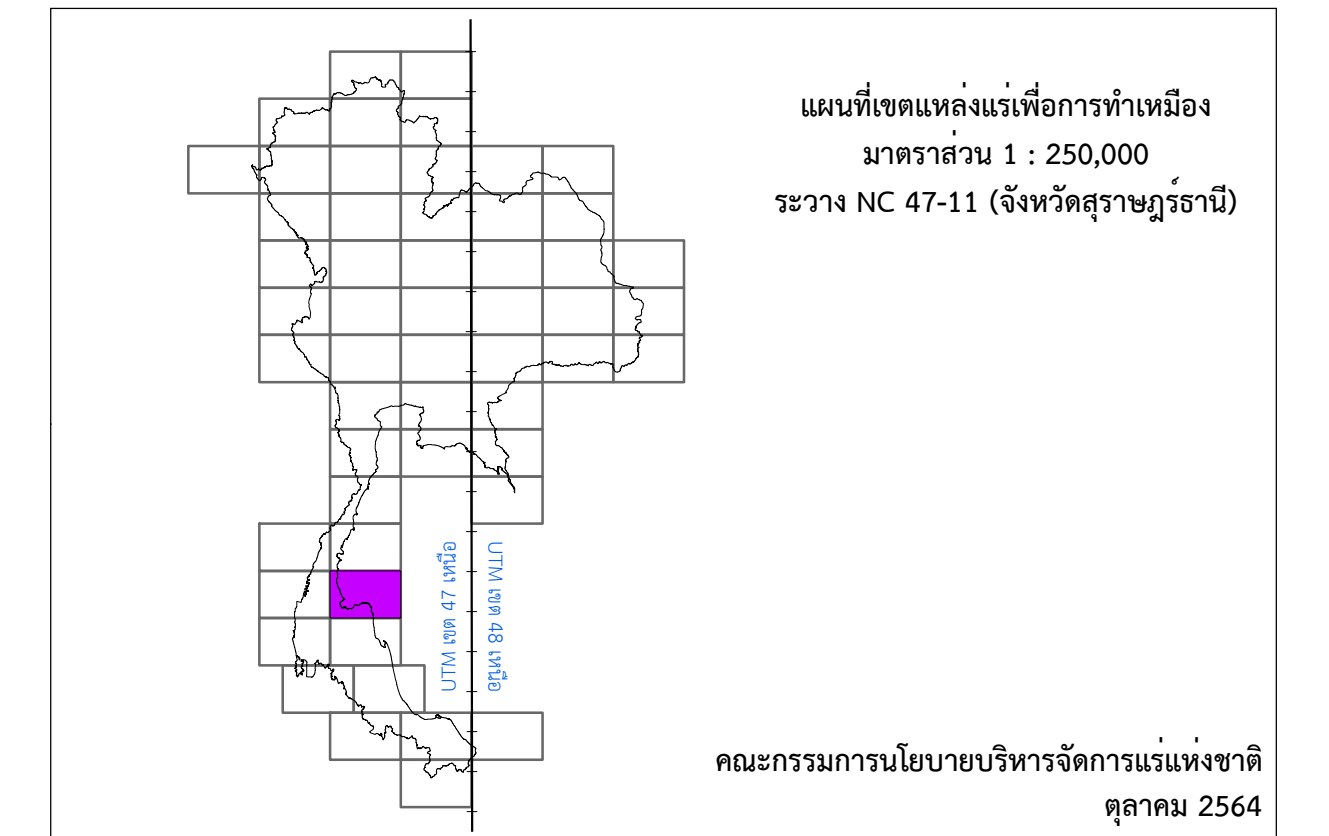
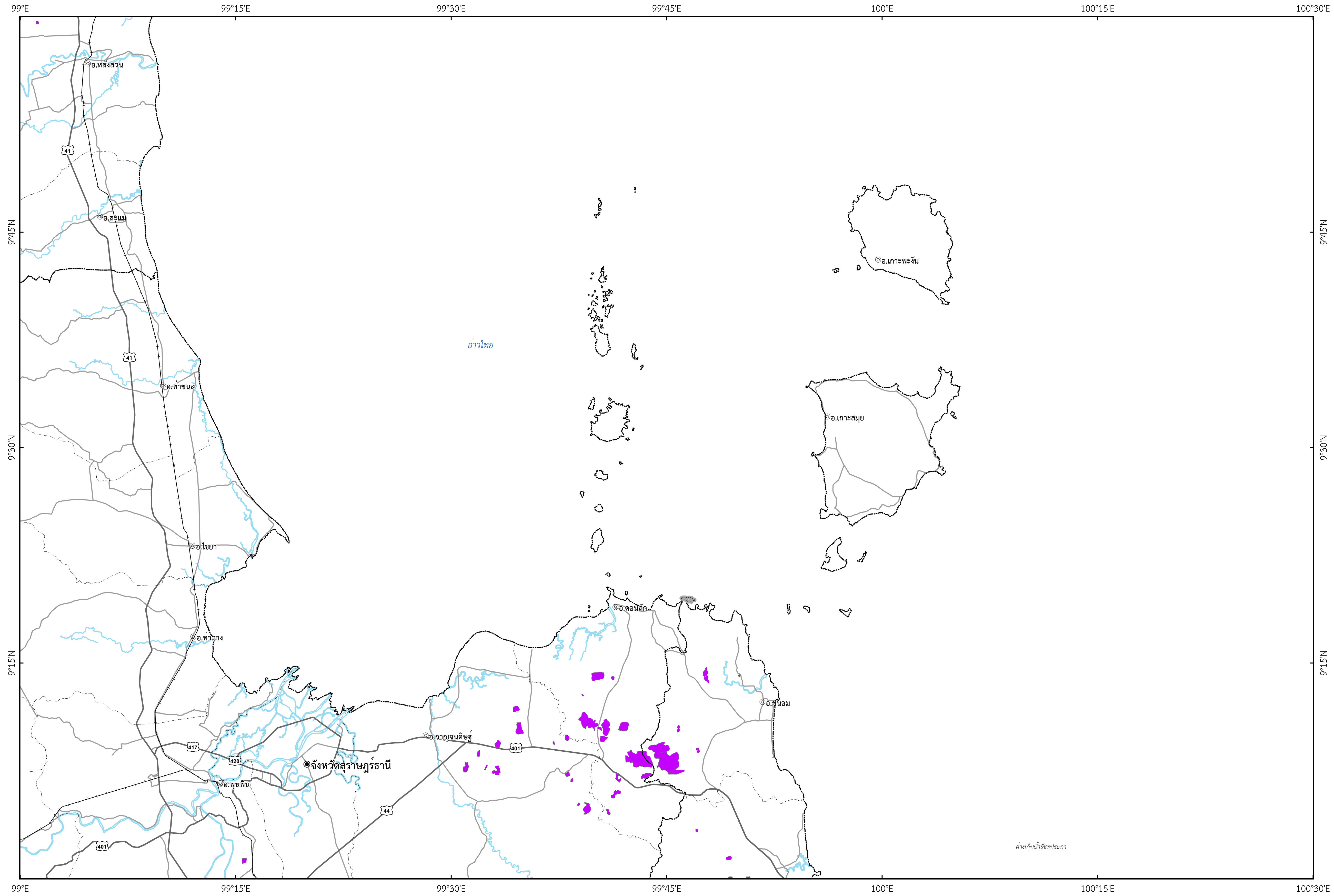

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569
ระวาง NC 47-11 (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

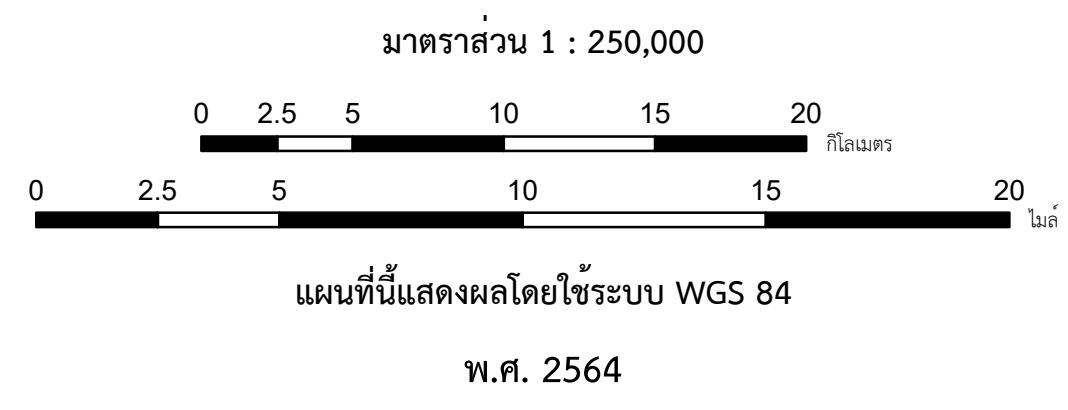
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการประเมินปัจจัยเสี่ยงของการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาถึงความจำเป็นในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และการขอใช้พื้นที่และสัญญาของประชาชนที่เกี่ยวข้อง มีผลให้พื้นที่ดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถขุดแร่ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตทำเหมือง โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่แหล่งแร่ดังกล่าวในแผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ดินประเภทนิเวศ ค่าเขตอุทยานแห่งชาติ และค่าเขตอุทยานธรณีที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ดินชายฝั่งหรือพื้นที่ดินแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ดินชายฝั่งหรือพื้นที่ดินแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ดินแหล่งแร่ตามแผนที่แนบท้ายแผนแม่บทฯ
- พื้นที่ดินที่มีปริมาณแร่หรือปริมาณแร่สูงตามประเภทของพื้นที่ดิน การการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง โดยได้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตามเงื่อนไขขององค์กร และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ดินแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงและอยู่ในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากร 17 วรรณะ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และถือว่าการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและการพิจารณาประโยชน์ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจัดทำโครงการประเมินมูลค่า ๑ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตขุดแร่ตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

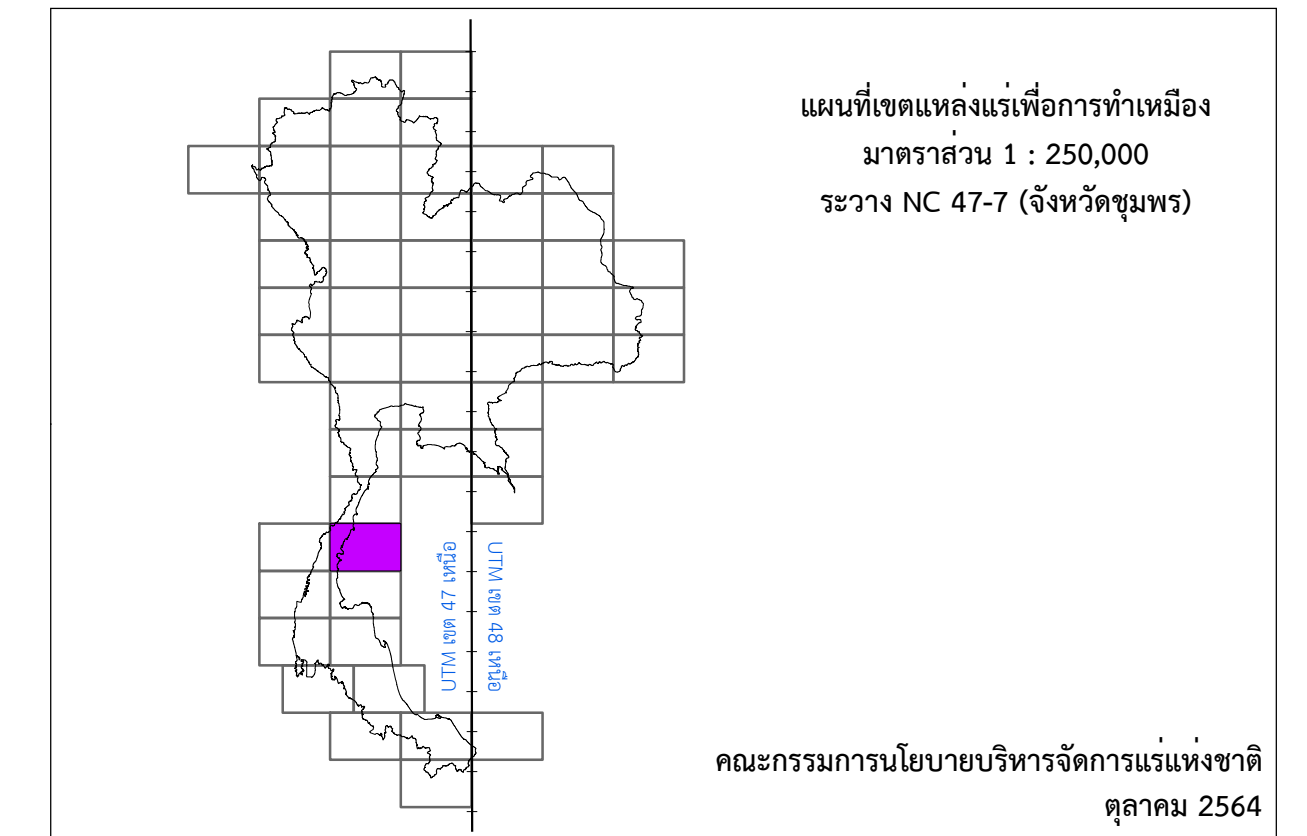
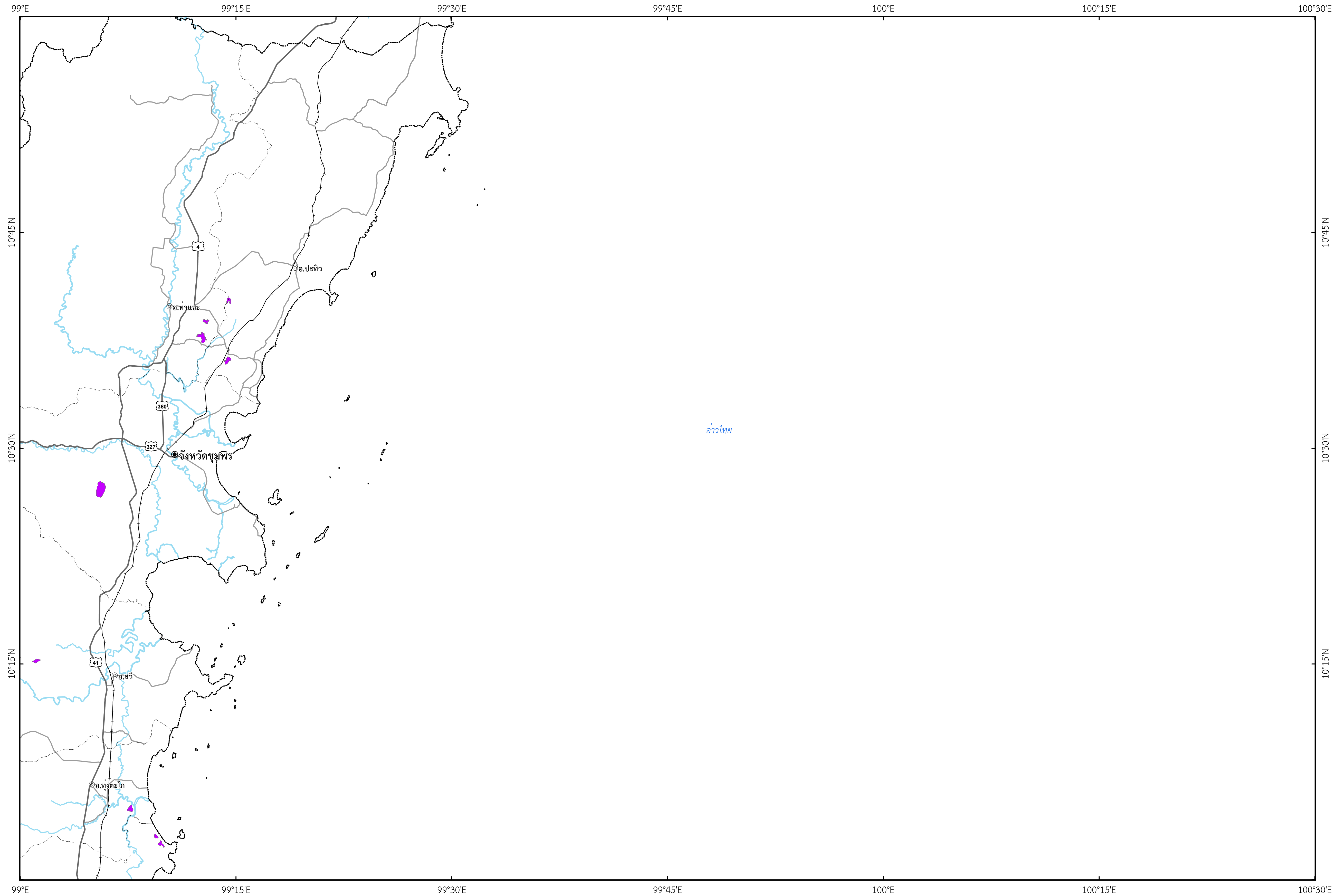
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NC 47-7 (จังหวัดชุมพร)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

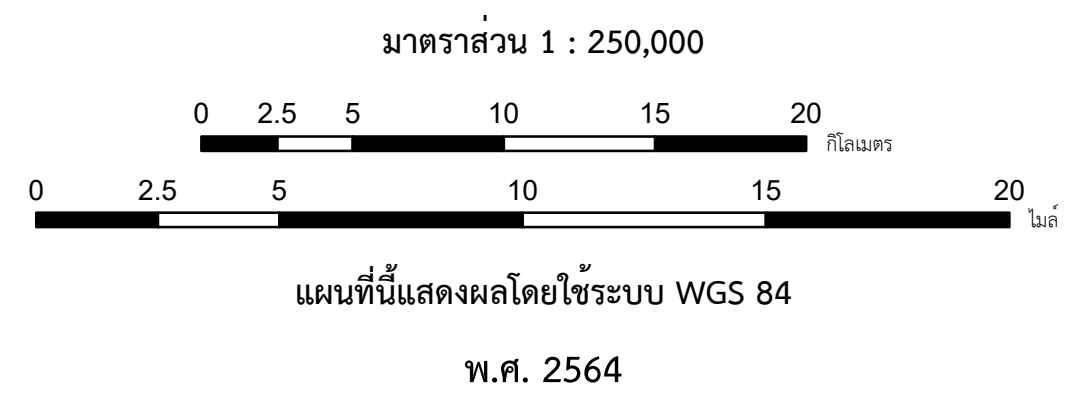
- ๑ ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื้อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ให้นำการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของสภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ตลอดจนการประเมินผลกระทบของประชาชนปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมือง และการกรบข้อกั้นผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุรักษ์เหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทนิเวศ ค่าของธาตุประทุษร้าย และค่าของธาตุอินทรีย์ที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุขัยแร่ที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุขัยแร่หรือแร่ที่มีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่คุณภาพสูงและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง
- พื้นที่ที่มีการตั้งหรือตั้งสิทธิของตามประมวลกฎหมายที่ดิน ภายใต้งานเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 100) หรือมีการทำเหมืองแร่หรือการขุดแร่โดยไม่ได้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการขุดแร่และห้ามขุดแร่อย่างจำกัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่ที่แสดงความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่คุณภาพสูงและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง

พื้นที่ที่มีสิ่งต่างต่อไปนี้ซึ่งมีหรือคาดว่าจะมีปริมาณแร่ 17 ชนิด แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินศักยภาพการจ้างงานทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การระบุพื้นที่การทำเหมืองในแผนที่ ๑ ภายใต้งานเหมืองเพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

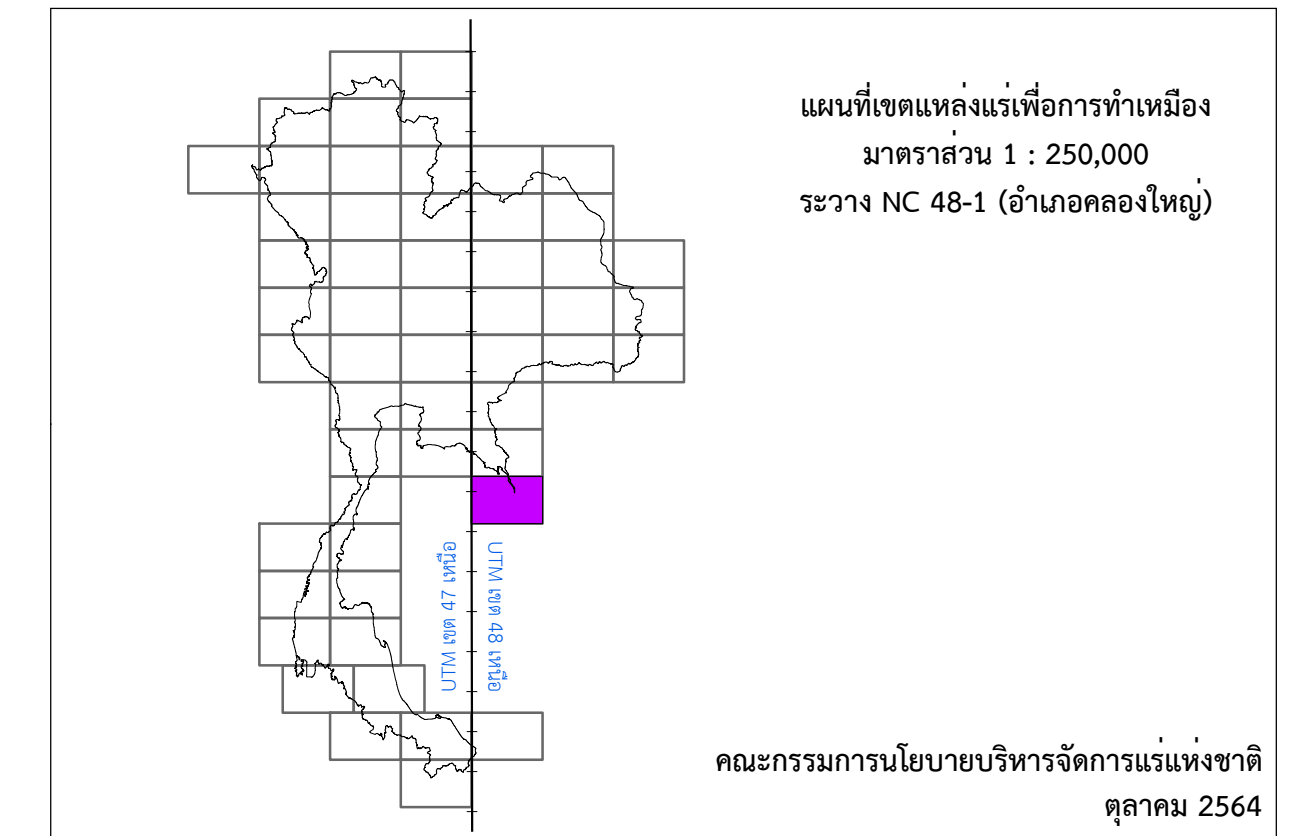
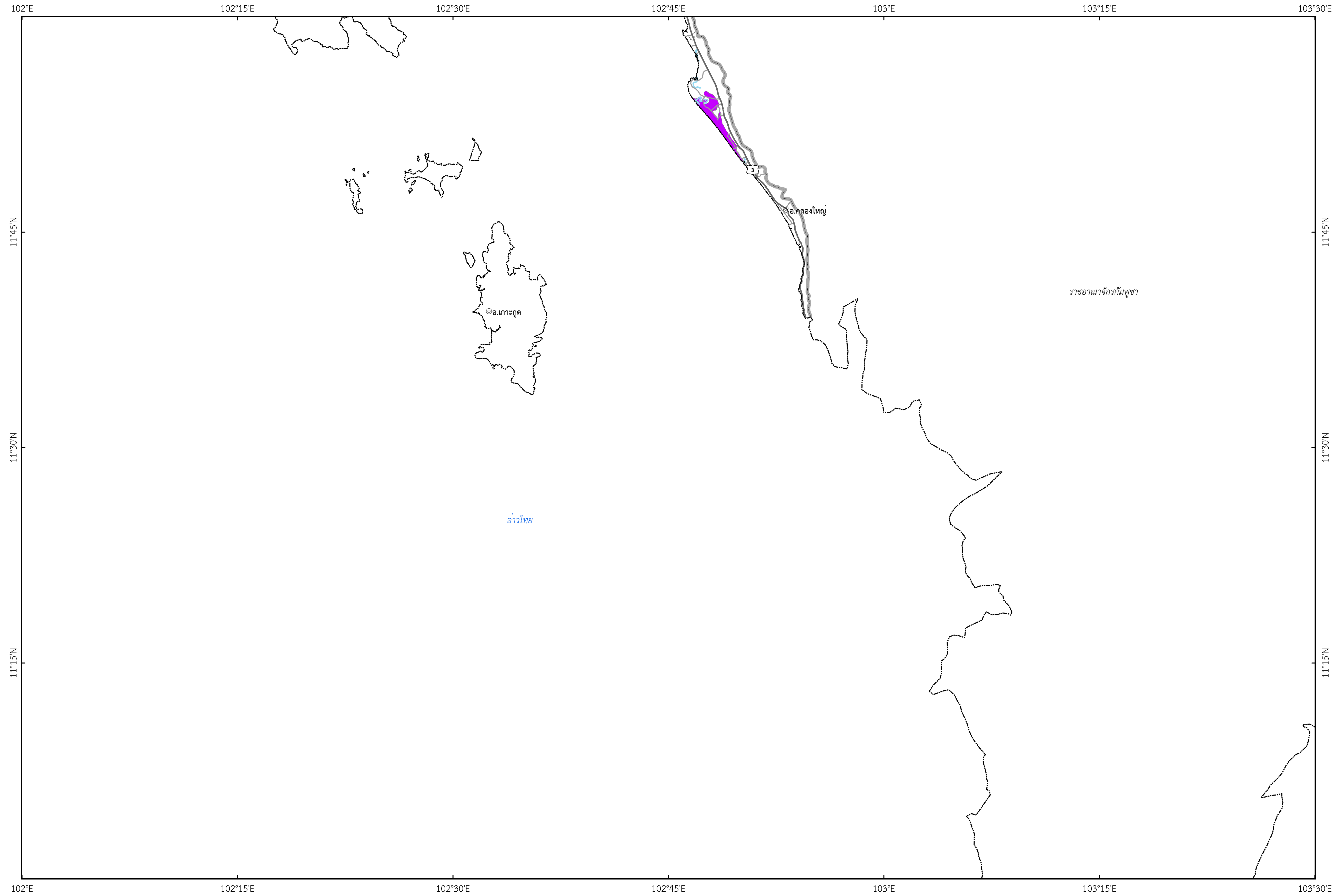
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างงานทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รขวาง NC 48-1 (อำเภอคลองใหญ่)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

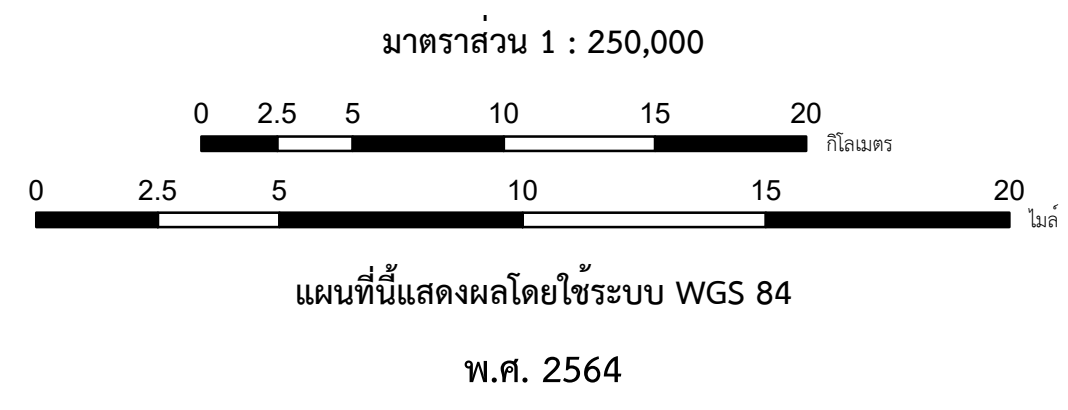
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื้อเพลิง อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะทางธรณีวิทยาและธรณีวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการทำเหมืองแร่ และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกรมทรัพยากรธรณีวิทยา ได้ผ่านการประเมินเบื้องต้นแล้วเกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นที่ในการทำเหมืองแร่ และมีความเหมาะสมทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมในพื้นที่ดังกล่าว โดยได้ดำเนินการสำรวจเบื้องต้น และทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ โดยได้ดำเนินการสำรวจเบื้องต้นแล้วเกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นที่ในการทำเหมืองแร่ และมีความเหมาะสมทางด้านธรณีวิทยาและธรณีวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการทำเหมืองแร่ และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกรมทรัพยากรธรณีวิทยา

- พื้นที่ตามประกาศนียบัตร คำขออยู่ประเภทที่ 1 และคำขอประเภทที่ 2 เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามคำขออยู่ประเภทที่ 3 เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามคำขออยู่ประเภทที่ 4 เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และมีความเหมาะสมทางด้านธรณีวิทยาและธรณีวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการทำเหมืองแร่
- พื้นที่ที่มีปริมาณสำรองแร่หรือสินแร่ของกรมทรัพยากรธรณีวิทยาที่เกิน 1 ล้านตัน หรือปริมาณสำรองแร่ที่เกิน 1 ล้านตัน (ไม่รวม 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองแร่ในลักษณะการขุดเจาะดินหรือการขุดเจาะดินเพื่อใช้ในการทำเหมืองแร่ และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และมีความเหมาะสมทางด้านธรณีวิทยาและธรณีวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการทำเหมืองแร่

พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านแร่ที่มีปริมาณสำรองแร่ 17 ล้านตัน แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ: การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 นี้ขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินการสำรวจและประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ และดำเนินการสำรวจและประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่

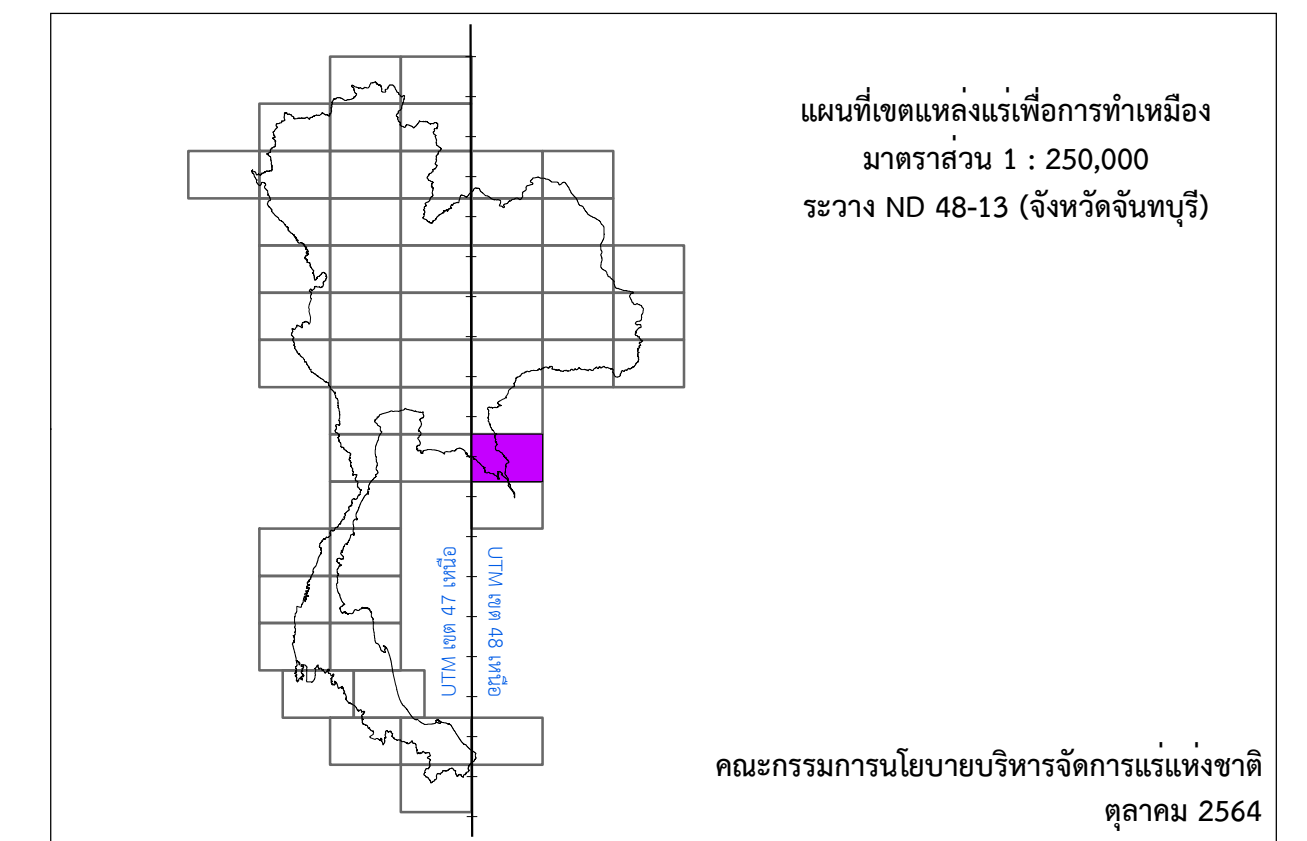
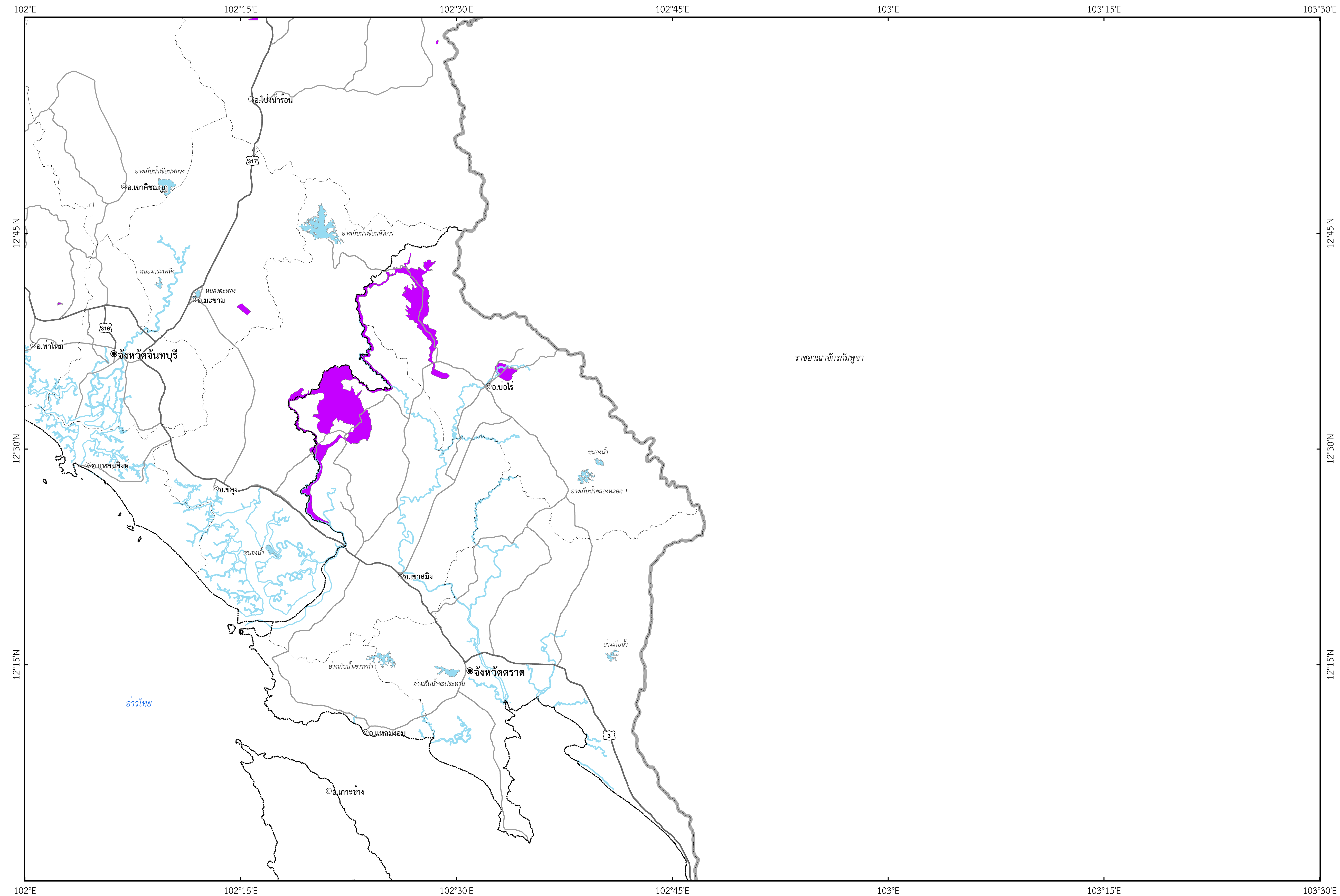
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่ทำเหมืองแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 48-13 (จังหวัดจันทบุรี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

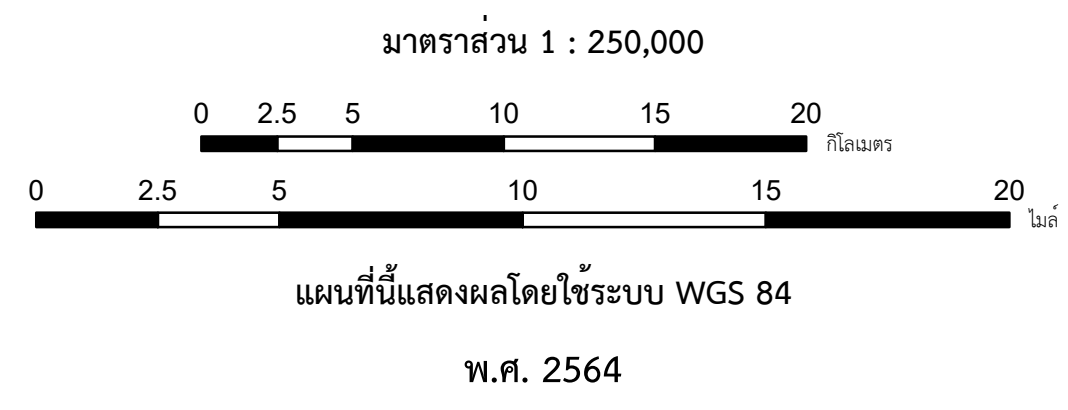
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื่อม อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและคุ้มค่าต่อการลงทุน และอยู่ห่างจากชุมชน ได้มีการประเมินถึงสิ่งกีดขวางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งกีดขวางอื่น ๆ การประเมินมูลค่าและพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการดำเนินการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่นำมาใช้ในการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและคุ้มค่าต่อการลงทุนและอยู่ห่างจากชุมชน

- พื้นที่ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงมหาดไทย เรื่องเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุสิทธิ์เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุสิทธิ์ที่ยังไม่ได้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนและอยู่ห่างจากชุมชน
- พื้นที่ที่มีปริมาณแร่สูงหรือสิ่งกีดขวางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ การดำเนินการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับ 100 ปี) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและควมปลอดภัยของแร่ และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนและอยู่ห่างจากชุมชน

พื้นที่ที่มีสิ่งกีดขวางสิ่งกีดขวางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ 17 วรรค 1 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นประโยชน์ทางธรณีวิทยาที่เป็นประโยชน์ และต้องผ่านการประเมินค่าผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การดำเนินการทำเหมืองแร่ใน ๑ ไร่ บนเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองถ้ำลับลับ จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างเคร่งครัดตามกฎหมาย และต้องได้รับการอนุญาตก่อนดำเนินการขุดเจาะดิน จะสามารถดำเนินการได้

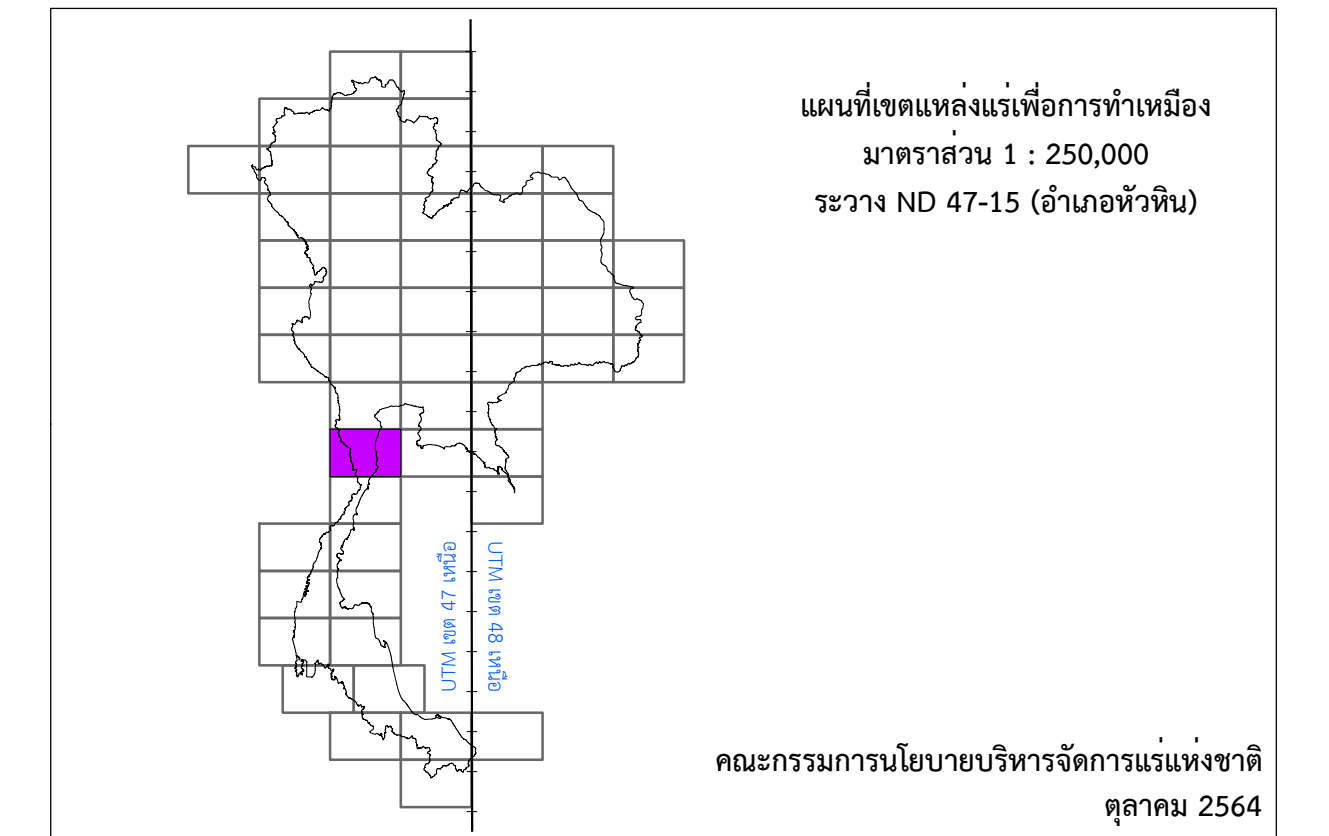
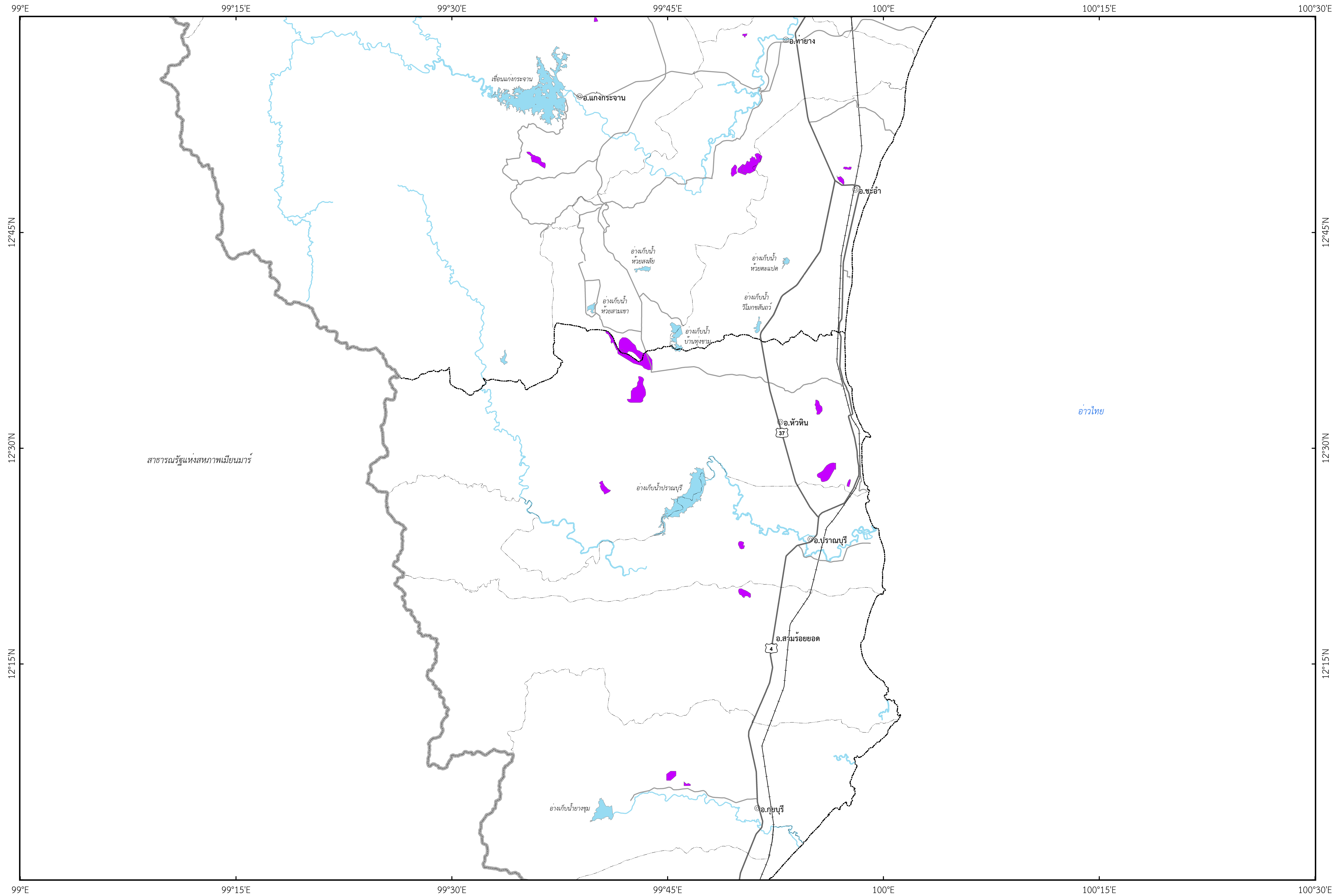
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระหว่าง ND 47-15 (อำเภอหัวหิน)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

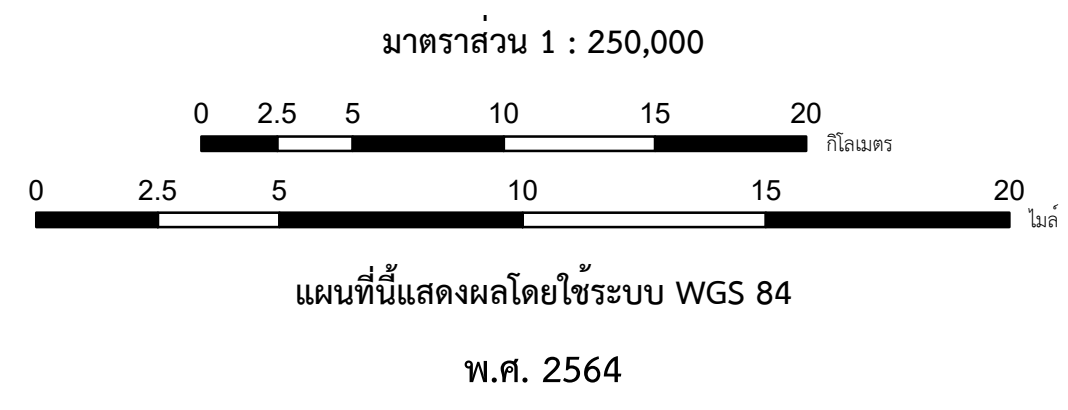

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลเบื้องต้นว่ามีแร่และโลหะหายาก และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ได้มีการประเมินปัจจัยเชิงสังคมและการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความยั่งยืนไปใช้ประโยชน์พื้นที่ ตลอดจนข้อดีและข้อเสียของประชาชนที่สนใจและเสียประโยชน์จากเหมือง โดยให้รายละเอียดและมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่สนใจและเสียประโยชน์จากเหมือง โดยให้รายละเอียดที่ชัดเจนและดำเนินการทำเหมืองที่มีปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

1. พื้นที่ตามประเภทบัตร คำขอต่ออายุประเภทบัตร และคำขอประเภทบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
 2. พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และหาแร่ในพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569
 3. พื้นที่ที่มีการประเมินศักยภาพเชิงสังคมของสถานประกอบการชุมชนที่สนใจ กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) ที่ยังไม่มีทำเหมืองเป็นอุตสาหกรรมเชิงอุตสาหกรรมหรือไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเข้าสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และหาแร่ในพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ตามแผนแม่บทและสุขภาพทางเศรษฐกิจ
- ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่กระทรวงมหาดไทย 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การจ้างกรมทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)
- หมายเหตุ** การทำกิจกรรมเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องไม่มีการขุดแร่หรือทำเหมืองตามกฎหมายอื่น ซึ่งจะสามารถดำเนินการได้

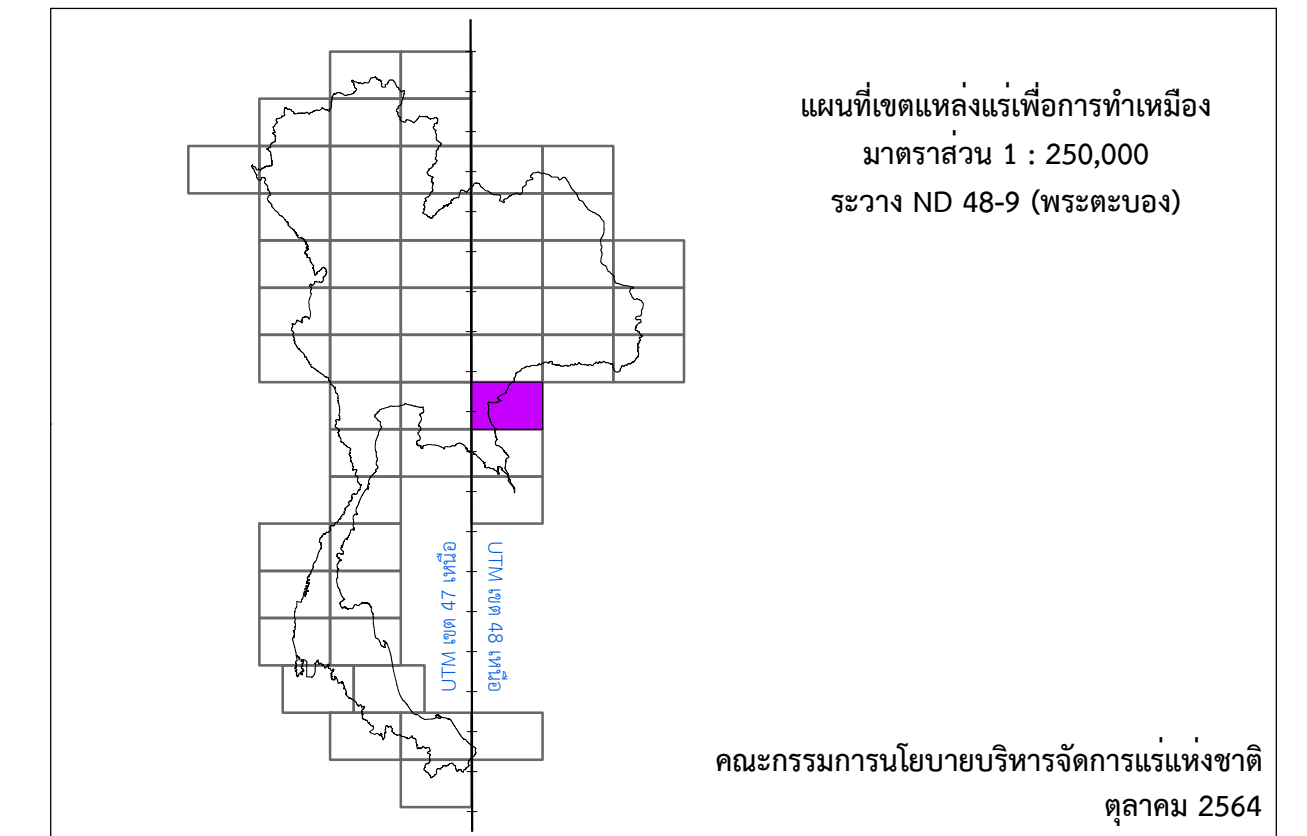
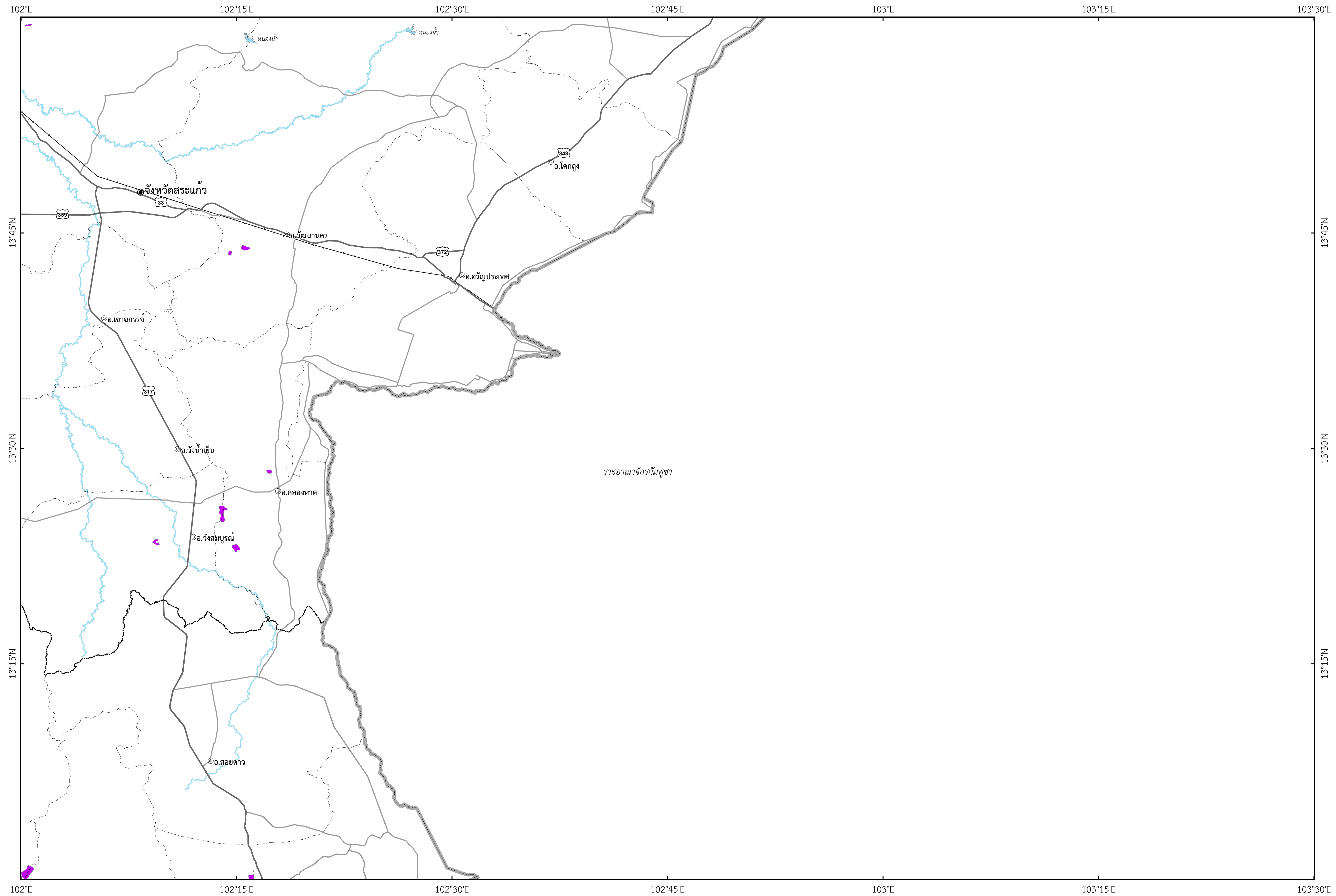
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างกรมทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รวาง ND48-9 (พระตะบอง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

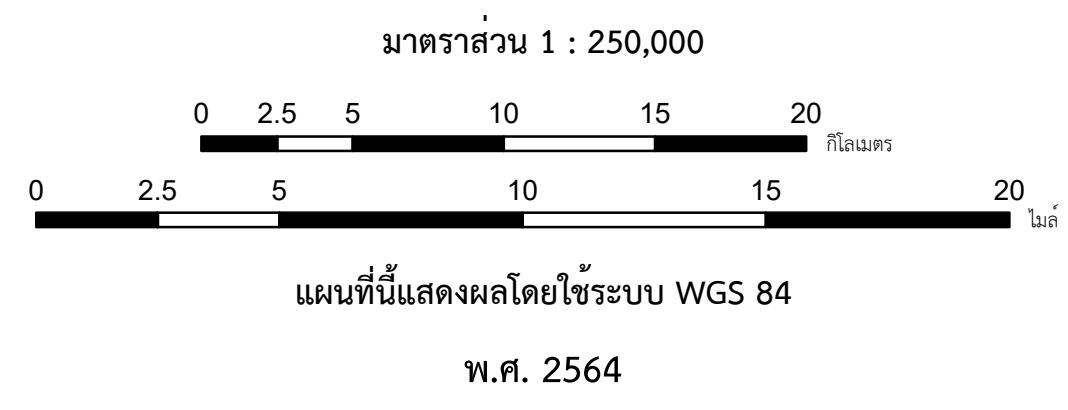
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื่อม อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ใกล้กับพื้นที่ชุมชนและเมือง และอยู่ห่างจากชายฝั่ง จึงได้มีการประเมินปัจจัยเชิงลบของผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมของพื้นที่ การประเมินผลกระทบและพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะใช้ในการทำเหมือง และมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่นำมาใช้ในการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ใกล้กับพื้นที่ชุมชนและเมือง และอยู่ห่างจากชายฝั่ง

- พื้นที่ตามประเภทบัตร ค่าเขตอยู่ประชาชนบัตร และค่าเขตประชาชนบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามยุทธศาสตร์ที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามยุทธศาสตร์ที่ยังไม่มีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 เฉพาะพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมสูง
- พื้นที่ที่มีการประเมินหรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยได้ดำเนินการขออนุญาตทำเหมืองและดำเนินการขออนุญาตแล้วแต่ยังไม่ได้รับอนุญาต และพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ยูเรเนียมและยูเรเนียมสูง

พื้นที่ที่มีศักยภาพสูงและอยู่ใกล้กับพื้นที่ชุมชนและเมือง 17 จังหวัด แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจัดทำแผนงานเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนที่จะสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

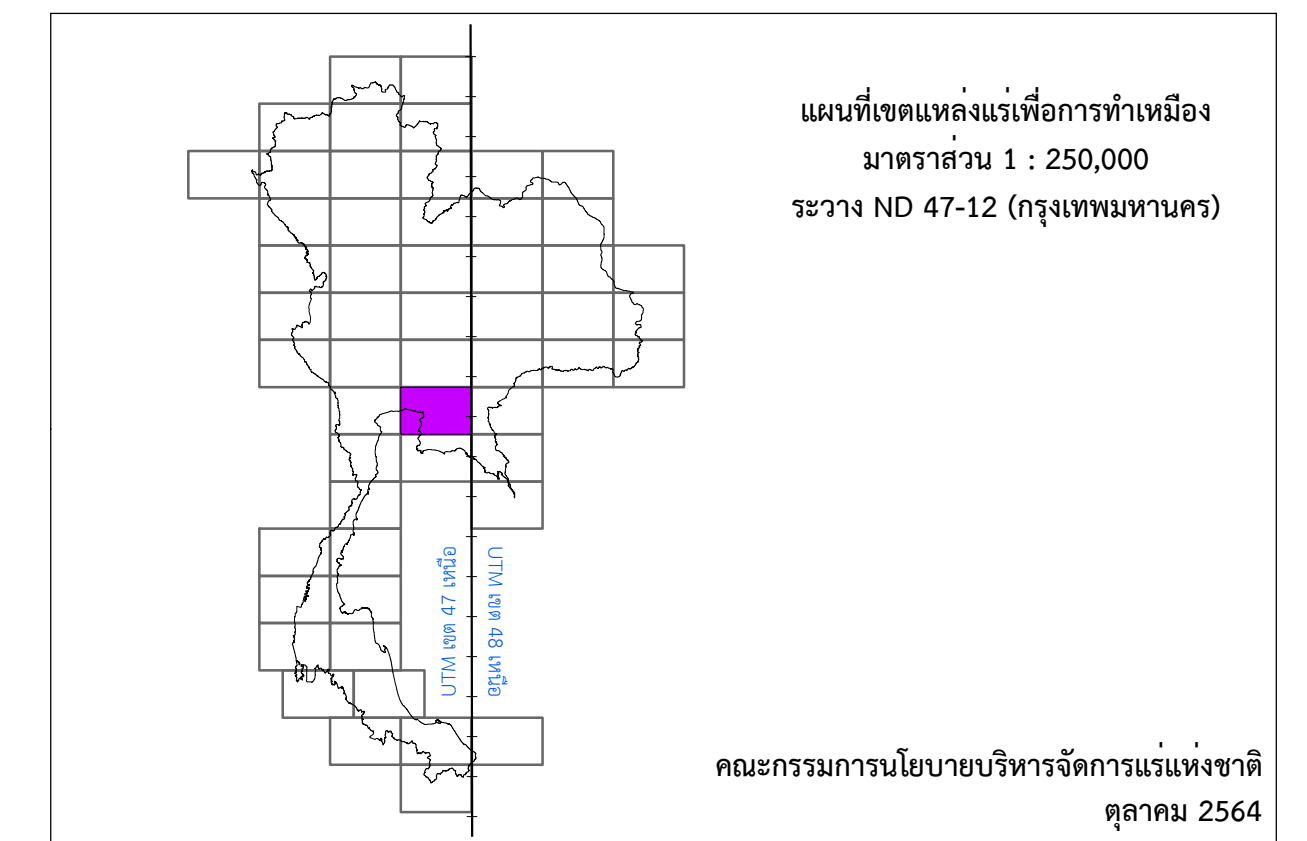
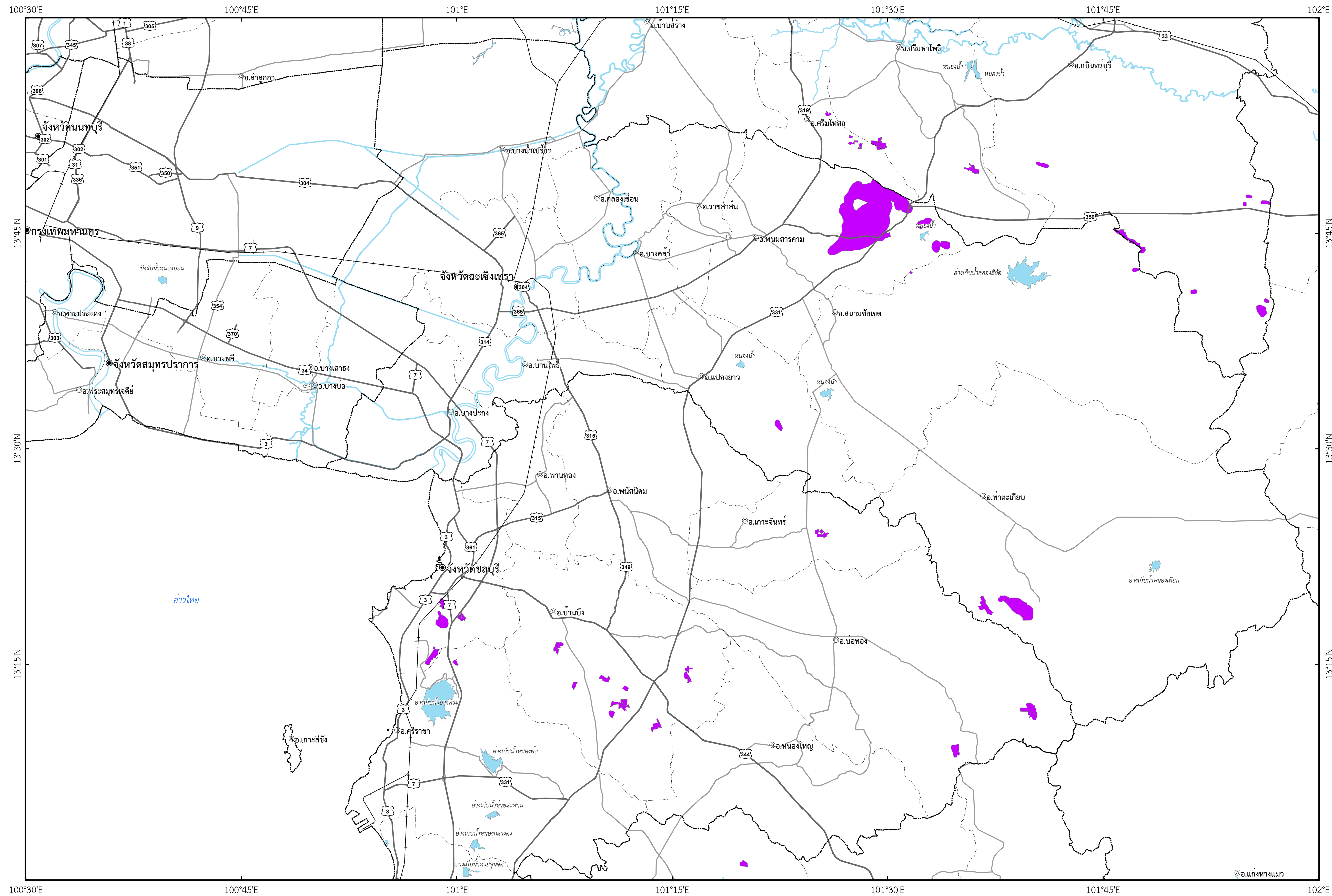
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 47-12 (กรุงเทพมหานคร)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

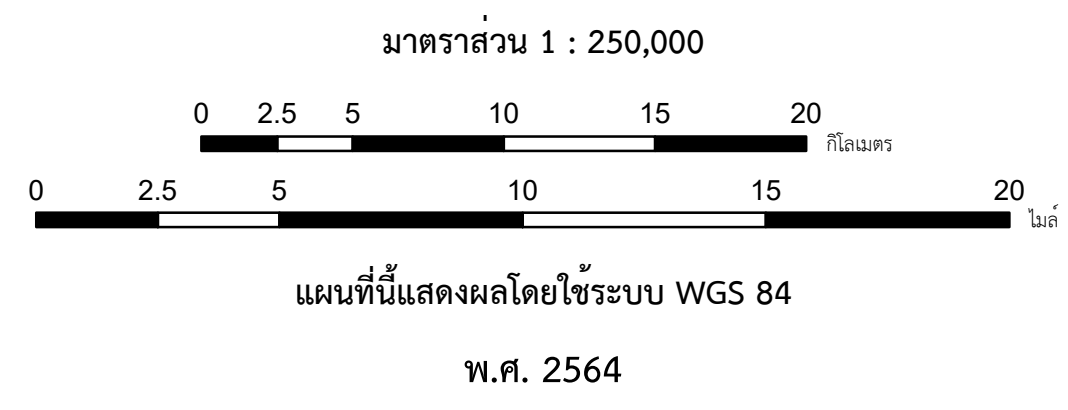
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีลักษณะและข้อมูลเบื้องต้นที่ปรากฏในแผนที่แนบท้ายฉบับนี้ ได้ผ่านการประเมินเบื้องต้นตามกรอบการประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ การประเมินศักยภาพและพิจารณาจัดตั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และการขอสงวนสิทธิ์และขอสงวนผลประโยชน์ของประชาชนปัจจุบัน มีผลโดยอัตโนมัติสำหรับการทำเหมือง และการกรอกร่องกั้นเขตแหล่งแร่ตามลักษณะและข้อมูลของประชาชนที่เสนอขอสิทธิการทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่มีปรากฏในแผนที่แนบท้ายฉบับนี้แต่ได้มีการดำเนินการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประกาศนียบัตร ค่าของอยู่ประชาชนบัตร และค่าของประชาชนบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามสัญญาบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามสัญญาบัตรหรือสัญญาบัตรแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และแร่ตามเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ตามสัญญาบัตรและสัญญาบัตรตามกฎหมาย
- พื้นที่ที่มีการสำรวจหรือสำรวจหรือขุดพบแร่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเชิงอุตสาหกรรมโดยได้ดำเนินการตามกฎหมายตั้งแต่ปี 2560 และพื้นที่แหล่งแร่ตามประกาศนียบัตร และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และแร่ตามเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ตามสัญญาบัตรและสัญญาบัตรตามกฎหมาย

พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านแร่ไม่มีพื้นที่หรือจำนวนพื้นที่ 17 ไร่ หรือ 1 ไร่ และพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การดำเนินการทำเหมืองแร่ในไทย ๆ ภายใต้วงเล็บนี้เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวไว้ก่อน จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาต การขุดแร่ตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้

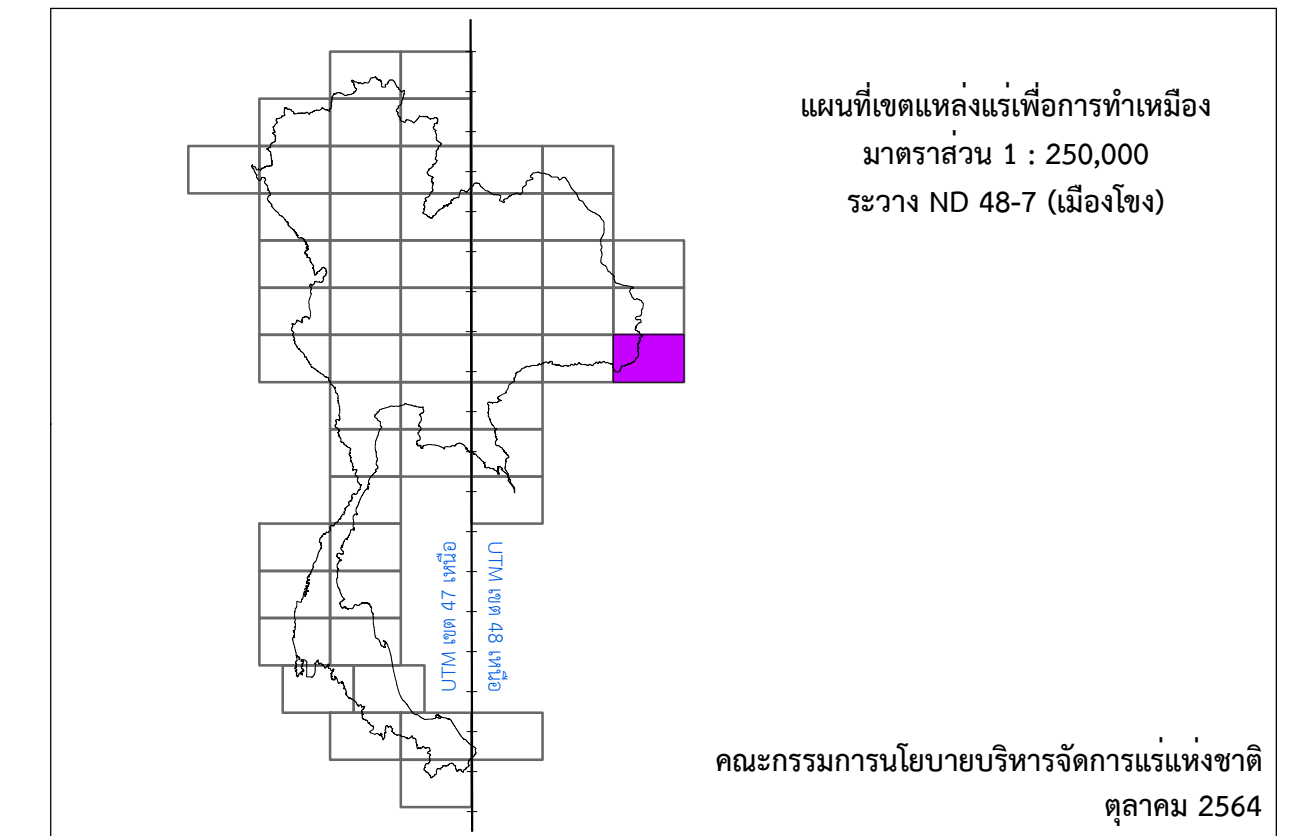
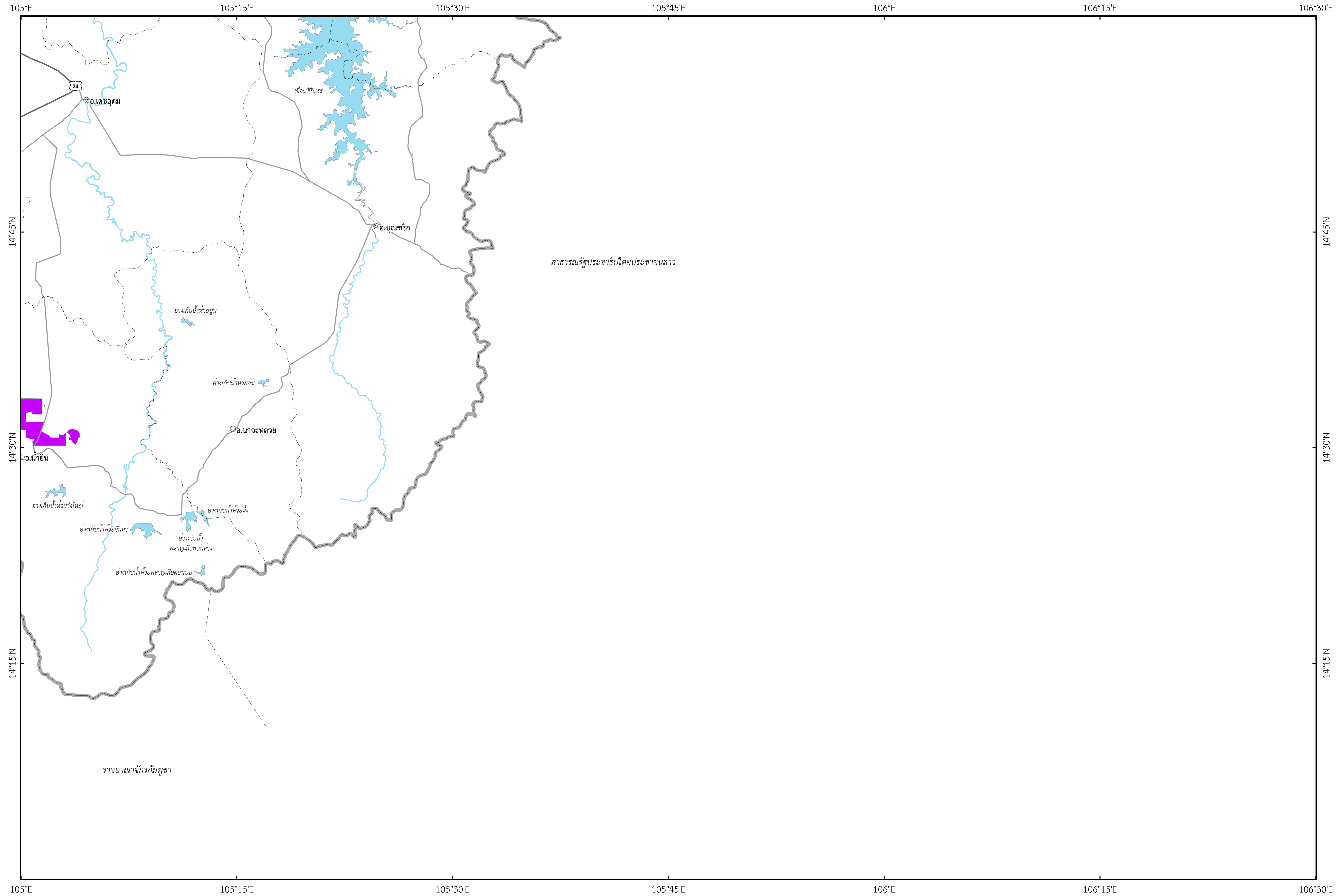
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 48-7 (เมืองโขง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

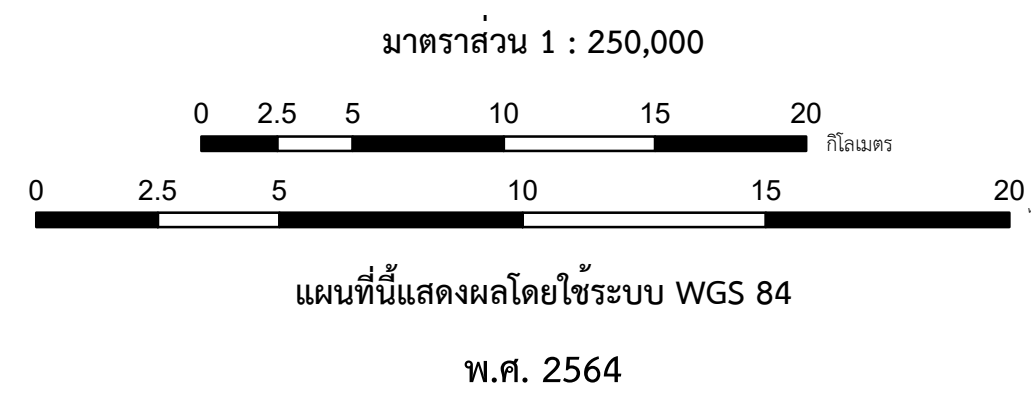

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีปริมาณแร่สูงและอยู่ใกล้กับพื้นที่ชุมชนและแหล่งน้ำดื่มได้ผ่านการประเมินเชิงวิทยาศาสตร์ตามมาตรฐานสากลและสิ่งแวดล้อมซึ่งพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่นำมาเสนอเพื่อการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่มีรายการในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทบัตร ค่าเขตอายุบัตรและค่าเขตอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
 - พื้นที่ตามอายุบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุบัตรที่ยังไม่มีเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และธรณีวิทยาเบื้องต้นซึ่งมีแหล่งแร่คุณภาพดีและศักยภาพสูง
 - พื้นที่ที่มีปริมาณแร่หรือปริมาณสำรองแร่ตามประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับ 100 โท) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการขออนุญาตทำเหมืองและผลิตแร่หรือแร่สังเคราะห์ และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และธรณีวิทยาเบื้องต้นซึ่งมีแหล่งแร่คุณภาพดีและศักยภาพสูง
- พื้นที่ที่มีปริมาณแร่หรือปริมาณสำรองแร่ตามประเภทที่ 17 หรือมี แหล่งแร่ที่พบใน พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการประเมินตามหลักการกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)
- หมายเหตุ** การจัดทำแผนทำเหมืองในใบ ๑ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการอนุญาตและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องได้รับการอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนที่จะสามารถดำเนินการได้

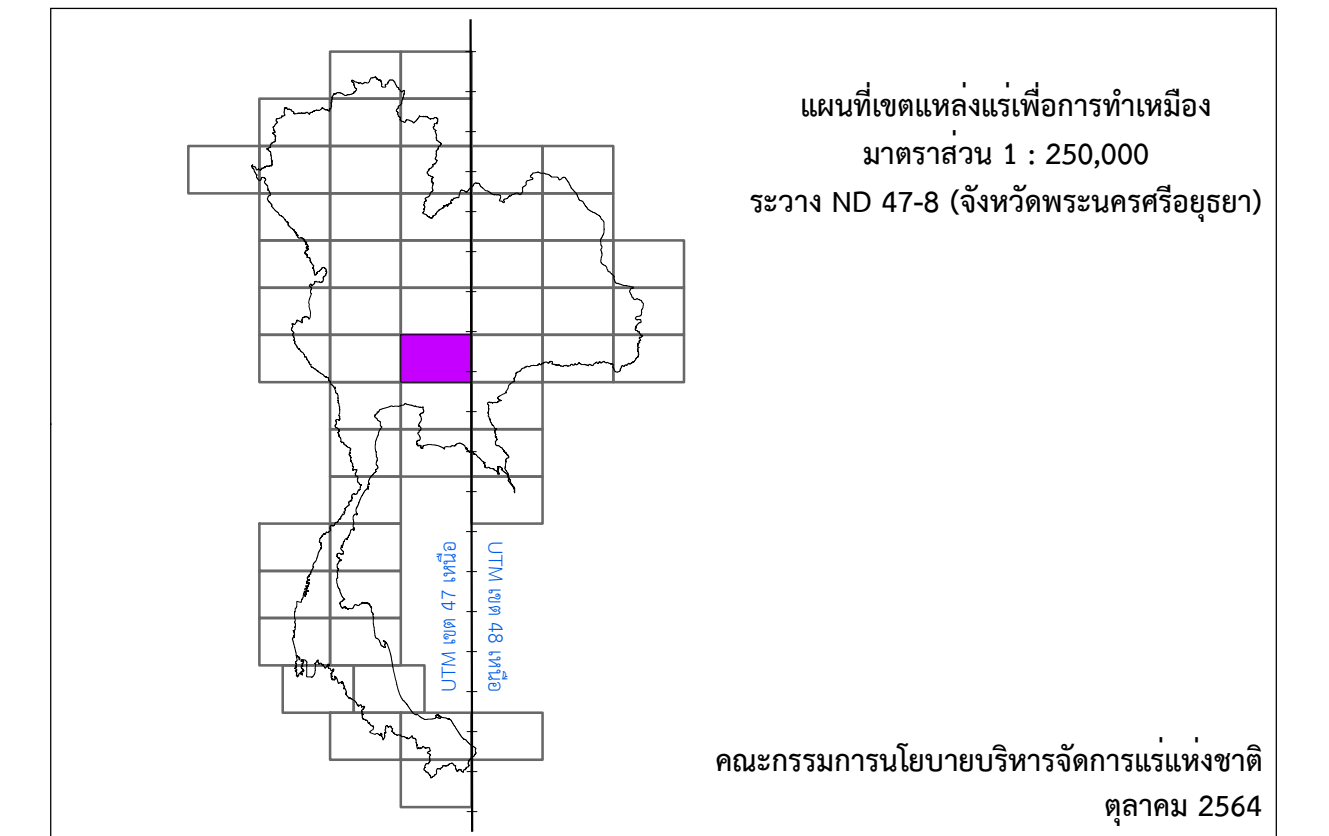
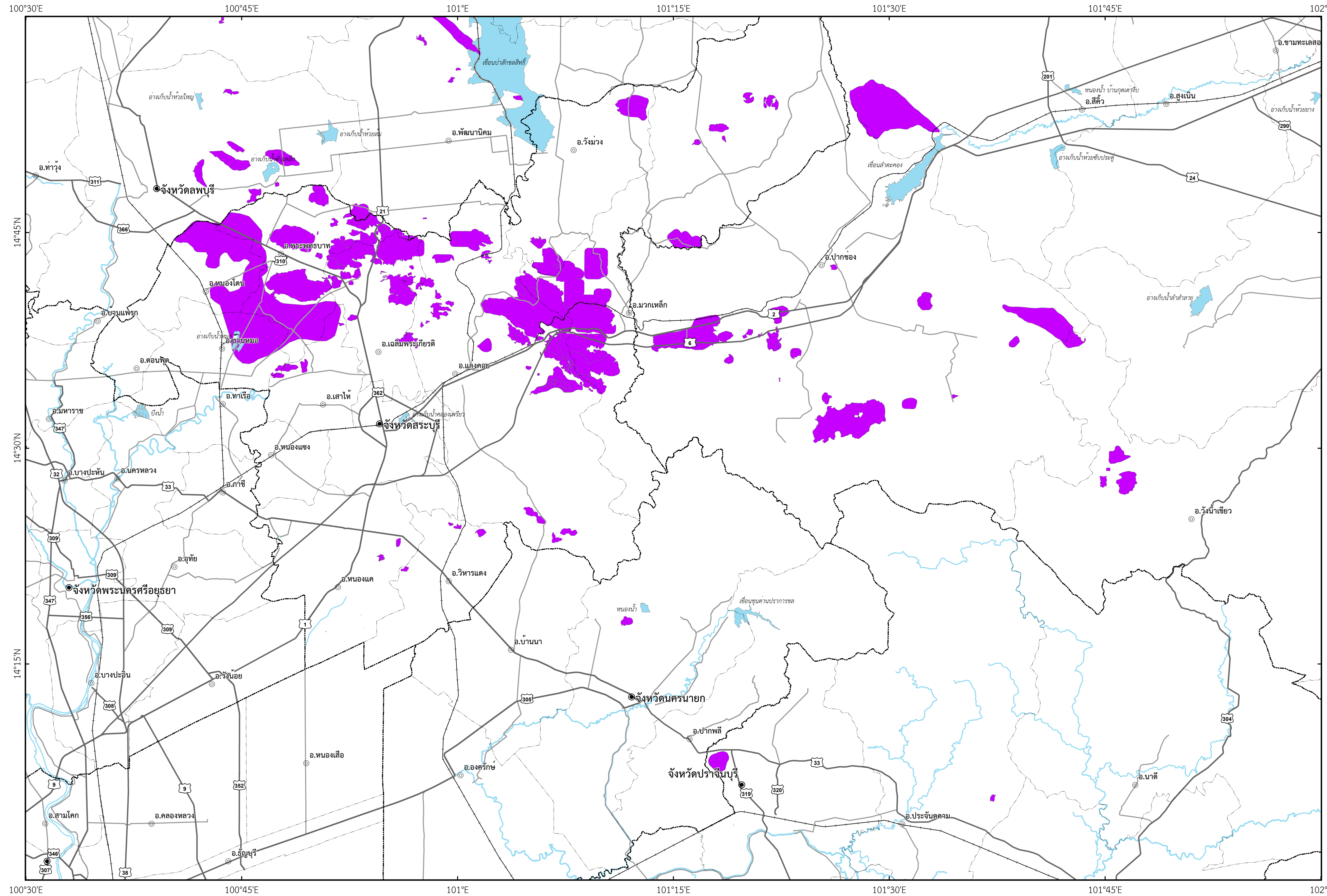
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 47-8 (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

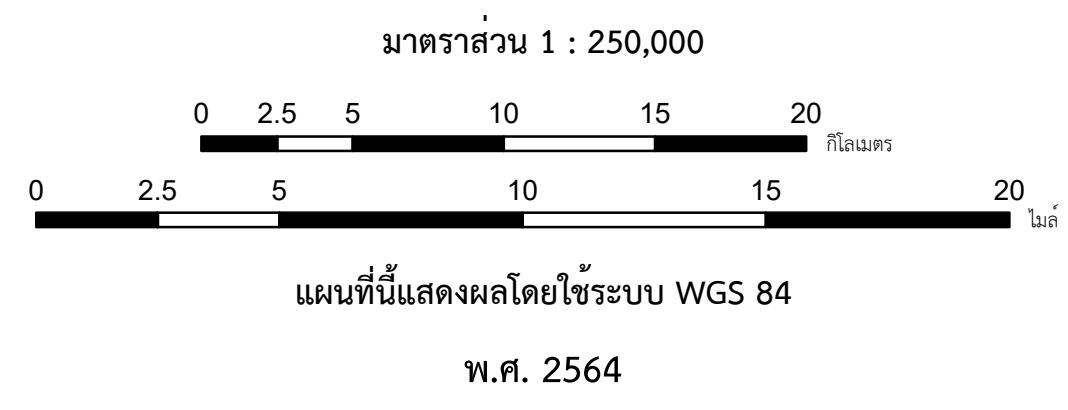
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ที่มีปริมาณสำรองสูงและเป็นแหล่งแร่ที่มีคุณภาพสูง ได้รับการประเมินปัจจัยเชิงลบด้านการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจมีความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ทั้งที่ระยะยาวและระยะสั้นของประชาชนในพื้นที่ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่นำมาใช้ในการอนุญาตทำเหมือง โดยให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่และพื้นที่ที่มีผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทหิน ค่าของธาตุประจําชนิด และค่าของธาตุอื่นที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอายุขัยหรือพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุขัยหรือพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน
- พื้นที่ที่มีการประเมินศักยภาพของแหล่งแร่ประเภทหินตามพื้นที่ การทำเหมืองแร่ประเภทหิน 1 ประเภท 53 แห่ง พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข 100 ปี) ซึ่งได้มีการทำแผนที่และข้อมูลทรัพยากรแร่ในพื้นที่ โดยได้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและชี้แจงรายละเอียดอย่างชัดเจน และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และมีความเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ที่มีคุณภาพสูง

วิธีนี้ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่บริเวณขนาด 17 ไร่ 17 งาน 17 ตารางวา (พื้นที่ 17 ไร่ 17 งาน 17 ตารางวา) และพื้นที่ของกรมทรัพยากรธรณี และสำนักงานการประเมินทรัพยากรแร่ประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจัดทำรายงานฉบับนี้ไม่ใช่การประเมินผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ทั้งหมด จะต้องดำเนินการขอขออนุญาตทำเหมืองแร่และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอขออนุญาตทำเหมืองแร่และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขอขออนุญาตทำเหมืองแร่และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

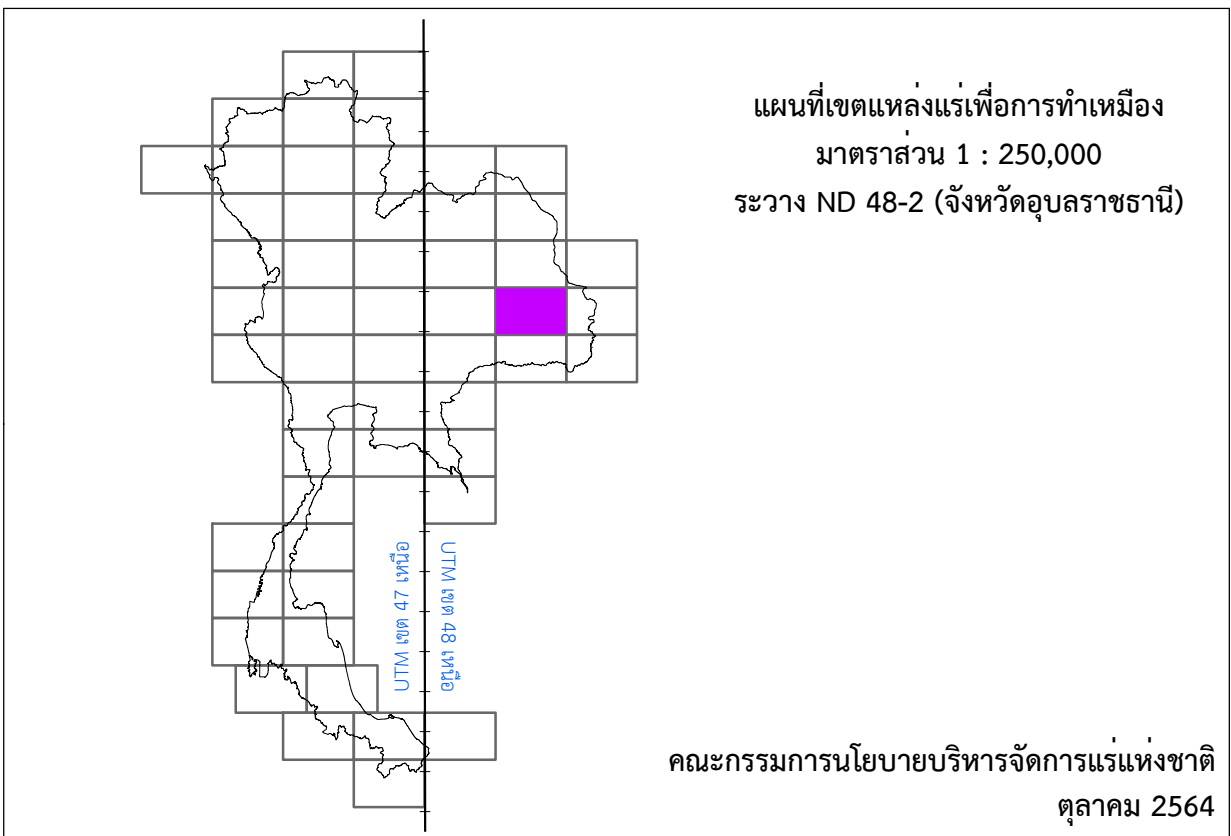
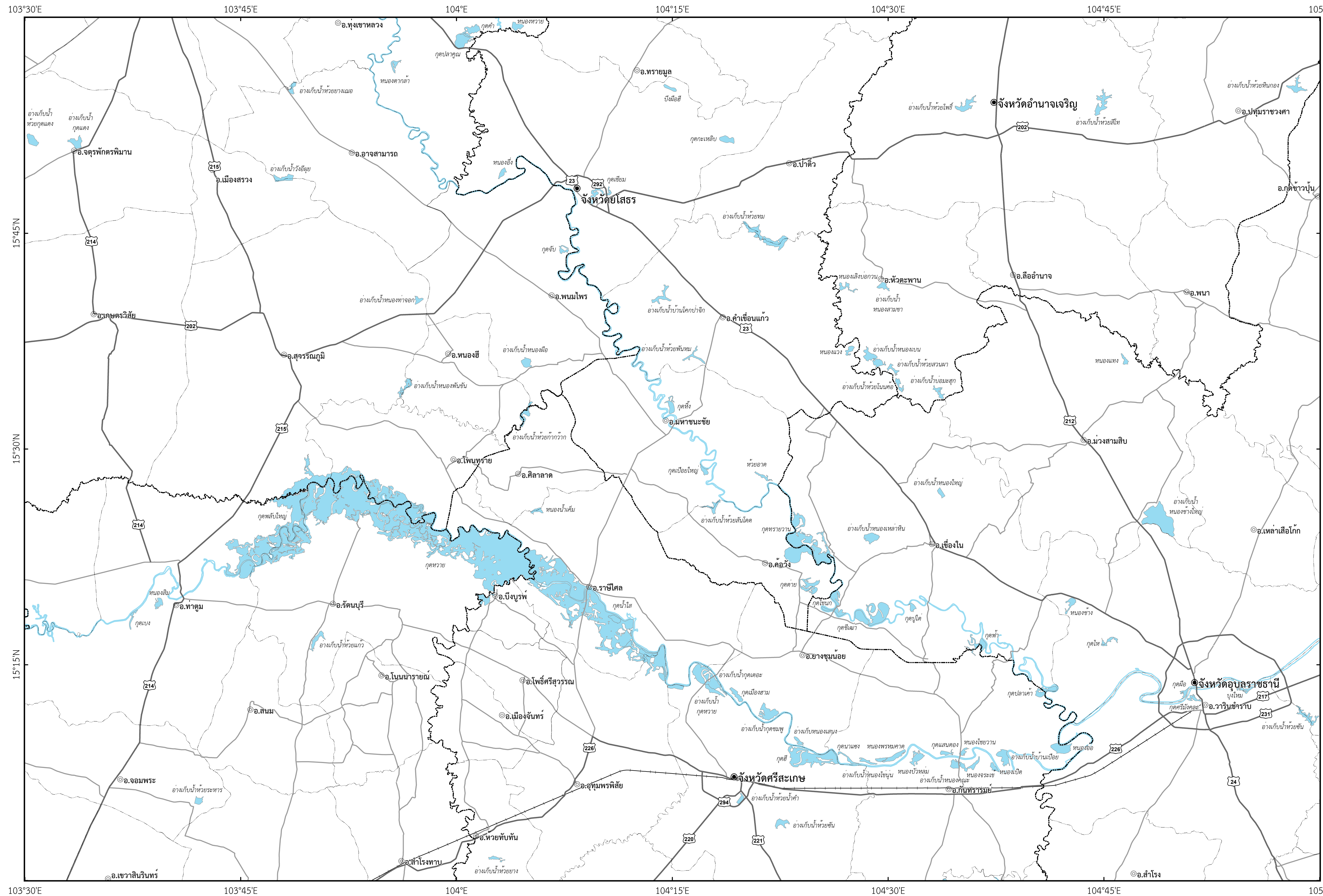
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง ND 48-2 (จังหวัดอุบลราชธานี)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

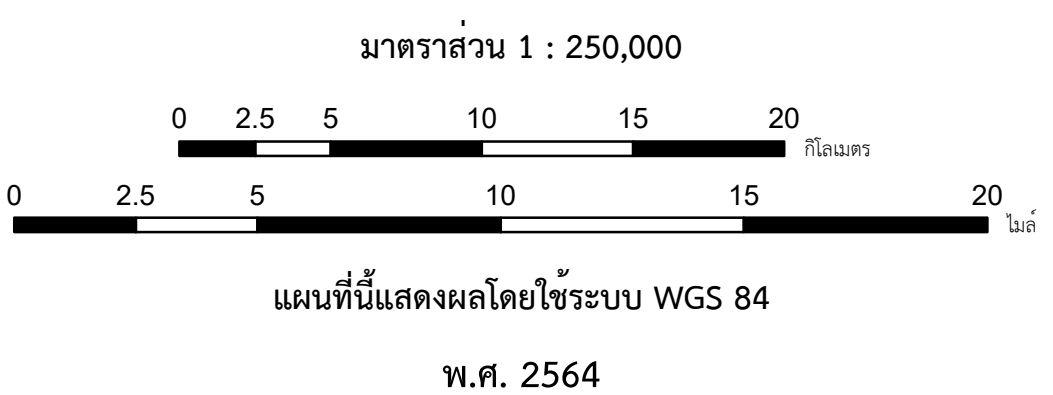
- ๑ ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == ถนน
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื่อม อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่มีอยู่เป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณสำรองแร่ที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพในการทำเหมืองแร่สูงมาก และพื้นที่ดังกล่าวมีปริมาณสำรองแร่ที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่มีอยู่เป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณสำรองแร่ที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่มีอยู่เป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณสำรองแร่ที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่มีอยู่เป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณสำรองแร่ที่สำคัญอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อมูลนี้จัดทำขึ้นโดยกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลเบื้องต้นและอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หมายเหตุ: การดำเนินการขุดแร่ในพื้นที่ดังกล่าวต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว

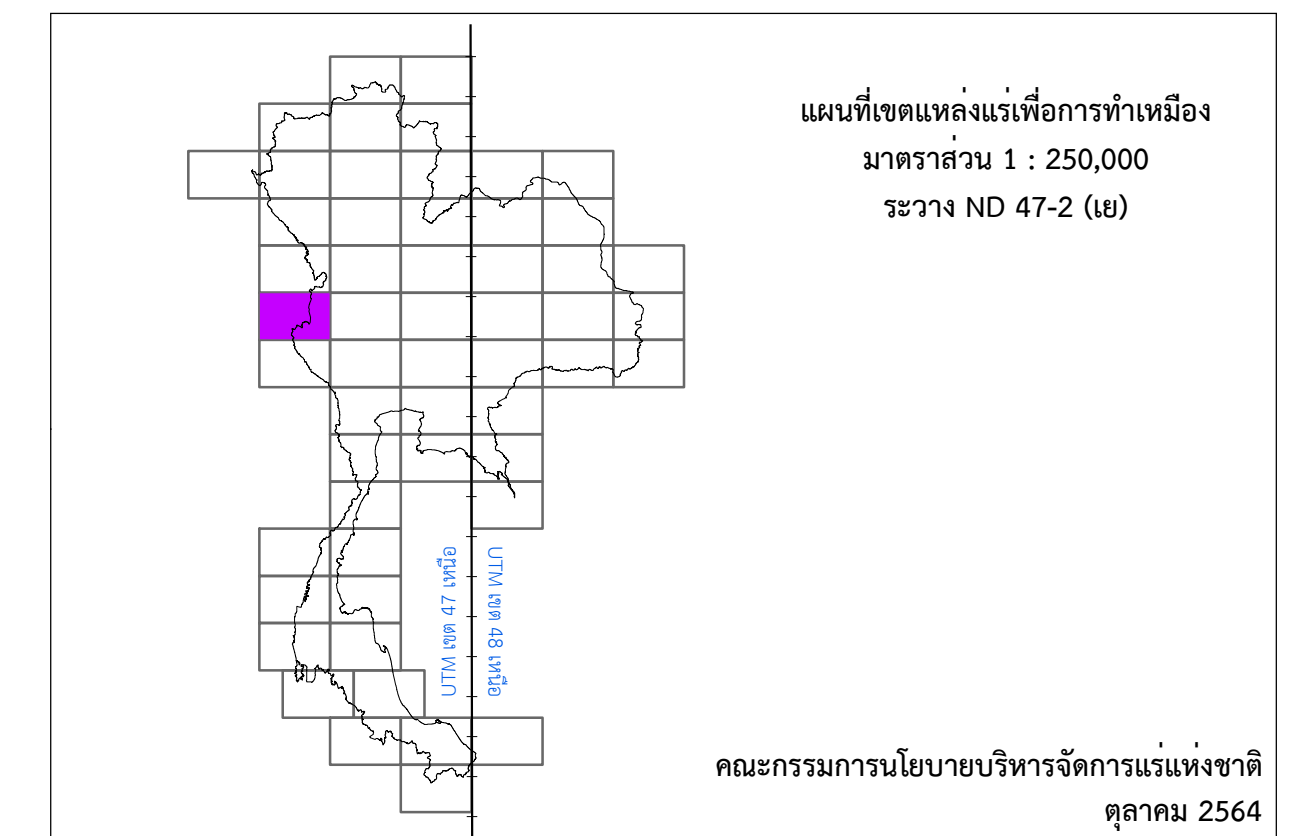
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รชวาง ND 47-2 (เบ)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

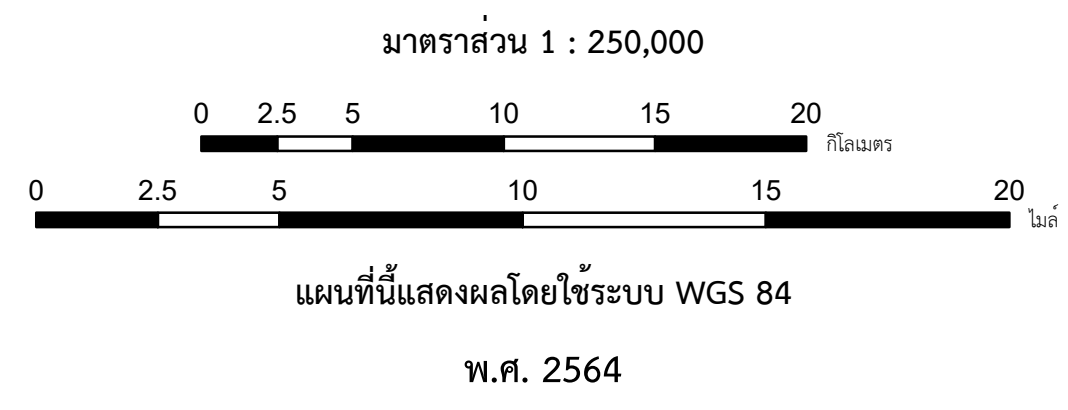

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีสีม่วงในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลเบื้องต้นว่าพบแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และการขอขออนุญาตและสัญญาของประชาชนปัจจุบัน มีต่อไปอีกที่จะใช้ในการทำเหมือง และการขอขออนุญาตและสัญญาของประชาชนปัจจุบันและสัญญาการทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองฉบับนี้ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประกาศนียบัตร คำขอขออนุญาตขุดแร่ และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
 - พื้นที่ตามสัญญาบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามสัญญาบัตรหรือใบใช้สอยแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
 - พื้นที่ที่มีการสำรวจหรือสำรวจพบแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจตามประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) หรือมีการทำเหมืองแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ โดยไม่ดำเนินการขออนุญาตทำเหมืองและขออนุญาตใช้พื้นที่ของแร่ดีบุก และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
- พื้นที่ที่มีสีฟ้าในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลเบื้องต้นว่าพบแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และการขอขออนุญาตและสัญญาของประชาชนปัจจุบัน มีต่อไปอีกที่จะใช้ในการทำเหมือง และการขอขออนุญาตและสัญญาของประชาชนปัจจุบันและสัญญาการทำเหมือง โดยให้รวมถึงพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองฉบับนี้ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย
- พื้นที่ตามประกาศนียบัตร คำขอขออนุญาตขุดแร่ และคำขอประทานบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
 - พื้นที่ตามสัญญาบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามสัญญาบัตรหรือใบใช้สอยแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
 - พื้นที่ที่มีการสำรวจหรือสำรวจพบแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจตามประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) หรือมีการทำเหมืองแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ โดยไม่ดำเนินการขออนุญาตทำเหมืองและขออนุญาตใช้พื้นที่ของแร่ดีบุก และเป็นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และทราบเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ดีบุกและแร่สังกะสีในปริมาณที่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

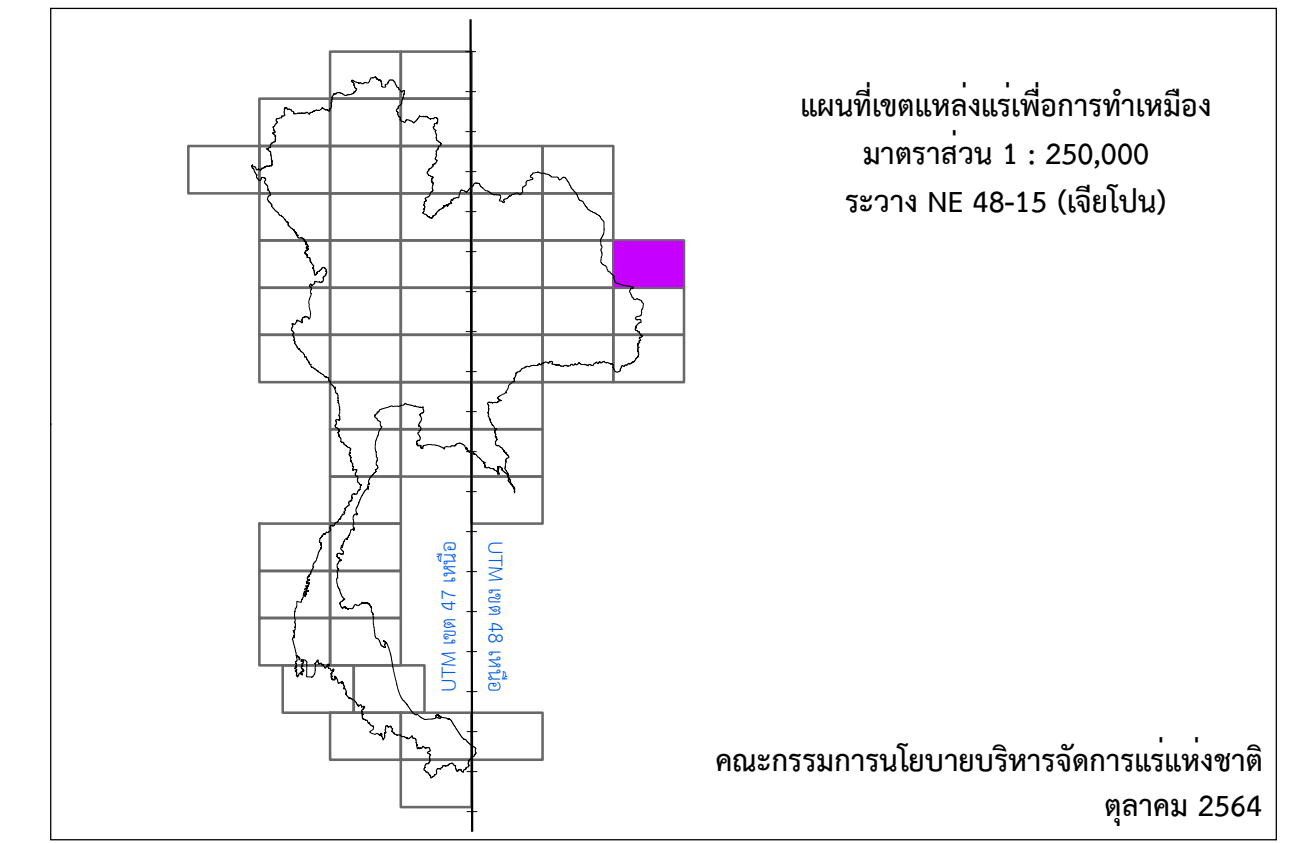
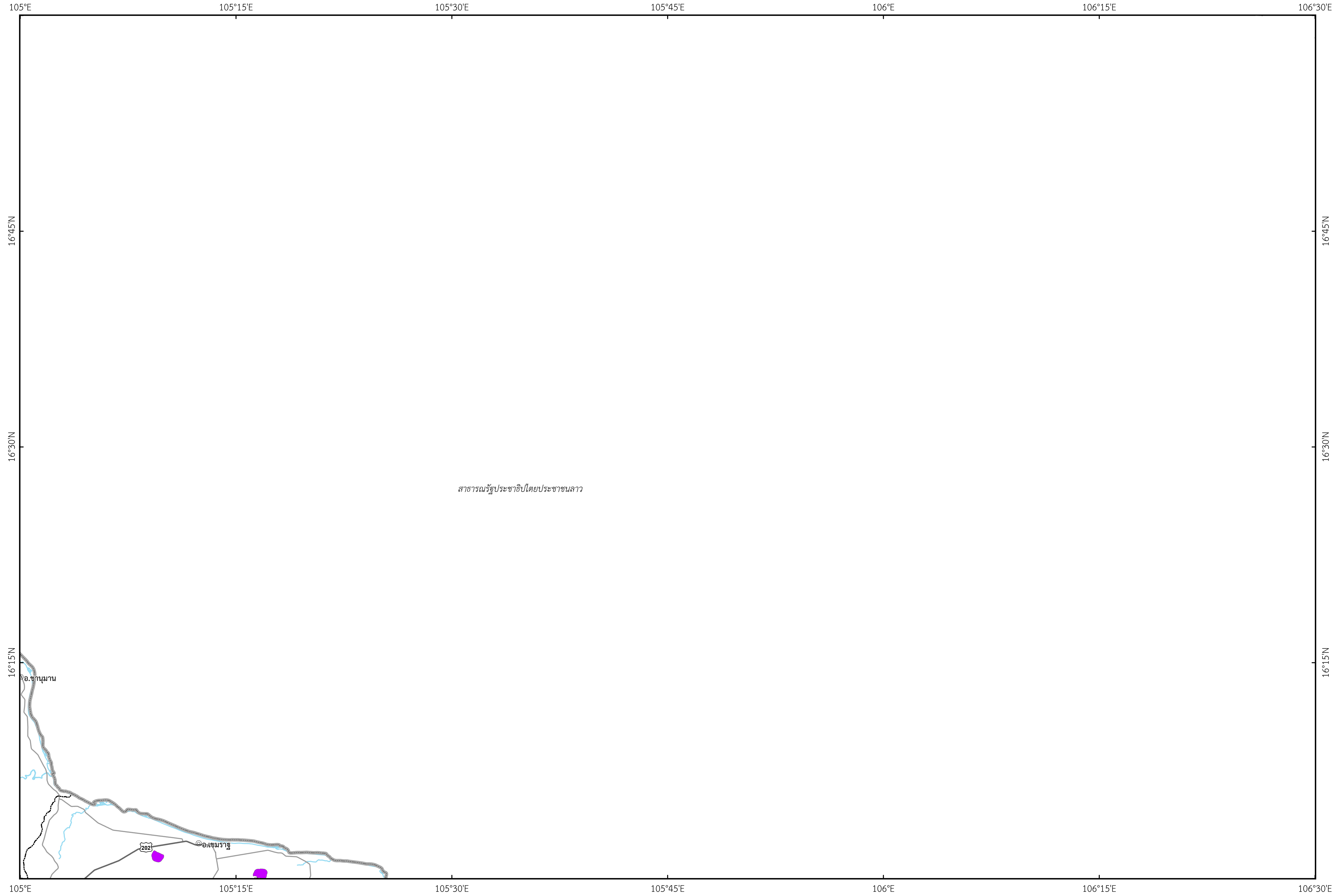
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าพื้นที่ขุดแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รชวาง NE 48-15 (เจียโปน)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

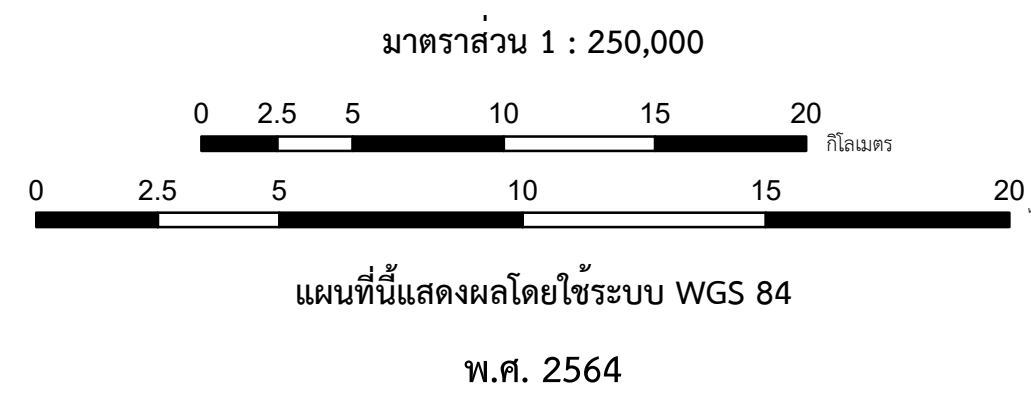
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- == แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- == แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลเบื้องต้นว่ามีคุณสมบัติและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ได้รับการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ไม่ควรใช้ประโยชน์ในการทำเหมืองและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับแร่ในพื้นที่ดังกล่าวโดยไม่มีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

- พื้นที่ของประทานบัตร ค่าของประทานบัตร และค่าของประทานบัตรที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ของประทานบัตรที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอนุญาตให้ขุดแร่ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และความเป็นไปได้ในพื้นที่แหล่งแร่คุณสมบัติและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง
- พื้นที่ที่มีแร่หรือสินแร่หรือสินแร่ของกรมอุตสาหกรรมพิเศษ กรมการทำเหมืองแร่ประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยได้ดำเนินการตามกฎหมายตั้งแต่มีผลบังคับใช้แล้วหรืออย่างคร่าวๆ และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และความเป็นไปได้ในพื้นที่แหล่งแร่คุณสมบัติและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง

พื้นที่ที่แสดงด้วยสีแดงเข้มในแผนที่นี้หมายถึงตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลการบริหารแร่ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจัดทำโครงการเหมืองแร่ใด ๆ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องไม่มีการขออนุญาตขุดแร่ตามกฎหมายอื่น ซึ่งจะสามารถดำเนินการได้

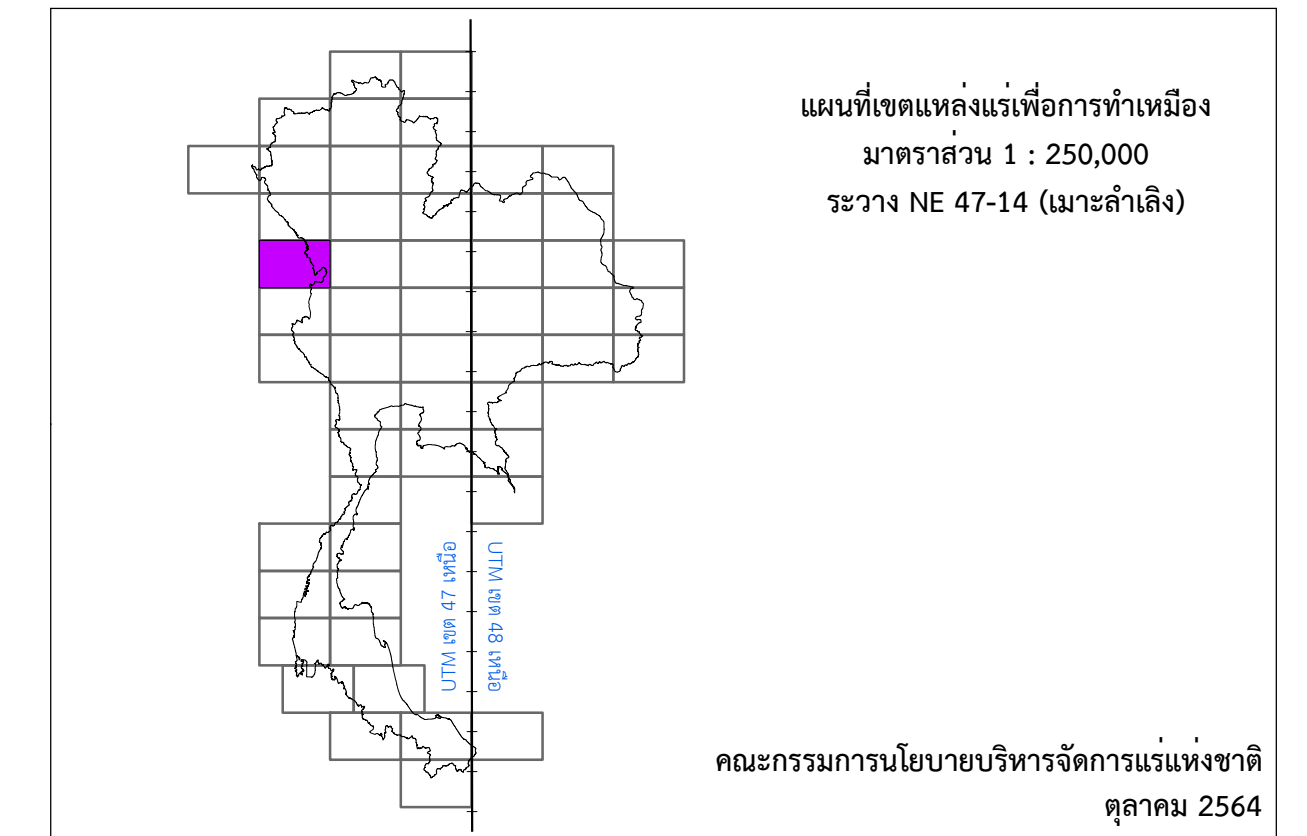
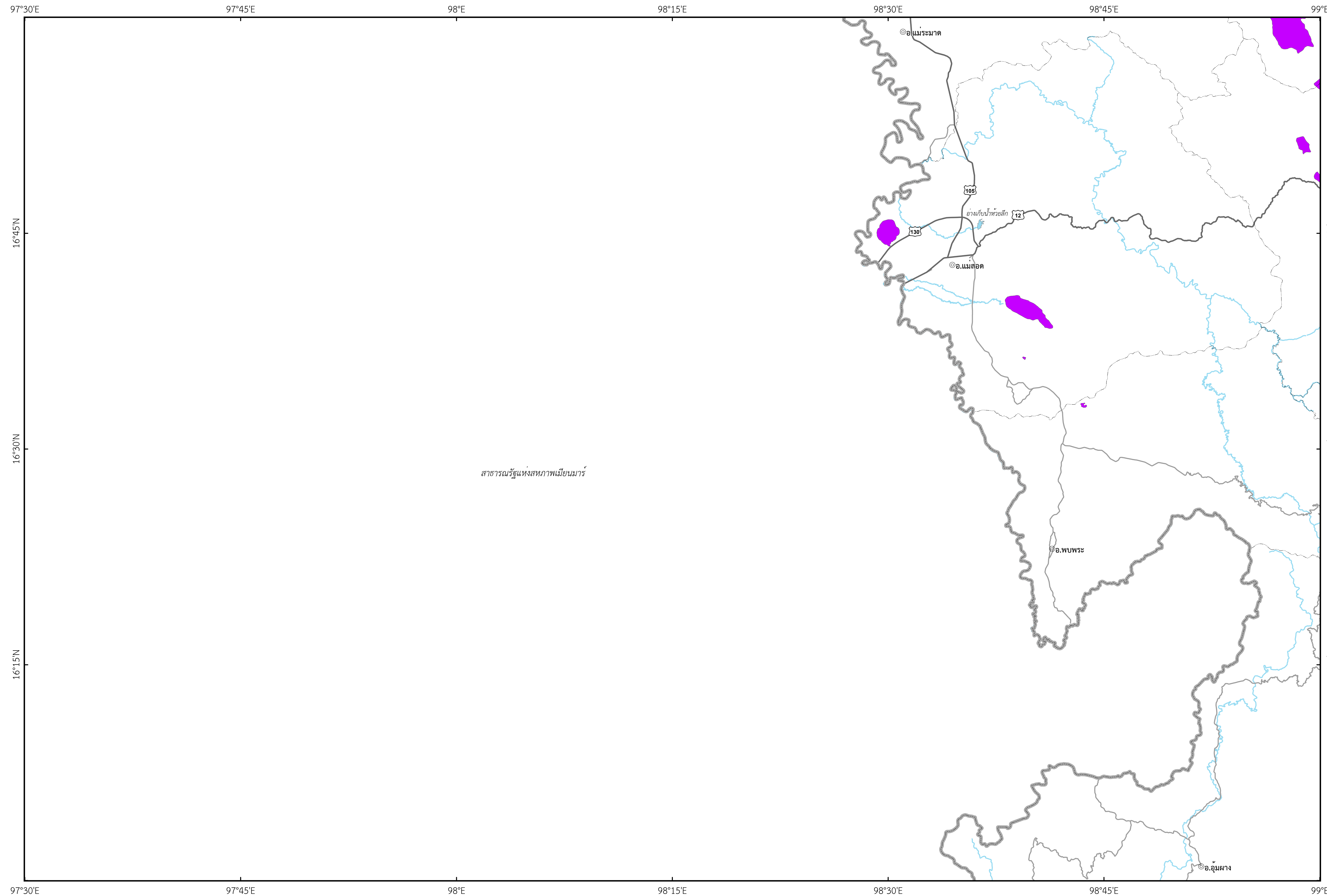
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองทรัพยากรแร่ และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564 โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NE 47-14 (เมฆาลำเลียง)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

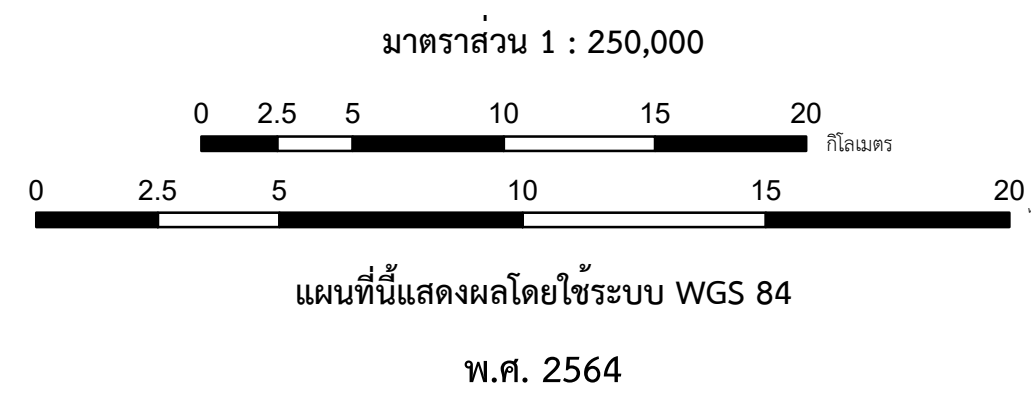

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- - - - - แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เชื้อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่นี้จัดทำขึ้นเพื่อการประเมินศักยภาพและจัดสรรพื้นที่ทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในเขตแหล่งแร่ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวไว้ด้วย

- พื้นที่ดินประเภทนิเวศ ค้ำชดอยู่ประเภทนิเวศ และค้ำชดประเภทนิเวศที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
 - พื้นที่ดินชายฝั่งหรือพื้นที่ดินแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ดินชายฝั่งหรือพื้นที่ดินแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวไว้ด้วย
 - พื้นที่ดินที่มีมลพิษหรือพื้นที่ดินที่ปนเปื้อนสารพิษอันตรายหรือพื้นที่ดินที่ปนเปื้อนสารพิษอันตรายที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวไว้ด้วย
- แผนที่นี้จัดทำขึ้นโดยอิงตามข้อกำหนดมาตรา 17 วรรค 1 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)
- หมายเหตุ:** การจัดทำแผนที่นี้ขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินศักยภาพและจัดสรรพื้นที่ทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในเขตแหล่งแร่ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวไว้ด้วย

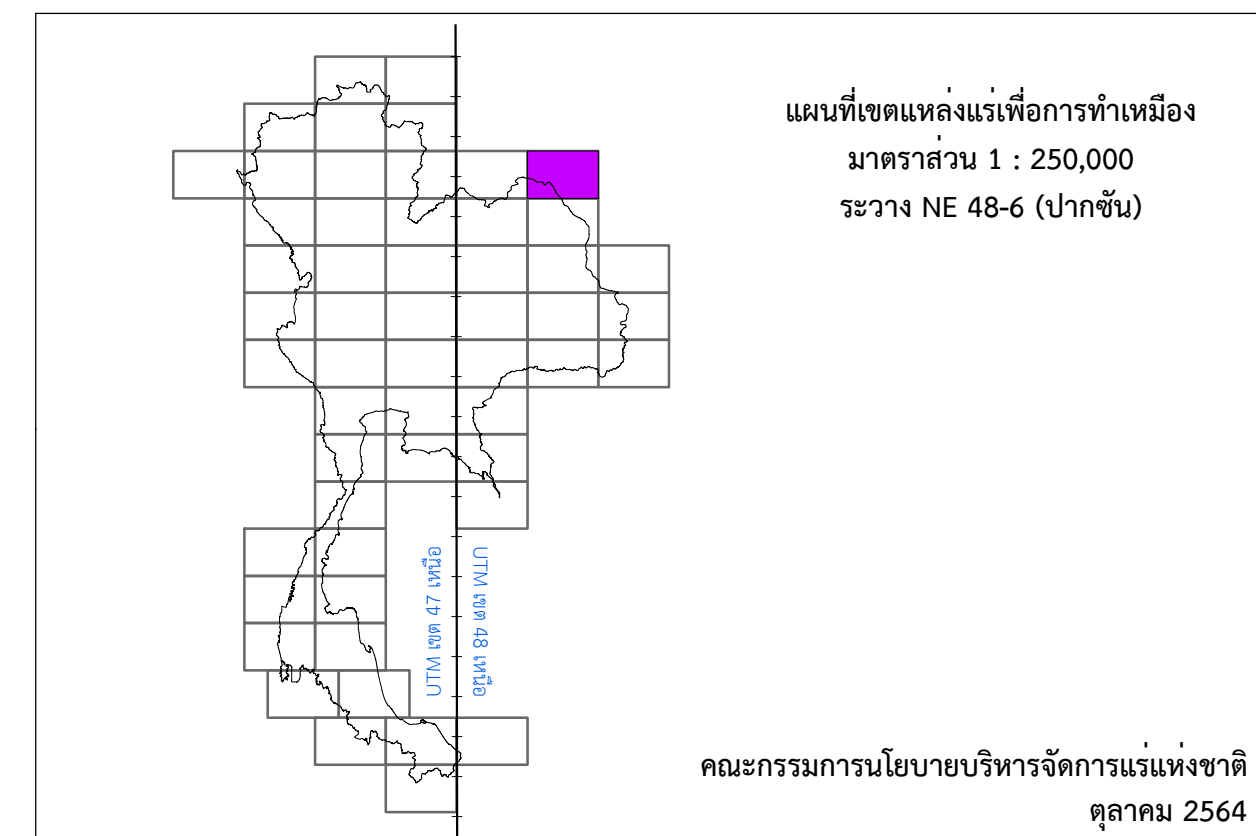
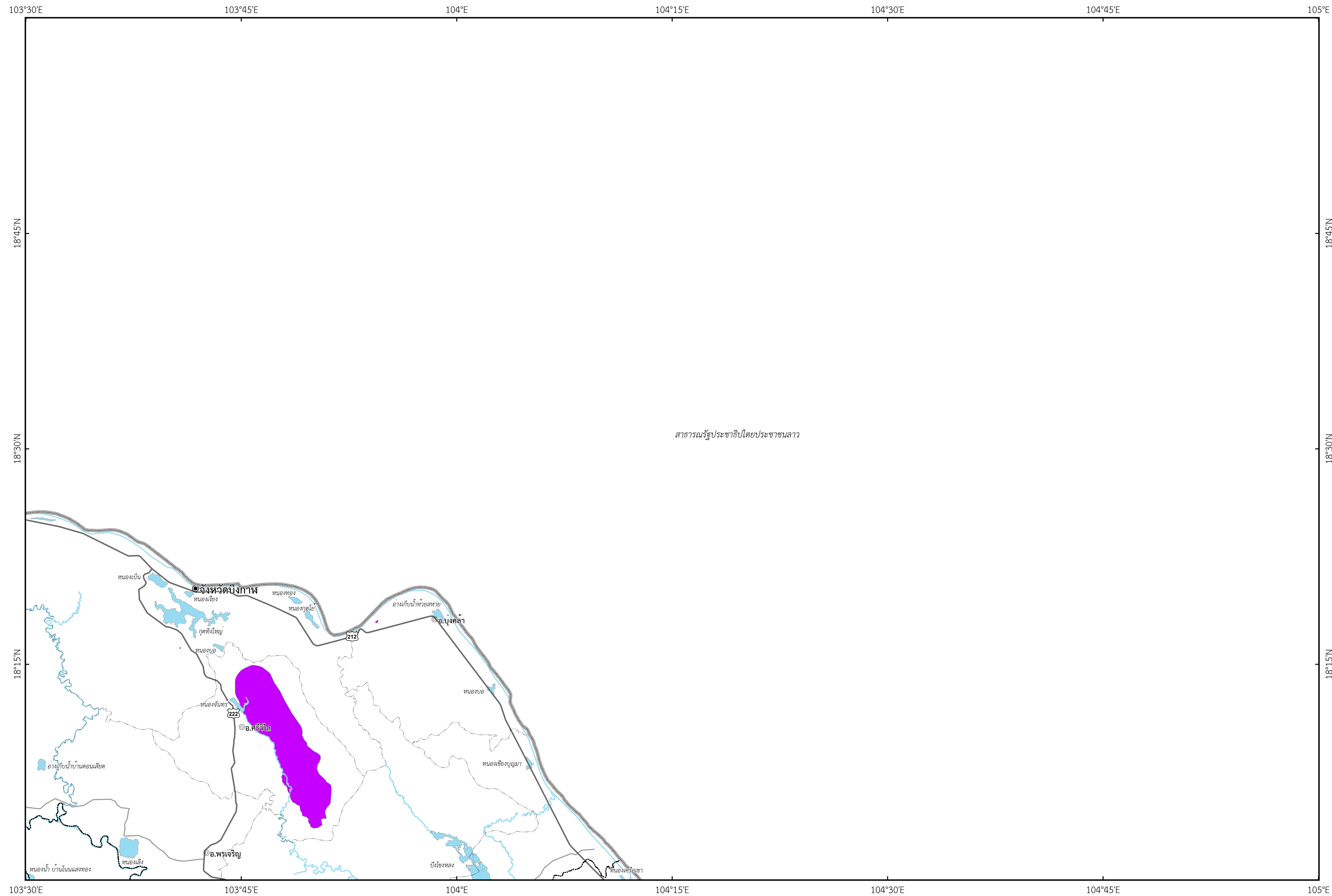
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่ทำเหมืองแร่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

รขวาง NE 48-6 (ปากซัน)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

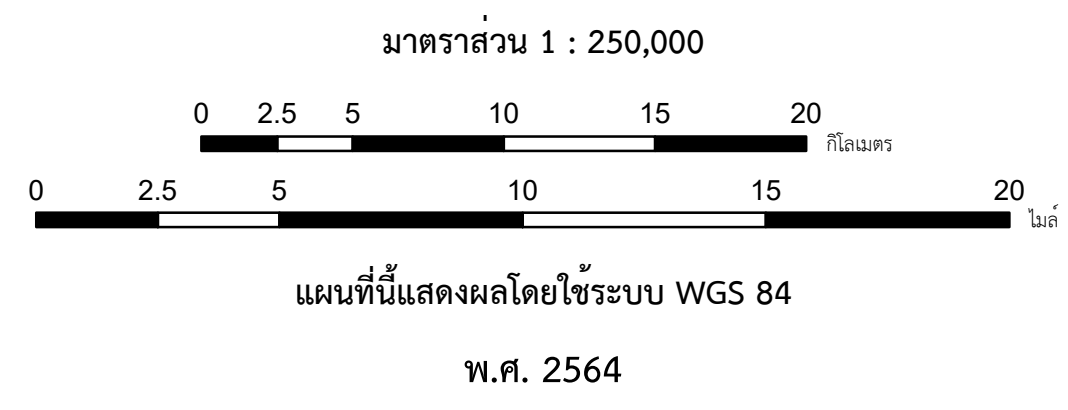
สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่มีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุต่าง ๆ มากมาย การดำเนินการสำรวจและประเมินศักยภาพของพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางธรณีวิทยาและธรณีเคมีที่ถูกต้องและทันสมัย เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารจัดการแร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงไว้ด้วย

พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ป่าไม้ปกคลุมหนาแน่น และมีแหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนมาก การดำเนินการสำรวจและประเมินศักยภาพของพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางธรณีวิทยาและธรณีเคมีที่ถูกต้องและทันสมัย เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารจัดการแร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงไว้ด้วย

พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ป่าไม้ปกคลุมหนาแน่น และมีแหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนมาก การดำเนินการสำรวจและประเมินศักยภาพของพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางธรณีวิทยาและธรณีเคมีที่ถูกต้องและทันสมัย เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารจัดการแร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงไว้ด้วย

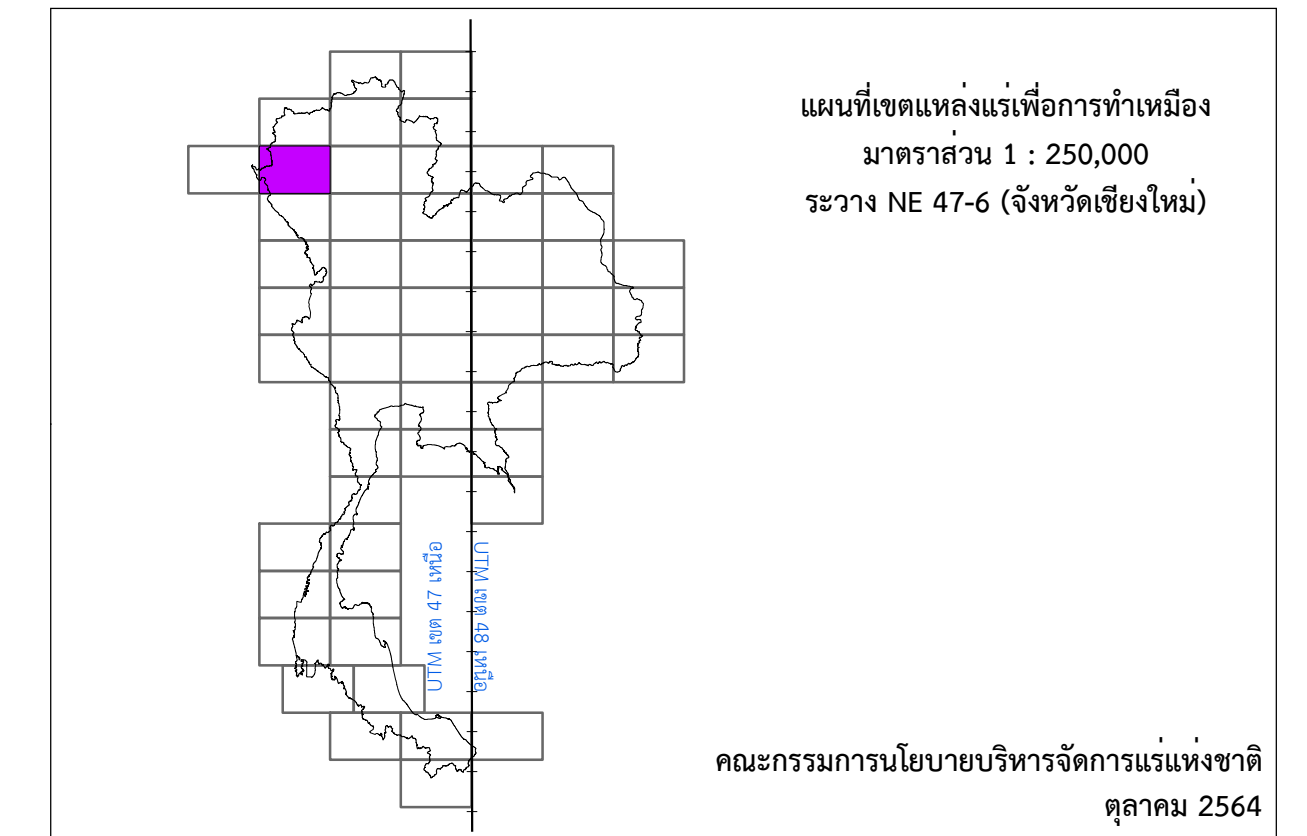
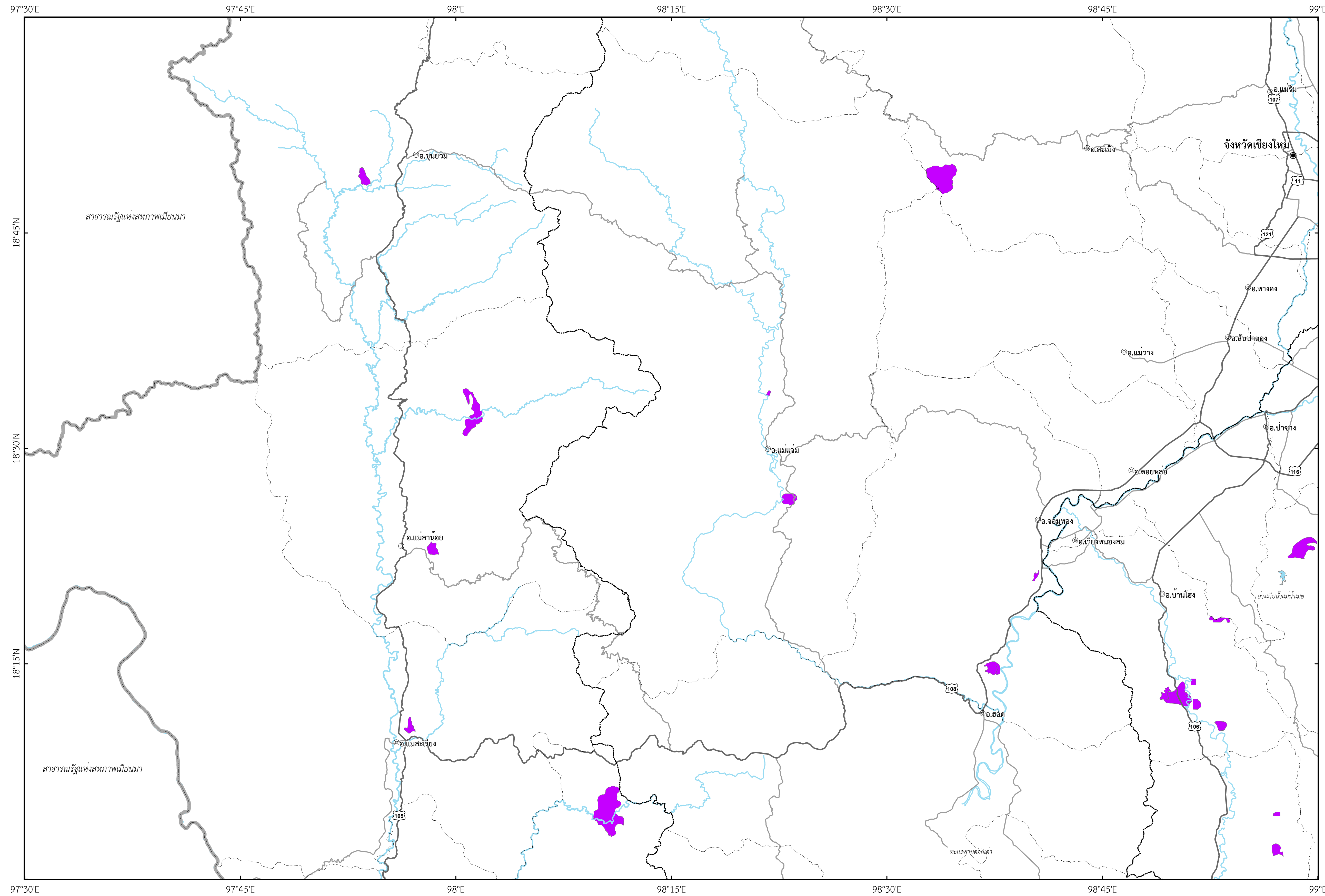
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่
และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NE 47-6 (จังหวัดเชียงใหม่)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

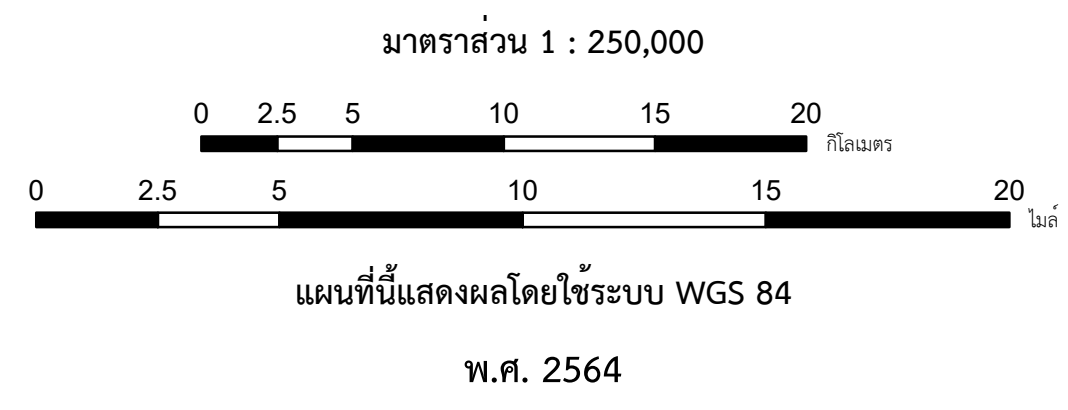

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่มีอยู่ทั่วไปในเขตและนอกเขตชุมชน และอยู่ห่างไกลจากชุมชน ได้รับความปลอดภัยสูง ได้รับความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การประเมินศักยภาพแร่และพิจารณาขีดจำกัดความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และการขอขออนุญาตและขออนุญาตประกอบอาชีพอื่น มีผลไม่ใช้บังคับใช้การทำเหมือง และการทำเหมืองแร่ในเขตชุมชนและนอกเขตชุมชนของประชาชนในชุมชนเชิงการเกษตรเชิงเมือง โดยให้รัฐมนตรีชี้แจงเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ไม่มีชุมชนในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแบบกึ่งชุมชนและเมืองภายใต้การบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย

- พื้นที่ตามประเภทแร่ ค่าเช่าต่ออายุประทานบัตร และค่าขอประทานบัตรที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
 - พื้นที่ตามอายุประทานบัตรที่เป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอายุประทานบัตรที่ได้โอนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และหาแร่เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ชุมชนและนอกเขตชุมชนเชิงเมือง
 - พื้นที่ที่มีแร่ชนิดอื่นหรือหินหรือทรายหรือดินปนทรายที่มีปริมาณแร่ที่เกินกว่าปริมาณที่กำหนดในมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านเหมืองแร่และกัมมันตภาพรังสีของแร่ชนิดอื่น และเป็นที่ที่ไม่มีผลการสำรวจแร่และหาแร่เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ชุมชนและนอกเขตชุมชนเชิงเมือง
- พื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำสุดในเชิงปริมาณแร่ตามมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศ (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)
- หมายเหตุ** การขอทำเหมืองแร่ในเขตเมืองและนอกเขตเมืองใน ๑ ภายในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องไม่มีการขออนุญาตขุดหรือถมดินถมทราย ก้อนหินหรือสารเคมีอันตราย

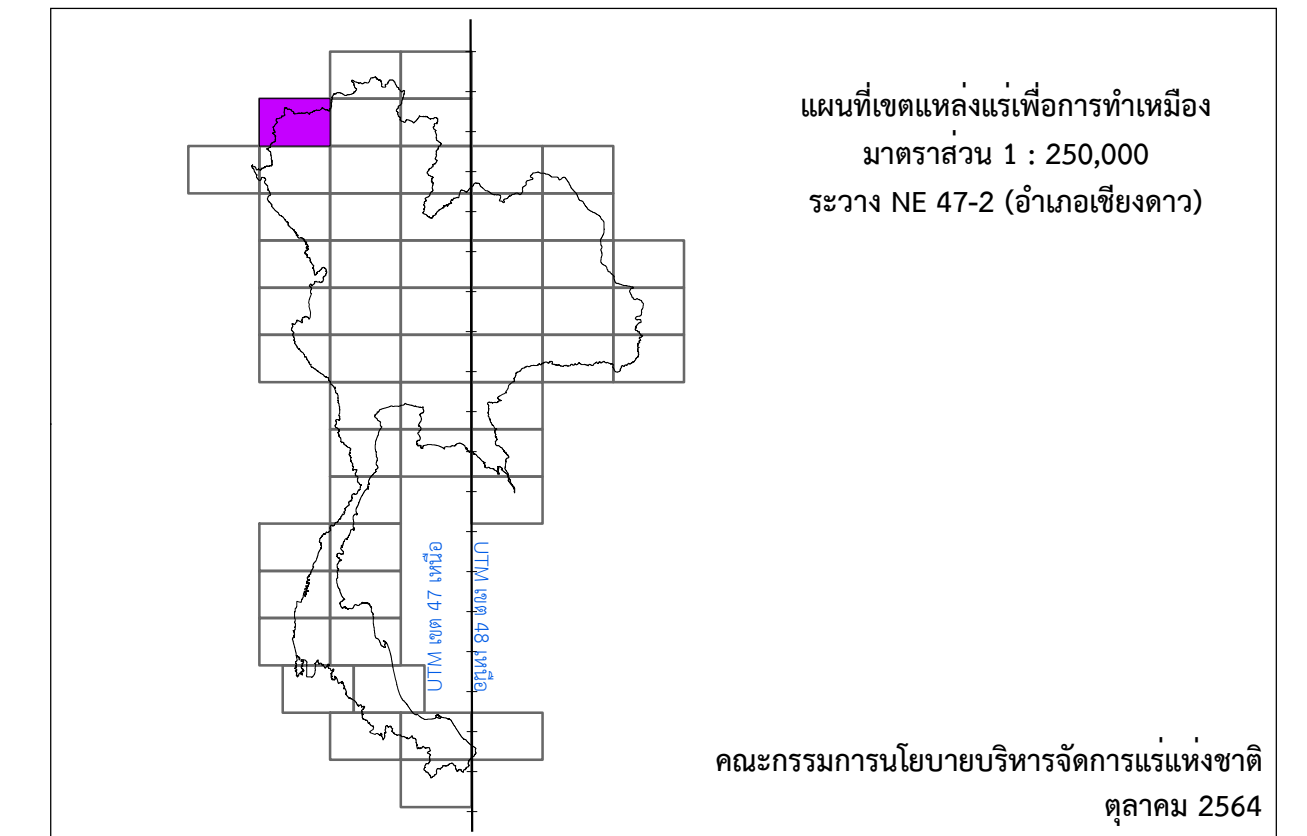
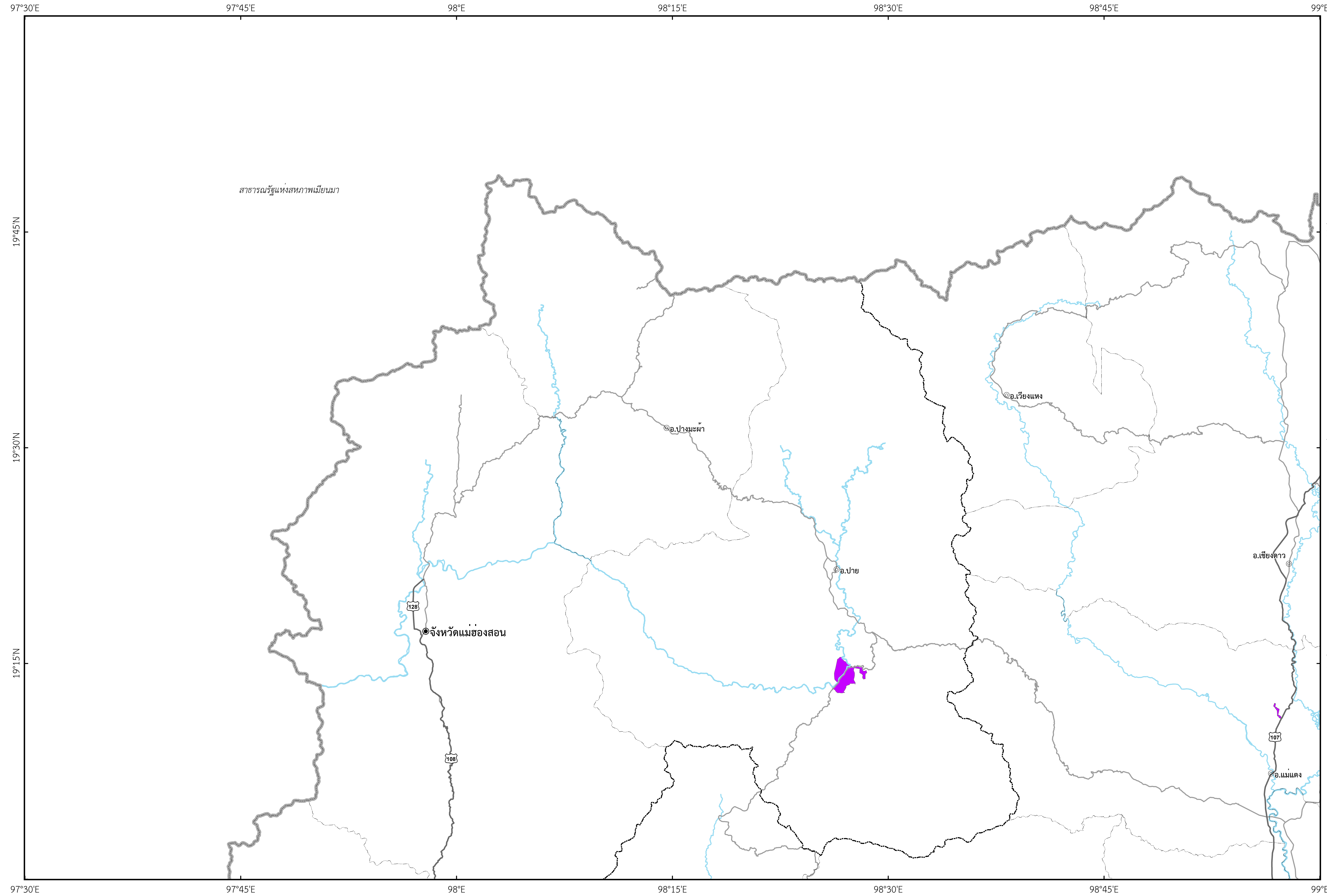
ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างเหมืองทรัพยากรแร่ และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

แผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

แผนที่แนบท้ายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

ระวาง NE 47-2 (อำเภอเชียงดาว)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

สัญลักษณ์และคำอธิบาย

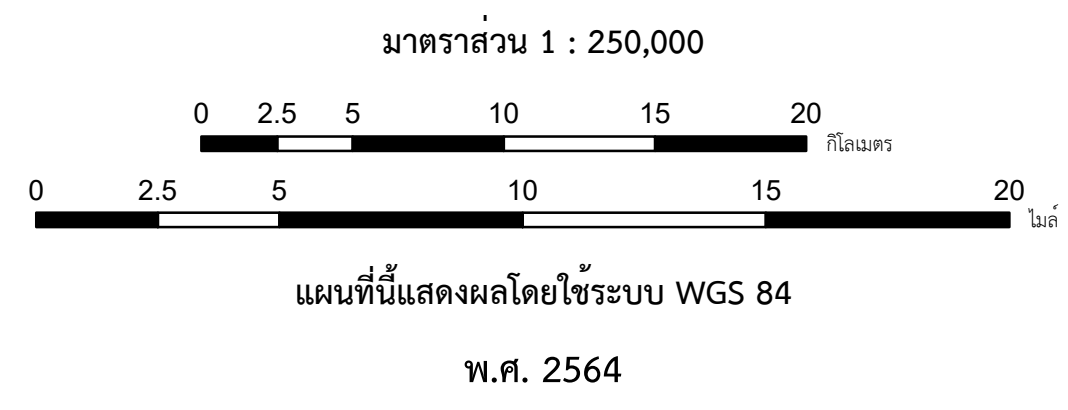
- ที่ตั้งจังหวัด อำเภอ
- แนวแบ่งเขตอำเภอ
- แนวแบ่งเขตจังหวัด
- แนวแบ่งเขตระหว่างประเทศ
- == ถนน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

พื้นที่ซึ่งมีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลยืนยันแน่ชัดว่าอุดมสมบูรณ์ และอยู่ภายใต้การสำรวจได้ผ่านการประเมินเชิงวิทยาศาสตร์การประเมินศักยภาพและสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มีแนวโน้มที่จะใช้ในการทำเหมือง และการก่อกำเนิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในระยะเวลาอันใกล้จากข้อมูลทางธรณีวิทยา โดยที่กรมแร่แห่งชาติเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองซึ่งมีปรากฏในแผนที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 ประกอบด้วย:

- พื้นที่ตามประเภทบิรฯ ค่าชดเชยประชาชนบิรฯ และค่าชดเชยประชาชนบิรฯเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564
- พื้นที่ตามอาชญาบัตรที่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2560 - 2564 และพื้นที่ตามอาชญาบัตรที่ยกเลิกตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569 และพื้นที่ที่มีผลการสำรวจแร่และธรณีวิทยาเบื้องต้นซึ่งมีแหล่งแร่ อุดมสมบูรณ์และอยู่ภายใต้การสำรวจได้
- พื้นที่ซึ่งมีแนวโน้มหรือหลักฐานของทรัพยากรแร่หายากที่ สก.มีการทำเหมืองประเภทที่ 1 ตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 (ไม่เกิน 100 ไร่) หรือมีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยได้ดำเนินการขออนุญาตทำเหมืองและดำเนินการขออนุญาตอย่างถูกต้อง และเป็นพื้นที่ที่มีการสำรวจแร่และธรณีวิทยาเบื้องต้นซึ่งมีแหล่งแร่ อุดมสมบูรณ์และอยู่ภายใต้การสำรวจได้

พื้นที่ซึ่งมีศักยภาพสูงและไม่ใช้ที่สำรวจตามกฎหมาย 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification: TMFC)

หมายเหตุ การจัดทำโครงการทำเหมืองแร่ใน ๑ ไร่ของแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าวข้างต้น จะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกระบวนการตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องไม่มีการขออนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ก้อนเงินสามารถดำเนินการได้

ผู้รวบรวมและจัดทำ
คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดทรัพยากรแร่ และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
แผนที่ฉบับนี้รวบรวมในปี พ.ศ. 2564 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ ตุลาคม 2564
โดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ข สรุปผลการประชุมหารือและการรับฟังความคิดเห็น

สรุปประเด็นหารือและรับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting)

ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ได้กำหนดจัดการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ ภายหลังจากที่มีการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เมื่อช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) เรื่อง หลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้ในการขั้นตอนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนกรณีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ นั้น จะต้องมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น และ ๓) การประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing)

ประธานฯ คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (นายอดิทัต วะสินนท์ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) ให้เกียรติเปิดการประชุม และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อวิตกกังวลสำหรับนำมาปรับปรุงร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) รวมทั้งเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ประธานฯ ได้กล่าวถึงประเด็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ ซึ่งประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบหลัก คือ ๑) การเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (Technical Meeting และ Focus Group) และ ๓) การจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) และปฏิทิน (Road map) ของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)

สาระสำคัญของการบรรยายในหัวข้อ “ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ และทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่” โดยนายอัศวิน ดอนพลอยเพชร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ใน ๙ ประเด็น อาทิ การสำรวจทรัพยากรแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ชนิดแร่ที่สงวนหวงห้าม/อนุรักษ์และพื้นที่แหล่งแร่สมบูรณ์ มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และผลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ทิศทางการพัฒนาประเทศจากกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่สัมพันธ์กับมิติของการบริหารจัดการแร่ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ผลการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ทั้งในส่วนของการดำเนินการที่สำเร็จแล้ว และที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ โดยมีการนำเสนอ ๔ ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ และผลดี ผลเสีย ผลกระทบเบื้องต้นของแต่ละทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ อันเป็นการนำแนวคิดการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) มาปรับใช้ ดังภาพ

ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2565 - 2569

- มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม โดยเร่งรัดสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศเป็นหลัก
- มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม โดยการเร่งรัดสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศและ ผสมผสานการจัดการแร่จากต่างประเทศ
- สร้างความสมดุลของการใช้ทรัพยากรแร่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ในประเทศ ควบคู่ไปกับการจัดหาวัตถุดิบทดแทน ในชนิดแร่ที่สำคัญทั้งจากในและต่างประเทศในสัดส่วนที่เหมาะสม
- มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ โดยเปิดพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่ใหม่ให้น้อยที่สุด หรือเปิดพื้นที่ใหม่เพื่อพัฒนาแหล่งแร่เฉพาะในช่วงเวลาวิกฤติทางวัตถุดิบแร่

โดยในการประชุมมีจำนวนผู้เข้าร่วมจำแนกตามแต่ละกลุ่ม ดังนี้

วันที่/ กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้อง (สังเกตการณ์)	จำนวน เจ้าหน้าที่	จำนวนผู้เข้าร่วม ที่ไม่สามารถระบุตัวตนได้	รวม
๒๙ ก.ย. ๒๕๖๔ กลุ่มที่สนับสนุน การพัฒนาเมืองแร่	๔๗	๑๑	๒๐	๒	๘๐
๓๐ ก.ย. ๒๕๖๔ กลุ่มหน่วยงาน ราชการ ที่เกี่ยวข้องและ/ หรือสถาบัน ทางวิชาการ	๕๕	๑๑	๘	๑	๗๕
๑ ต.ค. ๒๕๖๔ กลุ่มที่มีข้อวิตกก กังวลเกี่ยวกับ กิจกรรมเมืองแร่	๔๐	๗	๒๑	๗	๗๕

สำหรับประเด็นหารือและรับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) ประกอบด้วย ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ความเห็นต่อทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ๒) ข้อเสนอทิศทาง จุดมุ่งเน้น ยุทธศาสตร์สำคัญ และความคาดหวังของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) และ ๓) แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสรุปสาระสำคัญของความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อห่วงกังวลในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

๑) ความเห็นต่อทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)

ทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเมืองแร่ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเมืองแร่ มีความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่เห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในทางเลือกที่ ๓ สร้างความสมดุลของการใช้ทรัพยากรแร่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ในประเทศ ควบคู่ไปกับการจัดหาวัตถุดิบทดแทนในชนิดแร่ที่สำคัญทั้งจาก

ในและต่างประเทศในสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นทางเลือกที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable development) มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานของความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และครอบคลุมถึงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนไปพร้อมกับการอนุรักษ์ไว้ภายใต้หลักความสมดุลซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศกำลังพัฒนาเช่นประเทศไทย นอกจากนี้ ทั้ง ๓ กลุ่มยังมีความเห็นที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันว่าประเทศไทยยังจำเป็นที่จะต้องมีการสำรวจแร่โดยเฉพาะในชนิดแร่ที่สำคัญเพื่อให้ทราบถึงศักยภาพและใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารจัดการแร่เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนและสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่มีความเห็นเพิ่มเติมว่าแม้จะเห็นด้วยกับทางเลือกที่ ๓ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างสมดุลในประเด็นพัฒนาแร่ การจ้างงาน มีรายได้เข้าประเทศ มีกองทุนดูแลสิ่งแวดล้อมและช่วยเหลือชุมชน แต่ยังคงมีความห่วงกังวลต่อการทำเหมืองแร่โดยไม่ต้องการให้มีการทำเหมืองแร่ใกล้ชุมชนหรือที่พักอาศัยของตน นอกจากนี้ บางท่านเห็นว่าทางเลือกที่ ๑ มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรมโดยเร่งรัดสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศเป็นหลักก็มีความน่าสนใจโดยเห็นว่า ควรพัฒนาการใช้ประโยชน์จากแหล่งแร่ภายในประเทศเป็นหลักเพื่อการใช้งานและ/หรือส่งออกก่อนเป็นอย่างแรก เป็นการป้องกันการเสียโอกาสของประเทศ รวมทั้ง มีกรณีความไม่แน่นอนสูงของมูลค่าแร่ในอนาคต แต่บางท่านก็มีความเห็นว่าทางเลือกที่ ๔ มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ โดยเปิดพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่ใหม่ให้น้อยที่สุดหรือเปิดพื้นที่ใหม่เพื่อพัฒนาแหล่งแร่เฉพาะในช่วงเวลาวิกฤติทางวัตถุดิบแร่ เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

ทั้งนี้ กลุ่มกลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ว่า การสร้างความมั่นคงทาง (Security) ด้านวัตถุดิบและทรัพยากร (Resources) เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ จึงควรเพิ่มเติมการสำรวจและศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility) ของแหล่งแร่ศักยภาพใหม่ ๆ โดยควรพิจารณาในรายชนิดแร่ด้วย เนื่องจากบางชนิดแร่มีความจำเป็นในแง่ของการใช้ประโยชน์ในบางพื้นที่เป็นอย่างมากหรือมีผลต่อความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งหากเป็นกรณีนี้ อาจจำเป็นต้องกำหนดพื้นที่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่กรณีดังกล่าวจำเป็นต้องศึกษาผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ รอบด้านมากที่สุด รวมทั้งควรจัดลำดับความสำคัญของแต่ละชนิดแร่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้เร็วหรือทันเวลาตามความต้องการใช้ในแต่ละชนิดแร่ ชนิดใดควรทำก่อนหรือหลัง หรือสามารถดำเนินการพร้อมกัน เพื่อให้เกิดผลดีต่อทั้งภาครัฐส่วนกลาง ท้องถิ่นและผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐควรเป็นหน่วยงานหลักที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน โดยการประชาสัมพันธ์ลงพื้นที่ นำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงโดยใช้ความรู้ด้านวิชาการเข้ามาช่วย

๒) ข้อเสนอทิศทาง จุดมุ่งเน้น ยุทธศาสตร์สำคัญ และความคาดหวังของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) จำแนกออกเป็น ๗ ประเด็น ดังนี้

ประเด็น / กลุ่มเป้าหมาย	๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเมืองแร่	๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือ สถาบันทางวิชาการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเมืองแร่
กฎหมาย ระเบียบ	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มกลไกการตรวจสอบที่เข้มข้นขึ้น เช่น การตรวจสอบพื้นที่ตามที่กำหนดในกฎหมายก่อนรับคำขออาชญาบัตรหรือประทานบัตร เพื่อป้องกันการร้องเรียนหรือคัดค้านที่อาจนำไปสู่การใช้เป็นข้อมูลที่บิดเบือนสร้างความวิตกกังวลต่อประชาชน - ควรคำนึงถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้รอบด้าน ไม่ยึดหรือคำนึงเพียงแค่กฎหมายในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตน ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของผู้ประกอบการ - พ.ร.บ. ของหน่วยงานอื่นประกาศเขตต่าง ๆ เช่น เขตอุทยาน เขตโบราณสถาน เขตลุ่มน้ำ เขตเพื่อการท่องเที่ยว ได้ แต่เราไม่เคยมีโอกาสประกาศเขต Priority แหล่งแร่ได้ โดยให้พัฒนาใช้ประโยชน์แร่ก่อนทรัพยากรอื่นๆแล้วจึงฟื้นฟูสำหรับให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อได้ - ต้องการระเบียบราชการที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่ตั้งใจจะทำดีสามารถประกอบกิจการด้วยความราบรื่นเพื่อพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศ - ควรลดระเบียบลง เพราะยิ่งกฎระเบียบเยอะการทำงานจริงก็จะทำยาก 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบจากภาคส่วนต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกันทั้งด้านระยะเวลาและเงื่อนไขการอนุญาตต่าง ๆ และมีความ สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ที่ประกาศใช้แล้ว หากกฎหมายที่ออกมาแล้วล้าสมัย ขอให้ปรับปรุงและปรับให้สอดคล้องกับแผนแม่บท สามารถสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาธุรกิจและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - เร่งจัดทำและประชาสัมพันธ์ข้อกฎหมายลูกหรือข้อระเบียบย่อยให้ครบถ้วน พร้อมยกตัวอย่างเป็นกรณีศึกษาด้วย - ระเบียบเรื่องการจัดตั้งกองทุนและขอบเขตพื้นที่ที่สามารถใช้งบจากกองทุนได้น่าจะปรับปรุงโดยประมวลจากความคิดเห็นที่รวบรวมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีกฎหรือระเบียบที่ครอบคลุมไปถึงทุกกิจกรรม/กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการเมืองแร่แต่ละประเภทด้วย เช่น ขั้นตอนการขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยกฎหมายจะต้องมีความเป็นสากลบังคับใช้อย่างเข้มงวดและรัดกุม - ควรปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านการรับฟังความคิดเห็นกับการลงประชามติในขั้นตอนการขอประทานบัตร เช่น ให้ชาวบ้านที่มีสิทธิ์เข้าร่วมประชามติสามารถลงมติได้แม้ว่าจะไม่อยู่ในที่ตั้งของเมือง และมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

<p>กลไกการปฏิบัติของภาครัฐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเชื่อมโยงกลไกภาครัฐทุกภาคส่วน เพิ่มสัดส่วนของ One stop service ของหน่วยงานภาครัฐ ให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ และนำมาบริหารแบบองค์รวม - ควรมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในกระบวนการอนุมัติอนุญาต เช่น แนวทางการเพิ่มความรวดเร็วในการอนุญาตประทานบัตร - กลไกภาครัฐควรมีความคล่องตัว และมุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนามากกว่าการควบคุมตามกฎหมาย - ภาครัฐควรกำกับดูแลอย่างโปร่งใส และเอื้อต่อการประกอบกิจการ หรืออาจใช้หน่วยงานภายนอกที่ได้รับการรับรองจากภาครัฐมากำกับดูแลเพื่อให้ทั่วถึง - งานสำรวจโดยทางราชการจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนที่สารสนเทศภาพแร่ให้ทันสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง - นอกจากภาคประชาชนและภาคประชาสังคมแล้ว ควรให้ความสำคัญต่อการทำความเข้าใจร่วมกับผู้ประกอบการ (เจ้าของกิจการโดยตรง) หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วย เช่น ประเด็นนโยบายของภาครัฐกับแนวทางที่ต้องปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพื้นฐาน เช่น เรื่องการถ่ายเหมุดถ่ายระดับ - ควรบูรณาการกฎระเบียบ/กฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการในการขออนุมัติ อนุญาต ทั้งหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ควรลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต และกระบวนการที่ใช้ดุลยพินิจให้มากที่สุด - มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนในการให้บริการประชาชนหรือผู้ประกอบการ - ควรมีการทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการโดยเฉพาะเจ้าของธุรกิจมากกว่าวิศวกรควบคุมหรือผู้แทน เพื่อชี้แจงโดยตรง - เชื่อมโยงแนวทางปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกันให้ไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ขัดต่อการปฏิบัติงาน และการให้บริการประชาชน - ภาครัฐควรมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่ที่ตนมีให้เข้มงวด จริงจัง และไม่ควรถือประโยชน์แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตั้งอยู่บนหลักนิติธรรม - ควรกำหนดมาตรการให้ครอบคลุม เช่น ผลกระทบจากการคมนาคม ขนส่งแร่ ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบจะอยู่พื้นที่ที่ไกลออกไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีความเข้มงวด รัดกุม และตรวจสอบกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างสม่ำเสมอ ในท้องถิ่นและชุมชน เช่น ให้ความสำคัญกับการดำเนินการของภาคธุรกิจต่อภาคประชาชน การตรวจสอบหรือแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำเหมืองของภาคเอกชนที่ยังอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - ควรมีการบูรณาการแนวทางหรือมาตรการในการปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น กระทรวงอุตสาหกรรมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - ควรมีการผลักดันกระบวนการกระบวนการทำงาน และการตรวจอนุญาตร่วมกับหน่วยงานอื่น - ภาครัฐควรมีความตั้งใจและโปร่งใสในการให้ข้อมูลหรือเปิดเผยข้อมูล รวมทั้ง ควรปรับบทบาทในการตรวจสอบ กำกับดูแลอย่างจริงจัง มีใช้การส่งเสริมหรือมุ่งเน้นให้เกิดการประกอบกิจการ
--------------------------------	--	---	--

<p>ระบบฐานข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่คุณค่าด้วย เพื่อความชัดเจนในความสัมพันธ์ของแหล่งแร่ นั้น ๆ เนื่องจากหากมีเฉพาะราคาแร่และปริมาณสำรองอาจไม่เพียงพอ รวมทั้งการเพิ่มข้อมูลให้ครอบคลุมรายชนิดแร่ด้วย - ภาครัฐควรมีการสนับสนุนฐานข้อมูลแก่ภาคเอกชน - ต้องการฐานข้อมูลที่ดีและมีประโยชน์ เช่น ปัจจุบันแผนที่ของป่าไม้ ยังไม่ถูกนำมารวมกันกับแผนที่ทรัพยากรแร่ ขณะที่ธุรกิจเมืองแร่ เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน - ใช้เทคโนโลยี ในการเปิดเผยข้อมูลและติดตาม คำขอหรือ ตรวจสอบข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - การบูรณาการข้อมูลหรือระบบฐานข้อมูลของส่วนราชการควรปรับปรุงให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะกรณีการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีการรังวัด - การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้เข้าถึงได้ง่าย ทั้งในเชิงเนื้อหาและการปฏิบัติ เช่น การกำหนดเขตประทานบัตรในรูปทรงง่าย ๆ - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่และโลหะของประเทศ เส้นทางนำแร่ไปใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมทั้งวงจร (material flow) รวมถึง แร่ โลหะ และวัสดุขั้นสูงที่ผลิตได้จากแร่ ทั้งจากในประเทศและที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ - สนับสนุนให้จัดทำและรวบรวมฐานข้อมูลวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการใช้ประโยชน์แร่ โลหะ เทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่า วัสดุขั้นสูง (advanced materials) - ควรสร้างความร่วมมือกันการแชร์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนมากยิ่งขึ้น - ข้อมูลตำแหน่งหมุดประทานบัตรของ กพร. เขตป่าไม้ เขตของกรมที่ดินไม่ตรงกัน น่าจะหาทางร่วมกับปรับแก้ในช่วงเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยีรังวัด - ต้องจัดเก็บข้อมูลในอยู่ในรูปดิจิทัลและจัดทำระบบฐานข้อมูลโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน สามารถเรียกดูข้อมูลได้โดยมีลำดับชั้นความลับของข้อมูล - ควรปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมนำมาใช้งาน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์ในเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น และข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลของภาครัฐไม่เชื่อมโยงกัน ส่งผลให้ข้อมูลของชุมชนท้องถิ่นหรือในพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการเหมืองแร่ รวมทั้งพื้นที่ที่อยู่ห่างออกไปโดยรอบ ยังได้รับผลกระทบอยู่มาก และไม่ได้รับการดูแลคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุม - ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน มีความแม่นยำ ใช้ระบบดิจิทัล และมีการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายและสะดวก
----------------------	--	--	--

<p>ทรัพยากรบุคคล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ทันสมัย เพื่อสนับสนุน ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ ให้สามารถ ดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ - สนับสนุนด้านบุคคลผู้ชำนาญการเข้าไปทำงานร่วมกับภาคเอกชนในฐานะผู้ปฏิบัติการ - ภาครัฐและหน่วยงานสมาคมต่าง ๆ ต้องร่วมมือกันสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้ได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ - ต้องมีการพูดคุยกันระหว่างภาคธุรกิจภาคราชการ และมหาวิทยาลัยในการจัดสร้างบุคลากรต่อธุรกิจนี้ซึ่งมีความแปลกแยกกว่าธุรกิจอื่น ในหลายหลายส่วนไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎหมายเรื่องเทคนิคเรื่องสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางด้านเมืองแร่ในทุกภาคส่วน ทั้ง ภาครัฐและผู้ประกอบการในทุกด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยี การกำกับดูแลและเฝ้าระวัง - เพิ่มอัตราทรัพยากรบุคคลให้เพียงพอ โดยเฉพาะบุคลากรเฉพาะทางที่ชัดเจน - ควรพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องด้านเมืองแร่ให้มีความรู้มีความพร้อมทั้งในการกำกับดูแล และเฝ้าระวัง ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งด้านวิชาการ การบริหารจัดการเครือข่ายให้เพียงพอต่อความต้องการ และครอบคลุมในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีบุคลากรเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาให้ทันสมัย - ควรมีนักวิชาการที่ให้ความรู้ที่ละเอียดโดยเฉพาะและบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ ต้องมีความรู้ด้านที่ตนเองรับผิดชอบ
<p>การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มระดับการบูรณาการร่วมกันที่มากกว่าแค่การมีส่วนร่วมหรือออกแรงเท่านั้น เช่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกหน่วยงาน หรือบูรณาการผ่านคณะกรรมการต่าง ๆ - ระบุถึงประโยชน์ในระยะยาวของการประกอบกิจการเมืองแร่ และสื่อสารให้ทั่วถึงทุกภาคส่วน / เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้อย่างทั่วถึง ให้ได้รับทราบถึงความจำเป็นและความสำคัญของทรัพยากรแร่ และศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Added Value) ให้กับประเทศในหลากหลายมิติ อาทิ การจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมแร่ - ควรเพิ่มแรงจูงใจหรือสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการศึกษาแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ในด้านการมีส่วนร่วมที่มีการดำเนินงานในระดับสากล แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย - การให้ความรู้ประชาชนในพื้นที่ที่จะขอประทานบัตรนั้น ยังไม่น่าจะพอ รัฐต้องให้ความรู้กับประชาชนทั่วไป โดยต้องลงไปถึงเด็กนักเรียน ให้รู้ถึงความจำเป็นต้องมีการทำเหมือง ให้เขารู้หรือตระหนักว่ารอบ ๆ ตัวเขามีได้เพราะได้วัตถุดิบจากการทำเหมืองทั้งนั้น - เพิ่มการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เชิงรุกของส่วนราชการเพื่อสร้างการรับรู้และทำความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่และสาธารณชนให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งเป็นข้อมูลข้อเท็จจริงได้ทั้งในเชิงบวกและลบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางส่วน ได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ควรเพิ่มความครอบคลุมไปยังพื้นที่ใกล้เคียงสถานประกอบกิจการที่ได้รับผลกระทบโดยตรงด้วย แม้ไม่อยู่ในระยะที่กฎหมายกำหนด โดยควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนได้รับรู้และตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - ควรเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือบริหารงบประมาณของกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการเยียวยาผลกระทบต่อภาคประชาชนและชุมชน และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนรวมถึงพื้นที่ใกล้เคียงอย่างแท้จริง - ภาครัฐหรือหน่วยงานในเชิงนโยบายควรเพิ่มมาตรการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ท้องถิ่นและชุมชนมากยิ่งขึ้นหรือวางระเบียบและมาตรการให้ผู้ประกอบการต้อง

	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการเปิดเผยข้อเท็จจริง การให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์เชิงรุกป้องกันการข่าวปลอมจากผู้ไม่หวังดี - ควรหาทางกำหนดความเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจน เพื่อจะได้ลดกระแสความรู้สึกเหมือนเดือดร้อนและสิ้นหวังกับการที่ต้นไม้หรือภูเขาต้องมีสภาพเปลี่ยนแปลง 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสร้างความรับรู้ความเข้าใจกับสังคมส่วนรวมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการใช้ประโยชน์แร่ในชีวิตประจำวัน โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายตามความเหมาะสมกับเนื้อหา 	<p>มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมทั้งโครงการที่ดำเนินการใด ๆ ควรดำเนินการให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและถึงท้องถิ่นและชุมชนโดยตรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนได้รับรู้และตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่ชุมชนใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการประกอบกิจการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง - ควรมีการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นกันอย่างต่อเนื่อง และควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการแรกคือตั้งแต่การขออนุญาตดำเนินกิจการ การสำรวจแร่ หรือขอประทานบัตร - ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียเป็นหลักและปรับโครงการให้สอดคล้องและสามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้ - ควรส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ
<p>การจัดสรรผลประโยชน์แก่ท้องถิ่นและชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรระบุขอบเขตที่กว้างขึ้น ไม่เพียงแต่ชุมชนโดยรอบสถานประกอบการเท่านั้น แต่ให้ระบุไปถึงสังคมโดยรอบระดับตำบล จังหวัด ภาคส่วนเหล่านี้ จะได้รับประโยชน์อย่างไร เช่น ดีต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการจ้างงาน - ควรเพิ่มการตรวจสอบและติดตามการจัดสรรผลประโยชน์ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนทราบถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมุ่งเน้นให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมในการนำไปพัฒนาพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจกรรม โดยกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทางด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข เป็นต้น รวมทั้งให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมในห่วงโซ่คุณค่าให้ครอบคลุมทั้งหมด - ควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนรับทราบเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับท้องถิ่น และมีกลไกการติดตามตรวจสอบการใช้เงินผลประโยชน์ - ควรออกระเบียบในการนำเงินที่ได้รับจัดสรรว่าส่วนนี้ใช้สำหรับทำอะไร 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแนวทางหรือมาตรการที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างจริงจัง ทั้งคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชนรอบเหมือง อาชีพ ด้านสาธารณสุขภาค ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ - ควรปรับระบบการจัดสรรผลประโยชน์ (ค่าภาคหลวงแร่) แก่ท้องถิ่น เนื่องจากหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นนั้น ๆ มีดุลพินิจในการจัดสรรผลประโยชน์ดังกล่าว จึงมีกรณีที่เกิดการจัดสรรผลประโยชน์เหล่านั้นให้ท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ที่ห่างออกไปไม่ได้รับการดูแลโดยตรง

		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่บางส่วน (1-2%) เพื่อเป็นกองทุนสำหรับการวิจัยและพัฒนาด้านเหมืองแร่ โดยเปิดให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เสนอโครงการวิจัย แล้วมีคณะกรรมการเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการดังกล่าว แล้วให้ทุนการวิจัยแก่โครงการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม - ควรกำกับดูแล ความโปร่งใสของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดสรรผลประโยชน์ลงสู่ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรผลประโยชน์หรือเงินสนับสนุนต่าง ๆ อาจส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเป็นกองทุนรอบเหมืองแร่ ดังเช่นกรณีกองทุนรอบโรงไฟฟ้า โดยไม่ผ่านหน่วยงานราชการท้องถิ่น ซึ่งอาจมีการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง อาจเป็นแนวทางที่เหมาะสม และบรรเทาผลกระทบได้ดีกว่า - เพิ่มสัดส่วนของการจัดสรรผลประโยชน์หรือเงินสนับสนุนหรืองบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการเหมืองแร่ และการจัดสรรโดยตรงมายังชุมชนด้วยอีกทางหนึ่ง
<p>เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเขตแหล่งแร่ ให้ชัดเจนขึ้นโดยเฉพาะในพื้นที่ของรัฐฯ ทุกประเภท เช่น พื้นที่ป่า และเขตทหาร รวมทั้งพื้นที่เอกชนขนาดใหญ่ที่ไม่ได้ทำประโยชน์แล้วพบว่ามีสัญญาด้านแร่ - ควรมีกระบวนการที่ชัดเจนช่วงรอยต่อระหว่างการขออาชญาบัตรกรณีการสำรวจของภาคเอกชน จากอาชญาบัตร อาชญาบัตรพิเศษ อาชญาบัตรผูกขาด แล้วจะต่อเนื่องไปถึงเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองอย่างไร แล้วจะต่อเนื่องไปถึงประทานบัตรได้อย่างไร - พื้นที่ประทานบัตรที่กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับแรก ซึ่งในกระบวนการจัดทำได้เข้า คนร. และเข้า ครม. แล้วในอนาคตข้างหน้า ถ้าประทานบัตรแปลงนั้นหมดอายุ หรือจะต้องต่ออายุ สามารถดำเนินการตามขั้นตอนปกติได้ โดยเฉพาะแปลงที่ได้มีการอนุมัติผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำฯ ให้ไม่ต้องไปขอผ่อนผันกับ ครม. อีก 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มความครอบคลุมของฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับนำไปกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองด้วย เช่น ผลการสำรวจตามอาชญาบัตร เช่น อย่างน้อยทุก ๖ เดือน อย่างไรก็ตาม อาจมีอุปสรรคในเรื่องของขั้นตอนกระบวนการและกรอบระยะเวลาตามกฎหมาย - การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ให้สามารถกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต่อไปได้ โดยไม่ต้องเสนอ ครม. เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่อีกครั้ง ใน ๔ พื้นที่ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ที่มีการอนุญาตประทานบัตรแล้ว ๒) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ที่ ครม. มีมติเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ไว้แล้ว แต่อยู่ในระหว่างการพิจารณาอนุญาต ๓) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ที่มีการกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมไว้แล้ว ๔) พื้นที่คำขอต่ออายุประทานบัตรในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และคำขอประทานบัตรใหม่ในพื้นที่เดิม 	

		<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการพิจารณากำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองก่อนระยะ ๕ ปี - ควรให้มีการทบทวนการกำหนดพื้นที่ป่าสงวนและป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติที่ผ่านการทำเหมืองแล้วและไม่มีสภาพเป็นป่าที่เหมาะสมกับการสงวนหวงห้ามเป็นป่าธรรมดา 	
อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ซึ่งจัดทำในภาวะที่เศรษฐกิจกำลังถดถอยจากวิกฤตการณ์โรคระบาดโควิด-๑๙ และแม้จะมีการคาดการณ์ว่าสถานการณ์จะมีแนวโน้มคลี่คลายขึ้นในอีก ๓ ปีข้างหน้า ทว่าการจัดทำแผนแม่บทฉบับที่ ๒ นี้ ควรมีความยืดหยุ่น ปรับปรุงระเบียบหรือกฎเกณฑ์ให้เข้มงวดน้อยลงอันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถช่วยให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นกลไกเพิ่มการไหลเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น - ควรมีการปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งปัจจัยเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความเป็นพลวัตสูง ทั้งนี้ เพื่อให้มีการสำรวจแหล่งแร่ใหม่ ๆ - ควรมีการกำหนดโควตาการส่งออกหินก่อสร้าง เช่นเดียวกับแร่ยิปซัม เพื่อเป็นการสงวนไว้ใช้ในประเทศก่อน เพื่อลดการขาดแคลนหินก่อสร้างในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่มีส่วนร่วมในการวิจัย พัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเหมืองแร่ในประเทศไทย - หากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ สามารถระบุให้มีการจัดทำ Master Plan สำหรับคำขอประทานบัตร/ ประทานบัตรที่อยู่ในเขตพื้นที่ติด ๆ กัน (หมู่เหมือง) อาจช่วยให้ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทราบว่า พื้นที่ที่จะขอนั้นมีการวางแผนการทำเหมืองไว้เพื่อการบริหารจัดการแร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์แร่ได้ประโยชน์สูงสุด โดยต้องมีการกำหนดเรื่องการฟื้นฟูพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองอย่างเป็นระบบในพื้นที่หมู่เหมือง ไม่ว่าจะเป็นการฟื้นฟูเพื่อให้ระบบนิเวศกลับคืนมา หรือเกิดเป็นแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ - ควรมีแผนการพัฒนาจากการใช้ทรัพยากรแร่ ที่ครอบคลุมประเด็นอื่น ๆ ที่นอกจากประโยชน์ในชีวิตประจำวันด้วย อาทิ พัฒนาเป็นแหล่งชลประทาน แหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองให้ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มักส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นและชุมชน

๓) แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)
ให้ประสบความสำเร็จ

โดยผู้เข้าร่วมการประชุมในแต่ละกลุ่มได้เสนอข้อเสนอแนะต่อแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ
สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

→ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่

- หากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาที่กว้างขวางมากขึ้น การพัฒนา
ด้านทรัพยากรบุคคลจะได้รับการพัฒนาไปเองทั้งส่วนของภาคเอกชนและภาครัฐในฐานะผู้กำกับดูแล
- การจัดทำแผนแม่บทควรคำนึงถึงกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องไปใน
ทิศทางเดียวกัน
- ทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฯ ควรมีความยืดหยุ่นที่สามารถขับเคลื่อน
กระบวนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ผ่านกลไกของคณะอนุกรรมการได้

→ กลุ่มหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ

- ควรมีการสนับสนุนและผลักดันอย่างแท้จริงจากภาครัฐ เช่น การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน
การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และควรผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
- ควรมีการเตรียมแผนสำรองในการบริหารจัดการแร่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ควบคู่กับแผนหลัก
เช่น ในกรณีมีชนิดแร่ที่เกิดวิกฤติการขาดแคลนแร่ชนิดนั้นในระดับโลกในอนาคตอันใกล้ หากแผนหลัก
ไม่สามารถขับเคลื่อนได้
- เน้นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ส่วนท้องถิ่น และต้องทำงานเชิงรุก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ร้องเรียน
- ผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในแผนปฏิบัติการ หรือแผนการบริหารจัดการแร่
- เร่งดำเนินการจัดทำแผนแม่บทฉบับ ๒ ให้เสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๖๔ และเริ่มขับเคลื่อน
แผนแม่บทตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๕ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อมูลเพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้ทัน
โดยการดำเนินการนอกจากส่งเล่มแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ เผยแพร่ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว
ควรจัดการประชุมเพื่อเป็นการสื่อสารทำความเข้าใจในรายละเอียดและประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทราบโดยทั่วกันด้วย
- การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ควรมีการแบ่งระดับความสำเร็จโดยไม่มอง
เพียงเป้าหมายสุดท้ายของระบบที่สมบูรณ์เท่านั้น เช่น ประเด็นการพัฒนาในส่วนของเทคโนโลยีต่าง ๆ
กล่าวคือ หากจะเริ่มให้มีการ deploy เทคโนโลยีต่าง ๆ สำหรับการใช้งาน
- ควรสร้างตัวชี้วัดให้อยู่ในระดับของการเริ่มมีการใช้งานในเหมืองแต่ละระดับ มากกว่าที่จะ
กำหนดการดำเนินงานครบวงจรโดยทันที เพราะผู้ประกอบการแต่ละแห่งข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น
ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ ซึ่งเป็นระยะการวางรากฐานการเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี
จึงไม่ควรเร่งการใช้งานระบบเต็มรูปแบบ เนื่องจากยังมีปัจจัยที่ต้องปรับแก้ค่อนข้างมาก

→ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่

- ความโปร่งใส กระบวนการในการเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใสในการให้ข้อมูลของภาครัฐ
เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลอย่างชัดเจน และต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล
ได้อย่างอิสระ
- ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มาก เพื่อการดำเนินงานที่สามารถปรับเข้ากันได้
ระหว่างภาคเอกชนและชุมชน

ภาคผนวก ค ทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่

จากการทบทวนข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อม ผลกระทบ ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ในอดีตที่ผ่านมา การประเมินข้อมูลฐาน และการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงได้มีการกำหนดทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการแร่สำหรับประกอบการกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการแร่ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) เพื่อนำไปรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ใน ๔ ทางเลือก โดยมีการประเมินผลดี/ผลกระทบทางบวก ผลเสีย/ผลกระทบทางลบในเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

ทางเลือก	ผลดี/ผลกระทบทางบวก	ผลเสีย/ผลกระทบทางลบ
1. มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรมโดยเร่งรัดสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศเป็นหลัก	<ul style="list-style-type: none"> - ลดปัญหาพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบแร่ที่จำเป็นจากต่างประเทศ - ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ที่ไทยมีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ - ต้นทุนทางวัตถุดิบต่ำกว่าการนำเข้า - เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - บางชนิดแร่ไทยไม่มีศักยภาพเพียงพอ ทำให้ขาดแคลนวัตถุดิบ - เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอื่นมากเกินไปจนเกินความจำเป็น - ควบคุมผลกระทบทางอ้อมจากการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้ยาก - ระบบนิเวศทางธรรมชาติมีโอกาสเกิดการล่มสลายได้เร็วมากยิ่งขึ้น - มีความเสี่ยงในการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจมีความขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำรุนแรงมากยิ่งขึ้น
2. มุ่งตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรมโดยการเร่งสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศและผสมผสานการจัดหาแร่จากต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ลดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแร่ที่จำเป็นจากต่างประเทศ - ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ที่ไทยมีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ - ยังสามารถควบคุมระดับต้นทุนวัตถุดิบให้อยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนักหรือไม่ต่างจากราคาตลาดอย่างมีนัยสำคัญ - เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ รวมทั้งยังสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้วัตถุดิบแร่จากต่างประเทศ - สร้างมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังคงเกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอื่นจากการเร่งพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศ - ควบคุมผลกระทบทางอ้อมจากการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้ยาก - ต้องพิจารณาควบคุมการนำเข้าวัตถุดิบแร่จากต่างประเทศมาใช้ประโยชน์ทั้งในกรณีการใช้ที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการส่งเสริมการนำเข้า และกรณีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนจากการขนส่งหรือกระบวนการผลิตวัตถุดิบแร่ที่นำเข้าจากต่างประเทศ - ยังคงมีความเสี่ยงในการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจมีความขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำในระดับสูง

ทางเลือก	ผลดี/ผลกระทบทางบวก	ผลเสีย/ผลกระทบทางลบ
<p>3. สร้างความสมดุลของการใช้ทรัพยากรแร่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่ในประเทศ ควบคุมไปกับการจัดหารัตถุดิบทดแทนในชนิดแร่ที่สำคัญทั้งจากในและต่างประเทศในสัดส่วนที่เหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแร่ที่จำเป็นจากต่างประเทศ - ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ที่ไทยมีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ - ยังสามารถควบคุมระดับต้นทุนวัตถุดิบให้อยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนักหรือไม่ต่างจากราคาดตลาดอย่างมีนัยสำคัญ - เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ รวมทั้งยังคงสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้วัตถุดิบแร่จากต่างประเทศ - สร้างมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ - ลดปริมาณการใช้ทรัพยากรแร่จากการพัฒนาพื้นที่ใหม่เพื่อนำแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ - สร้างโอกาสในการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการนำวัตถุดิบแร่กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด - ลดและป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม - ลดปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน - ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความขัดแย้งของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังคงเกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอื่นจากการพัฒนาแหล่งแร่ภายในประเทศ - ต้องพิจารณาควบคุมการนำเข้าวัตถุดิบแร่จากต่างประเทศมาใช้ประโยชน์ทั้งในกรณีการใช้ที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการส่งเสริมการนำเข้า และกรณีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนจากการขนส่งหรือกระบวนการผลิตวัตถุดิบแร่ที่นำเข้าจากต่างประเทศ - ยังคงมีความเสี่ยงในการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจมีความขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำแต่อยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
<p>4. มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ โดยเปิดพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่ใหม่ให้น้อยที่สุด หรือเปิดพื้นที่ใหม่เพื่อพัฒนาแหล่งแร่เฉพาะในช่วงเวลาวิกฤติทางวัตถุดิบแร่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถรักษาทรัพยากรแร่และทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างสูงสุด - การควบคุมผลกระทบทางอ้อมจากการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติทำได้ง่าย มีผลกระทบน้อย หรือจำกัดในวงแคบ - สามารถรักษาระบบนิเวศทางธรรมชาติได้อย่างสูงสุด - ความเหลื่อมล้ำหรือความรุนแรงทางสังคมและชุมชนที่เกิดจากการพัฒนาทรัพยากรแร่อยู่ในระดับต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบแร่อย่างรุนแรงในหลายชนิดแร่ - ต้องพึ่งพาการนำเข้าแร่จากต่างประเทศที่เป็นปัจจัยจากภายนอกและควบคุมได้ยากทั้งเชิงนโยบาย เชิงปริมาณและคุณภาพแร่ - ไม่สามารถควบคุมระดับต้นทุนวัตถุดิบแร่ได้โดยต้องให้เป็นไปตามราคาตลาดโลก (รวมถึงค่าใช้จ่ายจากการขนส่ง) - ไทยไม่ได้ใช้โอกาสจากศักยภาพแร่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ - ต้นทุนทางวัตถุดิบสูงขึ้นจนส่งผลกระทบต่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจและไม่สามารถแข่งขันได้กับประเทศคู่แข่ง - ความน่าสนใจในการลงทุนทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบแร่เป็นศูนย์ - ไม่เกิดการจ้างงานและพัฒนาเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ - อาจส่งผลให้ประเทศไทยต้องเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจโดยกลับไปพึ่งพาผลผลิตทางการเกษตรหรือทางชีวภาพที่ยังคงมีปัญหาด้านคุณภาพ

ภาคผนวก ง TOWS Matrix

	Strengths (S)	Weaknesses (W)
	<p>S1 พ.ร.บ.ร.ร. 2560 ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแร่แบบองค์รวม โดยมีการคำนึงถึงคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน</p> <p>S2 มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ชัดเจน เป็นกลไกให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้มีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน</p> <p>S3 พ.ร.บ.ร.ร. 2560 ปรับกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตร ให้มีขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่ชัดเจน มีความโปร่งใสมากขึ้น เนื่องจากเปลี่ยนผู้ลงนามจาก รวอ. เป็น อพร. / พวจ. มีการแบ่งประเภทของเหมือง ฯลฯ</p> <p>S4 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>W1 ฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการแร่ของประเทศยังไม่มีความสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงกัน</p> <p>W2 การแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่ยังมิได้มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม</p> <p>W3 ภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชนท้องถิ่น</p> <p>W4 ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในบางกรณีอาจมีสาเหตุมาจากการไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ หรือขาดกลไกการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>W5 การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐในการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรแร่ การแปรรูปวัตถุดิบและการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่ายังมีน้อย</p> <p>W6 ขาดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งศักยภาพแร่ แหล่งแร่ในพื้นที่ประทานบัตร พื้นที่อาชญาบัตร รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำเหมือง ปัญหาผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูหลังการปิดเหมือง</p> <p>W7 ขาดการนำกลไกและระบบ การจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการแร่</p> <p>W8 ความน่าเชื่อถือในการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่จากต่างประเทศลดลง</p> <p>W9 ภาครัฐมีลักษณะการทำงานแบบแยกส่วน หน่วยงานหลักที่ดูแลทรัพยากรแร่อยู่ต่างหน่วยงาน ทำให้มีความเห็นที่ต่างกัน ในมุมมองของการพัฒนาและการอนุรักษ์ ไม่มีความชัดเจนเพียงพอเชิงนโยบายในบางส่วน</p>
Opportunities (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
<p>O1 เป้าหมายตามนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับประเทศมุ่งให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ให้เป็นฐานการผลิตของภูมิภาค การสร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีหรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพสูงซึ่งรวมถึงแร่หายาก (Rare Earth) ทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในการก่อสร้างเป็นวัตถุดิบตั้งต้นเพิ่มขึ้น</p> <p>O2 การให้ความสำคัญในการพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์</p> <p>O3 การพัฒนาประเทศไปสู่ ประเทศไทย 4.0 มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เอื้อให้มีการวิจัยพัฒนานวัตกรรม และนำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้และต่อยอดให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ตามแนวทางของ Circular Economy</p> <p>O4 ระเบียบและกฎหมายในปัจจุบัน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง</p> <p>O6 ปัจจุบันแร่ที่ผลิตได้ในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ</p> <p>O7 ประชาคมอาเซียนบางประเทศ มีทรัพยากรแร่มากเพียงพอที่จะเป็นแหล่งวัตถุดิบให้นำมาใช้ในประเทศกรณี ที่ประเทศมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ</p> <p>O8 จากโรคระบาด COVID-19 ส่งผลกระทบต่อ Supply chain ของภาคส่วน แต่จากมาตรการควบคุมที่ภาครัฐมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้อุตสาหกรรมการผลิตและการบริโภคกลับมาฟื้นตัว เกิดการจัดหาวัตถุดิบเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว</p>	<p>S1O306 การส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่า หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นตามแนวทาง circular economy</p> <p>S1O4 การปรับปรุงวิธีการ / ขั้นตอน / ในการจัดการเรื่องร้องเรียน และการป้องกันแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยการเปิดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลที่จำเป็น</p> <p>S1O207 การส่งเสริมให้เกิดกลไกการเชื่อมโยงและจัดหาวัตถุดิบแร่จากต่างประเทศในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่จำเป็น</p> <p>S2S4O408 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนตามนโยบายของภาครัฐและพัฒนาระบบฐานข้อมูลในการบริหารจัดการแร่อย่างมีคุณภาพผ่านกลไกของ คนร.</p> <p>S3O3 การปรับปรุง/ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในกระบวนการอนุญาต ให้มีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว ตรวจสอบได้</p> <p>S4O3 การปรับปรุงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data และพัฒนาเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>W9O3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความสมบูรณ์เพื่อสนับสนุนกลไกการบริหารจัดการแร่อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>W2O204 ทบทวนการจัดสรรผลประโยชน์ ให้กับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองอย่างเหมาะสมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>W3O2 พัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากกิจการเหมืองแร่</p> <p>W4O3O4 พัฒนาระบบหรือกลไกแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม</p> <p>W5O3O8 ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย การนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ตามแนวโน้มหรือทิศทางของอุตสาหกรรม</p> <p>W1O1 ส่งเสริมให้เกิดการสำรวจและจัดหาแหล่งแร่สำคัญเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเป็นวัตถุดิบตั้งต้นสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ</p>
Threats (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
<p>T1 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง พื้นที่แหล่งแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองซ้อนทับอยู่ในพื้นที่ป่าและพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ</p> <p>T2 ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของภาครัฐ และวิตกกังวลกับปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ทั้งจากผลกระทบทางตรง เช่น ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน/หิน ปัญหามลพิษ เป็นต้น และจากผลกระทบทางอ้อม</p> <p>T3 การทำเหมืองมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการทำเหมืองแร่ต้องมีการเปิดหน้าดิน ทำให้เกิดการชะล้างพังทลาย การทำเหมืองแร่จึงเป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ทรัพยากรอื่น ๆ</p>	<p>S3T2 ปรับปรุงกลไกการอนุญาตให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดปัญหาความวิตกกังวลต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยในขั้นตอนการอนุญาตฯ</p> <p>S4T2 ปรับปรุงรูปแบบ วิธีการ เนื้อหาในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง</p> <p>S4T3 นำหลักการในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์และการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาใช้ในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการแร่ในรายชนิดแร่หรือในเชิงพื้นที่</p>	<p>W2W3T2 เผยแพร่ข้อมูลและสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาการใช้ประโยชน์แร่ และการบริหารจัดการแร่ที่โปร่งใส เพื่อให้ประชาชนและสังคมมีทัศนคติที่ดีขึ้น</p> <p>W4T2 พัฒนาระบบหรือบูรณาการกลไกการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังตลอดจนการป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากกิจการเหมืองแร่ทั้งทางตรงและทางอ้อม</p> <p>S2S3W9 การปรับปรุงกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติของส่วนราชการให้มีความรวดเร็ว เกิดการบูรณาการการทำงานมากขึ้นโดยผ่านช่องทางและกลไกของ คนร.</p>

ภาคผนวก จ การประยุกต์ใช้หลัก SEA ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย แผน หรือแผนงานโดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และการบูรณาการด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลซึ่งต้องนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในกระบวนการและขั้นตอนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) มีขั้นตอนของการดำเนินงาน ๒ ขั้น ได้แก่ ๑) ขั้นการจัดทำ SEA ซึ่งมีขั้นตอนหลักประกอบด้วย การกลั่นกรอง การกำหนดขอบเขต การพัฒนาและการประเมินทางเลือก การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน การจัดทำรายงาน SEA และการมีส่วนร่วม และ ๒) ขั้นการติดตามและตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการควบคุมคุณภาพของกระบวนการ SEA และการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ถือเป็นแผนสำคัญฉบับหนึ่งของประเทศและส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง จึงจำเป็นที่จะต้องนำหลักการของการจัดทำ SEA เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนฯ ซึ่งจำแนกออกเป็น ๖ องค์ประกอบ (ขั้นการจัดทำ SEA) โดยในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดของแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๑. การกลั่นกรอง	<p>เป็นการพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องทำ SEA หรือไม่ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นประเภทของแผนหรือแผนงานที่ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ด้าน SEA กำหนด - เป็นแผนหรือแผนงานที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง 	<ul style="list-style-type: none"> • มีแนวคิดที่จะกำหนดให้แผนการบริหารจัดการแร่ เป็นแผน/แผนงานที่ต้องจัดทำ SEA ตาม (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี • กรณีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นแผน/แผนงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง อุตสาหกรรมแร่มีมูลค่ากว่าแสนล้านบาทต่อปี มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจำนวนมากและอาจมีผู้นำการทำ SEA ไปจุดเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือต่อต้าน • การนำแผนแม่บทฯ มาจัดทำ SEA อย่างเต็มรูปแบบอาจประสบความสำเร็จหรือไม่สอดคล้องกับห้วงเวลาในการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ ที่ค่อนข้างมีกรอบเวลาจำกัดได้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงการกำหนดขอบเขตที่เหมาะสม

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๒. การกำหนดขอบเขต	<p>โดยการวิธีการ อาทิ วิเคราะห์บทวนแผน/แผนงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องระบุขอบเขตเชิงพื้นที่และระยะเวลาวิเคราะห์แรงขับเคลื่อนของการพัฒนา กำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและตัวชี้วัด ประเมินข้อมูลฐาน ทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น จัดทำแผนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารจัดทำและเสนอรายงานการกำหนดขอบเขต เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • กรณีการจัดทำ SEA ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ อาจสามารถกำหนดขอบเขตของการจัดทำ SEA ในระดับมหภาคโดยการทบทวนข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อม ผลกระทบ ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ในอดีตที่ผ่านมา การประเมินข้อมูลฐาน และการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ทราบทางเลือกสำหรับกำหนดทิศทางในภาพกว้างว่าจะมีทิศทางของการบริหารจัดการแร่อย่างไร เช่น จะสนับสนุนส่งเสริมให้มีการสำรวจหรือการทำเหมืองในรูปแบบใดระดับใด จะเน้นการอนุรักษ์มากน้อยเพียงใด จะมุ่งเน้นการใช้วัสดุติดทดแทนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น • แนวคิดในการใช้ SEA ในการจัดทำแผนแม่บทแร่ฯ ซึ่งเป็นแผนระดับภาพรวมทุกพื้นที่ทั่วประเทศและทุกชนิดแร่ อาจจะไม่สามารถใช้หลักการของ SEA เต็มรูปแบบเพื่อกำหนดขอบเขตในภาพรวมในลักษณะ One size fit all ได้ เพราะแต่ละพื้นที่ก็มีปัจจัยและบริบทของพื้นที่แตกต่างกัน เช่น ระดับการรื้อเรียนคัดค้าน ทศนคติ ศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐาน ศักยภาพของแหล่งแร่ ฯลฯ หรือแต่ละชนิดแร่เองก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน เช่น หินอุตสาหกรรม ก็ย่อมมีความแตกต่างจากแร่ทองคำ แม้จะอยู่ในพื้นที่เดียวกันก็ตาม ดังนั้น การกำหนดขอบเขตของการทำ SEA ด้านแร่ ยังอาจจะต้องพิจารณาในเชิงรายพื้นที่หรือรายชนิดแร่ มากกว่าการจัดทำเชิงรายละเอียดในภาพรวม

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
<p>๓. การพัฒนาและประเมินทางเลือก</p>	<p>- การพัฒนาทางเลือก เช่น การหาสภาพปกติ การพิจารณาความจำเป็นของทางเลือก การพิจารณาทางเลือกไม่ดำเนินงาน การพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>- การประเมินทางเลือก เช่น การประเมินผลกระทบ ที่เกิดจากทางเลือกต่าง ๆ การพิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาทางเลือกที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ เพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในทางเลือกที่เหมาะสมหรือเสนอทางเลือกใหม่ภายใต้การประเมินข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทาง ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์หรือแนวทางมาตรการในแผนแม่บทแร่ฯ ที่เหมาะสมที่สุด ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ มีขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามประกาศการมีส่วนร่วมฯ ของ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) ๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) และ ๓) การจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing)
<p>๔. การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน</p>	<p>เป็นแนวทาง/วิธีการดำเนินงานช่วยให้ประเด็นยุทธศาสตร์บรรลូវัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้ง มาตรการส่งเสริม หลีกเลียง และการบรรเทาผลกระทบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดแนวทาง วิธีการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ให้บรรลូវัตถุประสงค์การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบของมาตรการส่งเสริม มาตรการหลีกเลียง และมาตรการลดหรือบรรเทา ตามหลักการของ SEA

ขั้นตอน SEA	คำอธิบายขั้นตอน	การประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๕. การจัดทำรายงาน SEA	รายงานเพื่อสรุป SEA ที่ดำเนินงานมาในแต่ละขั้นตอน และอาจจัดทำรายงานฉบับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลและชี้แจงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เน้นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	การจัดทำ SEA กรณีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ จะผนวกเป็นเนื้อเดียวกับขั้นตอนของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยอาจกำหนดเป็นแผนผังเพื่อแสดงขั้นตอนต่าง ๆ ของ SEA ที่สอดแทรกอยู่ในกระบวนการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
๖. การมีส่วนร่วม	เป็นขั้นตอนสำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดทำ SEA ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทางปฏิบัติ โดยจะสอดแทรกอยู่ตลอดกระบวนการ SEA	<p>ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามประกาศการมีส่วนร่วมฯ ของ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ได้แก่ ๑) การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting)</p> <p>๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) และ</p> <p>๓) การจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) ซึ่งจะนำประเด็นต่าง ๆ ตามหลักการของ SEA ไปดำเนินการเพื่อรับฟังความคิดเห็นตามขั้นตอนข้างต้น</p>

ภาคผนวก ฉ องค์ประกอบและกระบวนการในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

การบริหารจัดการแร่ถือเป็นระบบหรือกลไกหนึ่งที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างเลี่ยงไม่ได้ ทั้งด้านนโยบายระดับประเทศและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี รวมทั้งแผนต่าง ๆ อันถือเป็นแผนสามระดับตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญในการก่อร่างเป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่นั้น ยังต้องวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มภายใน-ภายนอก โดยใช้หลัก SWOT analysis การประยุกต์ใช้ องค์ความรู้เกี่ยวกับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA-Strategic Environmental Assessment) และผลการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับก่อน

สำหรับองค์ประกอบของระบบการบริการจัดการแร่ในประเทศไทยที่มี คนร. กำกับดูแลภาพรวมเชิงนโยบายแล้ว ยังมีการขับเคลื่อนด้วยคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การกำหนดนโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ชนิดต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐในการกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง การกำกับดูแลการประกอบการ รวมทั้งการอนุมัติอนุญาตที่เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย และภาคเอกชนในการดำเนินกิจการภายใต้เงื่อนไขของการนำทรัพยากรแร่มาใช้ให้เกิดการเพิ่มมูลค่าและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ที่เอื้อต่อความยั่งยืนของการรักษาสภาพแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้

อย่างไรก็ตาม การที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ก็จำเป็นจะต้องมีปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ร่วมด้วย ได้แก่ การมีระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร การวางระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยตามประกาศหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วม ได้กำหนดว่า ต้องมีการเปิดเผยข้อมูล โดยกรณีเปิดเผยข้อมูลเพื่อจะรับฟังความคิดเห็น ต้องดำเนินการให้มีอย่างน้อย ๓ ขั้นตอน คือ การจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๓ กลุ่ม การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) และการจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) ทั้งนี้ ปัจจุบันคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อยู่ระหว่างจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ต่อยอดการปฏิรูปการบริหารจัดการแร่ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนเข้าใจและมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน”

ภาคผนวก ข แนวทางการบริหารจัดการแร่รายชนิด

ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยังได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่รายชนิดที่สำคัญไว้ ๔ ชนิด โดยแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ยังคงกำหนดให้มีแนวทางการบริหารจัดการแร่รายชนิดดังกล่าวไว้ต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล ได้แก่

หินอุตสาหกรรม

๑. หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์

๑.๑ การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เพื่อรองรับกำลังการผลิตปูนซีเมนต์ในปัจจุบันและอนาคต

- การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการอนุญาตประทานบัตรต้องให้สอดคล้องกับกำลังการผลิต อุปสงค์ และอุปทานของการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสำรองแหล่งวัตถุดิบเพื่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและการลงทุน

- การกำหนดให้ประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ที่มีเขตติดต่อกันต้องดำเนินการให้มีแผนการทำเหมืองร่วมกันหรือการออกแบบการทำเหมืองของเขตประทานบัตรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ภายใต้ความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมถึงให้มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม เพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๒ กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ในภาพรวมให้ครอบคลุมตามแนวเขตประทานบัตรเดิม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

๒. หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

๒.๑ การกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล เช่น พื้นที่การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เส้นทางก่อสร้างรถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วสูง โครงการเส้นทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) เป็นต้น

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นฐานความต้องการใช้ประโยชน์ของประชาชนเชิงพื้นที่ (รายจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด)

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณสมบัติของหินแต่ละชนิดที่ตรงกับการใช้ประโยชน์ของความต้องการของภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรม

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนตามนโยบายการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของรัฐ

๒.๒ กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสภาวะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

ทองคำ

ยึดนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ทองคำที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ และกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกเป็นประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ ในประเด็นแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

๑) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

- ยกเลิกการส่งเสริมการลงทุนในด้านภาษีสำหรับกิจการเหมืองแร่ทองคำให้กับผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามกลไกทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาการประเมินสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำเป็นโครงการใหญ่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ภาครัฐมีข้อมูลพบเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

- ปรับปรุงการจัดการเก็บผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐและท้องถิ่นตามมูลค่าการผลิตแร่ทองคำและราคาตลาดโลก

- จัดสรรผลประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นที่อยู่บริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมเป็นพิเศษ

- ห้ามมิให้มีการส่งออกโลหะทองคำสมที่ได้จากการทำเหมืองแร่ไปต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการทำเหมืองแร่ทองคำตลอดห่วงโซ่การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ

๒) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสังคมและชุมชนบริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณใกล้เคียง

- เปิดโอกาสให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำมากขึ้น

- ยกระดับมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการสูงขึ้นจากเดิมที่ได้ดำเนินการ

- ตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ติดกับเหมือง

๓) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน

- กำหนดให้มีกองทุนประกันความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ
- กำหนดให้มีกองทุน และหลักประกันการฟื้นฟูพื้นที่ที่ชัดเจน
- กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data)

ระหว่างการทำเหมือง และภายหลังการทำเหมือง

- กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องจัดทำแนวพื้นที่กันชนการทำเหมือง (Buffer zone)

ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

- บริเวณพื้นที่การทำเหมืองที่สิ้นอายุประทานบัตรต้องการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามหลักวิชาการ โดยต้องใช้เทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ ที่อาจนอกเหนือจากตามที่ระบุไว้ในแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง

โพแทช

๑. การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองกรณีแร่โพแทช ให้สอดคล้องกับอุปสงค์และอุปทานของความจำเป็นในการใช้ประโยชน์จากแร่โพแทชในประเทศและภูมิภาคอาเซียนในระยะเริ่มต้น รวมทั้งให้ครอบคลุมตลอดแผนบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งห่วงโซ่อุปทานของแร่โพแทชให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่โพแทชเพื่อการผลิตปุ๋ยเพื่อใช้ในประเทศเป็นหลักในระยะเริ่มต้น

- กำหนดกรอบแนวทางบริหารจัดการเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการสนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตปุ๋ยหรือแร่โพแทชของอาเซียนและเอเชียในระยะต่อไป

๒) การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งแร่โพแทช และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเพื่อพิจารณากำหนดเป็นพื้นที่สำรวจและพัฒนาเหมืองแร่โพแทชเป็นโครงการใหญ่โดยการประมูล

- เร่งรัดสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยในพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)

- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่โพแทชที่เหมาะสม และผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างครบวงจร

- ศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่

- ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการกำหนดแผนอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งแร่โพแทชและแร่พลอยได้เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ารวมทั้งกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจดึงดูดให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

- กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาใช้ประโยชน์แร่โพแทช และแร่พลอยได้ และการสร้างมูลค่าเพิ่มในลักษณะอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

- ให้มีการศึกษาวิจัยแร่โพแทชและแร่พลอยได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

- ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่
- ให้มีการศึกษาวิจัยพัฒนาสูตรปุ๋ยหรือการผลิตปุ๋ยในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์และความต้องการของผู้บริโภค

๕) ส่งเสริมให้มีการผลิตแร่โพแทชให้เพียงพอกับความต้องการการพัฒนาประเทศและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางและผู้นำในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากแร่โพแทชของอาเซียนในระยะแรกและภูมิภาคเอเชียในระยะต่อไป

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแร่โพแทชกับประเทศเพื่อนบ้านและ ผลักดันให้ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในกลุ่มอาเซียนใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากประเทศไทย

- พัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้รองรับอุตสาหกรรมแร่โพแทชและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ทั้งวงจร เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน

ควอตซ์

๑) เร่งรัดสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่ควอตซ์เป้าหมาย เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ควอตซ์

- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย เพื่อกำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง
- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ควอตซ์เพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่

๒) พิจารณานำพื้นที่ตามประกาศกำหนดพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)

- ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ศักยภาพแร่ควอตซ์เป้าหมาย ความจำเป็นการใช้ประโยชน์ อุปสงค์-อุปทาน เศรษฐศาสตร์แร่ และการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ตามความจำเป็น

๓) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องขั้นสูง ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

- ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่ควอตซ์เพื่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องและผลิตเซลล์แสงอาทิตย์เพื่อเป็นพลังงานทดแทน

- กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการ โดยการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการสนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยมีการผลิตโลหะซิลิกอนและเซลล์แสงอาทิตย์ในระยะต่อไป

๔) ส่งเสริมให้มิงงานวิจัย นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีมาช่วยการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ ภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ควอตซ์อย่างคุ้มค่า

- ให้มีการศึกษาวิจัยแร่ควอตซ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

- ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่ควอตซ์

ภาคผนวก ซ คำสั่ง/ประกาศ ค.นร. ที่เกี่ยวข้อง

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๑) (๒) (๓) (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรี การเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ การกำกับดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การติดตามและประเมินผล รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และคณะกรรมการด้านต่าง ๆ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๑.๑ องค์ประกอบ

๑.๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๑.๓	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๔	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๑.๑.๖	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

/๑.๑.๗ อธิบดี...

๑.๑.๗	อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๘	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๙	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๐	อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๑	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๒	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๓	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ที่เลขาธิการสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๔	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑.๑๕	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๑.๒ อำนาจหน้าที่

๑.๒.๑ พิจารณาเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๒ เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง หรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และข้อร้องเรียน ข้อเสนอต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๑.๒.๓ พิจารณากลับกรองร่างหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC) ในการใช้เป็นแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รวมถึงพิจารณาการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ระยะถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) และเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๑.๒.๔ รวบรวมผลการดำเนินงานการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณา

๑.๒.๕ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๑.๒.๖ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๑.๒.๗ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมีมติมอบหมาย

๒. คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๒.๑ องค์ประกอบ

๒.๑.๑	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	ประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๒	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	ประธานอนุกรรมการร่วม
๒.๑.๓	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติจำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๒.๑.๔	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๒.๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๒.๑.๖	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒.๑.๗	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๑.๘	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๒.๑.๙	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๐	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๑	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๒	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒.๑.๑๓	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแรมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๒.๑.๑๔	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๑๕	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒.๒ อำนาจหน้าที่

๒.๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะแนวทาง และมาตรการ ตลอดจนคำแนะนำอื่น ๆ ตามมติ คณะรัฐมนตรี และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ จัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ รวมถึงการพิจารณา ปรับปรุงความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

/๒.๒.๓ เชิญผู้แทน...

๒.๒.๓ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๒.๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๒.๕ ผลการดำเนินการให้เสนอคณะอนุกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒.๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๓.๑ องค์ประกอบ

๓.๑.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา	ประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๒	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๓	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๔	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนสองคน (ด้านสิ่งแวดล้อม และผู้แทนที่เป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น)	อนุกรรมการ
๓.๑.๖	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๓.๑.๗	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๓.๑.๘	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๓.๑.๙	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๐	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๑	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๔	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๕	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๓.๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

/๓.๑.๑๘ ผู้อำนวยการ...

- ๓.๑.๑๘ ผู้อำนวยการส่วน กองทรัพยากรแร่ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรมทรัพยากรธรณี
- ๓.๑.๑๙ หัวหน้ากลุ่ม กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๓.๒ อำนาจหน้าที่

๓.๒.๑ พิจารณาดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC) ให้สอดคล้องกับระบบสากล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการบริหารจัดการแร่ของประเทศในภาพรวมดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๒.๒ พิจารณาดำเนินการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ต้องกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

๓.๒.๓ ประสานงานและดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๓.๒.๔ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๓.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๓.๒.๖ ผลการดำเนินการให้เสนอคณะอนุกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.๒.๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๔. คณะอนุกรรมการด้านกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล

๔.๑ องค์ประกอบ

- ๔.๑.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน ประธานอนุกรรมการ
ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๔.๑.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น รองประธานอนุกรรมการ
- ๔.๑.๓ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อนุกรรมการ
- ๔.๑.๔ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อนุกรรมการ
- ๔.๑.๕ ผู้แทนกรมป่าไม้ อนุกรรมการ
- ๔.๑.๖ ผู้แทนกรมควบคุมโรค อนุกรรมการ
- ๔.๑.๗ ผู้แทนกรมอนามัย อนุกรรมการ
- ๔.๑.๘ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อนุกรรมการ
- ๔.๑.๙ ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุกรรมการ

๔.๑.๑๐	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๑.๑๑	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ
เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ
การเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๔.๑.๑๒	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑.๑๓	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๔.๒ อำนาจหน้าที่

๔.๒.๑ ดำเนินการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการและปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และเสนอข้อคิดเห็น แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้กับคณะอนุกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณารวบรวมและประมวลเรื่องเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

๔.๒.๒ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๔.๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๔.๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ที่ ๒ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในส่วนของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒.๒.๔ ของคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ภายใต้คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย	ประธานคณะทำงาน
๑.๒	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	รองประธาน
๑.๓	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๔	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ปรึกษาทางการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
๑.๖	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๗	ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑.๘	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
๑.๙	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๑๐	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑.๑๑	ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๒	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๓	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน

๑.๑๔ ผู้อำนวยการ...

๑.๑๔ ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมวัสดุพิเศษและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๕ ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่
กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๖ ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี
กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๗ ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการทรัพยากรแร่
กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๘ ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
กรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๙ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงานและเลขานุการ
๑.๒๐ เจ้าหน้าที่กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้อุตสาหกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และเสนอต่อ คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อพิจารณา

๒.๒ ดำเนินการมีส่วนร่วมและสร้างการรับรู้การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้ สาธารณะทราบเป็นระยะ และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสมหมาย เตชวาล)
อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ประธานอนุกรรมการ

(นายวิษณุ ทับเที่ยง)
อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ประธานอนุกรรมการร่วม

คำสั่งคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานกำหนดค่านิยามพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

ด้วย คณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดค่านิยามพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม ในการกำหนดค่านิยามพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒.๒.๔ ของคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ภายใต้คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จึงแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานกำหนดค่านิยามพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ที่ปรึกษา

๑.๑.๑	ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว	ที่ปรึกษา
๑.๑.๒	นายศศิน เฉลิมลาภ	ที่ปรึกษา

๑.๒ คณะทำงาน

๑.๒.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม	ประธานคณะทำงาน
๑.๒.๒	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา	รองประธานคณะทำงาน
๑.๒.๓	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	คณะทำงาน
๑.๒.๔	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
มอบหมาย	คณะทำงาน
๑.๒.๕	ผู้ตรวจราชการกรม กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๒.๖	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๒.๗	ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๒.๘	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
๑.๒.๙	ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑.๒.๑๐	ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน

/๑.๒.๑๑ ผู้แทน...

- ๑.๒.๑๑ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม คณะทำงาน
แห่งชาติ
- ๑.๒.๑๒ ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี คณะทำงานและเลขานุการ
- ๑.๒.๑๓ ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ผู้ช่วยเลขานุการ
กองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี
- ๑.๒.๑๔ ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการคณะกรรมการนโยบาย ผู้ช่วยเลขานุการ
บริหารจัดการแร่แห่งชาติ
กองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ กำหนดค่านิยามพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม ตามมาตรา ๑๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะหรือวิธีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ตามค่านิยามดังกล่าวหรือวิธีการอื่นใดที่สามารถแสดงขอบเขตของพื้นที่ตามค่านิยามที่ชัดเจน เสนอต่อคณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

๒.๒ เชิญผู้แทนหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบายให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะทำงานฯ ได้ตามความจำเป็น

๒.๓ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสมหมาย เตชวาล)
อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ประธานอนุกรรมการ

(นายวิษณุ ทับเที่ยง)
อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ประธานอนุกรรมการร่วม

คำสั่งคณะทำงานฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานย่อยจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ
และการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตามคำสั่งเลขานุการคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานย่อยจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ของประเทศ และประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นั้น

เพื่อให้กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวเพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามความใน ๒.๓ ของอำนาจหน้าที่คณะทำงานฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ภายใต้คำสั่งเลขานุการคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จึงให้ยกเลิกคำสั่งเลขานุการคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานย่อยจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ของประเทศและประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และแต่งตั้งคณะทำงานย่อยจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศและการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	ประธานคณะทำงาน
๑.๒	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย	ประธานคณะทำงานร่วม
๑.๓	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๔	ผู้อำนวยการกองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๕	ผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีธรณี กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๖	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี
กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
๑.๗	ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์และตรวจสอบทรัพยากรธรณี
กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน

/๑.๘ ผู้อำนวยการ ...

๑.๘	ผู้อำนวยการกองบริการงานอนุญาต
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๙	ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๑๐	ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมวัสดุและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๑๑	ผู้อำนวยการกองวิศวกรรมบริการ
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๑๒	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัสดุอุตสาหกรรม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงาน
๑.๑๓	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงานและ
เลขานุการคณะทำงาน
๑.๑๔	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	คณะทำงานและ
เลขานุการคณะทำงานร่วม

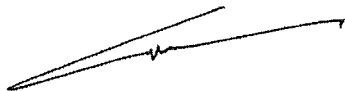
๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวเพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เสนอคณะทำงานฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พิจารณา

๒.๒ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะทำงานฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

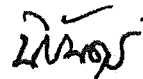
สั่ง ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายพงศ์บุญย์ ปองทอง)

อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

ประธานคณะทำงานฝ่ายเลขานุการร่วม
ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

(นายนิรันดร์ ยิ่งมหิตรานนท์)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ประธานคณะทำงานร่วมฝ่ายเลขานุการร่วม
ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ และการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม การรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ (๔) (๕) และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการบริหารจัดการแร่ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้คณะกรรมการภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องเปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เช่น การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควร สงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็น เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธีการทำเหมือง ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่อาจเกิดขึ้นจากการทำเหมือง และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น หรือ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับในเรื่องที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยผ่านสื่อไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง

ข้อ ๒ ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลเพื่อจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้มีการ ประชาสัมพันธ์ หรือการให้ข้อมูลตามข้อ ๑ ในช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของกรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ การแถลงข่าว สื่อของกรมประชาสัมพันธ์ และ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น โดยต้องมีระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูลไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนเริ่มดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ

ข้อ ๓ ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามข้อ ๒ กรณีการจัดทำแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีการจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและ/หรือสถาบันทางวิชาการ ไม่น้อยกว่ากลุ่มละ ๑ ครั้ง ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการแร่ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๕ คน

(๒) ให้รวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามข้อ ๓ (๑) และการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามข้อ ๒ มาสรุปประมวลผล เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มการประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูลตามข้อ ๒ และให้เปิดเผย (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามช่องทางที่ได้ดำเนินการในข้อ ๒

(๓) ให้มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ (Focus Group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓ (๒) แล้วเสร็จ

(๔) ให้มีการจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๑ ครั้ง ภายใน ๓๐ วัน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓ (๓) แล้วเสร็จ หรืออาจดำเนินการร่วมกับข้อ ๓ (๓) ไปพร้อมกันก็ได้ โดยให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๗๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓ (๒) แล้วเสร็จ

การดำเนินการตามข้อ ๓ (๑) (๓) และ (๔) ให้มีกรรมการจากคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้งไม่น้อยกว่า ๓ คน

ข้อ ๔ ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามข้อ ๒ กรณีอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่แต่ไม่ใช่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ หากมีความจำเป็น อาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ตามข้อ ๓ ได้ โดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่เกินกรอบระยะเวลาทั้งหมดตามที่กำหนดในข้อ ๓

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ